

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านซำม่วง
หมู่ที่ 4 ตำบลจันทึก อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

นางสาวสุธาศิณี ช้างศรี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ปีการศึกษา 2545

บทคัดย่อ

นางสาวสุธาศิณี ช้างศรี ; การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ; กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านชัยม่วง

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. อัจฉรรย์ สุขธำรง

การประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษาบ้านชัยม่วง

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านชัยม่วง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบรรลุเป้าหมายของการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีปัญหาและอุปสรรคขัดขวางทั้งด้านบวกและด้านลบ ที่มีผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมาย และมีการเสริมสร้างกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ และศึกษาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านชัยม่วง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบ บร. – บร. 12 เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมเอกสาร และนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้านและตำบล ซึ่งใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2544 ถึงเดือน สิงหาคม 2545 รวมเป็นระยะเวลา 9 เดือน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สรุปผล นำเสนอให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ผลการประเมินที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

หมู่บ้านชัยม่วง มีความเข้มแข็งในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 75 ซึ่งจากการสรุปผลความเข้มแข็งของชุมชนซึ่งได้สรุปไว้ในบร. 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากชาวบ้าน ร้อยละ 50 ของจำนวน 370 ครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้านชัยม่วง สมาชิกกองทุนและคณะกรรมการได้ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาซึ่งเกิดจากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพมากที่สุด จากการที่ผู้ทำสารนิพนธ์ได้ทำการสังเกตแบบมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการกองทุนเกี่ยวกับความคืบหน้าของผู้กู้ ทำให้ทราบข้อมูลได้อย่างแท้จริง ส่วนผลการดำเนินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด พบว่าตรงตามความต้องการของทางรัฐบาลที่ได้จัดสรรเงิน 1 ล้านบาทมาสู่หมู่บ้าน ทำให้เกิดการหมุนเวียนเงินกองทุนซึ่งได้มาจากจำนวนผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งมีรายได้เพิ่มขึ้น ลดปัญหาหนี้สิน และมีอาชีพสามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจและสังคมภายในหมู่บ้านที่ขึ้นตามลำดับ นำไปสู่การพัฒนาความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนต่อไป

สาขาวิชาการจัดการและการประเมินโครงการ
ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา.....

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการประเมินโครงการของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
 (อาจารย์ ดร. อัจจรรักษ์ สุขธำรง)

กรรมการสอบ

.....
 (อาจารย์ ดร. เรณู ขำเลิศ)

กรรมการสอบ

.....
 ()
 ()

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ

.....
 (.....)

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี, ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บุคคล และกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ อย่างดียิ่ง ทั้งในด้านวิชาการและด้านการดำเนินงาน วิจัย อาทิ เช่น

- อาจารย์ ดร. อัจฉรย์ สุขธำรง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
- อาจารย์ ดร. เรณู ขำเลิศ อาจารย์นิเทศก์ตำบลจันทน์ทีก
- คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ที่ให้คำแนะนำปรึกษาทางด้านวิชาการ
- นายจรูญเสฐ์ พิมพิบุตร พัฒนาการประจำตำบลจันทน์ทีก
ที่ให้คำแนะนำด้านการปฏิบัติการในพื้นที่ และข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน
- กำนันทองดี สุขแสงและ นายวัชรวิทย์ สิงห์โตทอง ประธานกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการกองทุน และขอขอบคุณชาวบ้าน ชัยม่วงทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อมูลและได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

ทำยนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การเลี้ยงดูอบรมและส่งเสริมการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิต

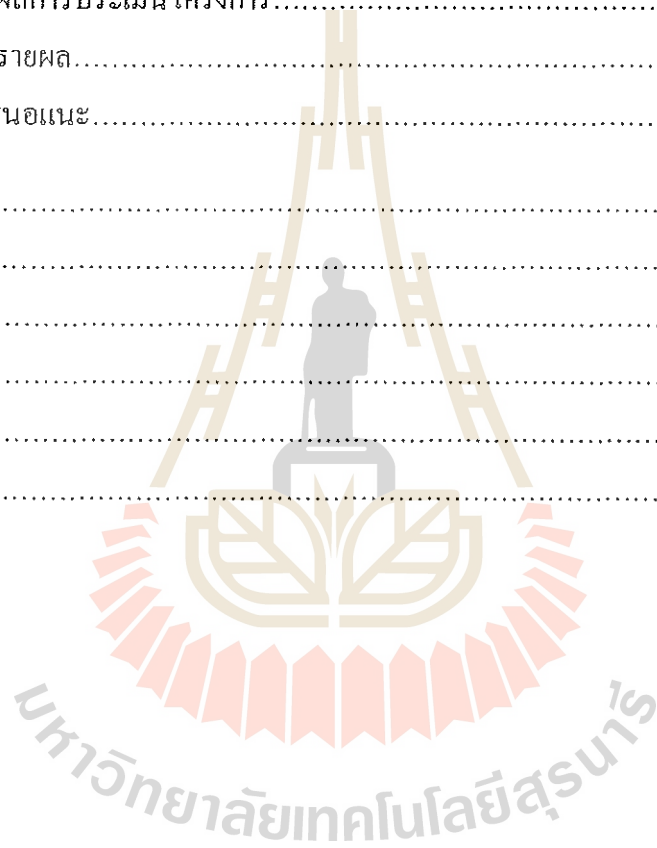
นางสาวสุชาศิริ ช้างศรี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
หน้าอำนวยการ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
หลักการและเหตุผล.....	1
วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	2
กรอบความคิดทฤษฎี.....	2
วิธีดำเนินการ.....	3
ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ.....	3
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	5
นโยบาย หลักการและวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	5
ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	6
หลักการประเมินโครงการแบบชีพป์ โมเดล.....	12
การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน.....	14
บทที่ 3 วิธีดำเนินการประเมินโครงการ.....	15
วิธีการประเมินโครงการ.....	15
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	18
ตัวชี้วัดบริบทและตัวแปรที่ศึกษา.....	19
ตัวชี้วัดการประเมินโครงการโดยภาพรวม และตัวแปรที่ศึกษา.....	19
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25

บทที่ 4 ผลการประเมินติดตามประเมินโครงการ.....	27
ผลการประเมินบริบทชุมชน.....	27
ผลการประเมิน โครงการ โดยภาพรวม.....	38
สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	56
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	60
สรุปผลการประเมินโครงการ.....	60
อภิปรายผล.....	62
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	65
ภาคผนวก ก.....	65
ภาคผนวก ข.....	67
ภาคผนวก ค.....	90
ภาคผนวก จ.....	99

สารบัญภาพ

หน้า

1. ภาพที่ 1 แสดงความคิดพื้นฐานการประเมินของสตีฟเฟิลบีม.....12
2. ภาพที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจ.....14
3. ภาพที่ 3 แสดงองค์ประกอบภายในของกองทุนหมู่บ้าน.....15
4. ภาพที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของการประเมินกับตัวชี้วัด.....16

สารบัญตาราง

หน้า

1. ตารางที่ 1	แสดงจำนวนร้อยละกลุ่มตัวอย่าง.....	18
2. ตารางที่ 2	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
3. ตารางที่ 3	แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามลักษณะประชากร.....	33
4. ตารางที่ 4	แสดงจำนวนร้อยละด้านเศรษฐกิจของประชากรในหมู่บ้าน.....	34
5. ตารางที่ 5	แสดงจำนวนครูทั้งหมด.....	37
6. ตารางที่ 6	แสดงจำนวนนักเรียนทั้งหมด.....	38
7. ตารางที่ 7	แสดงจำนวนผู้ได้รับความช่วยเหลือทั้งหมู่บ้าน.....	38
8. ตารางที่ 8	แสดงความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง....	40
9. ตารางที่ 9	แสดงเงิน 1 ล้านบาท เพื่อให้กู้ยืมเพื่อกิจกรรม.....	41
10. ตารางที่ 10	แสดงทัศนคติที่มีต่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน.....	42
11. ตารางที่ 11	ประสิทธิภาพของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านซบมวัง.....	42
12. ตารางที่ 12	แสดงโครงการขอกู้ จำนวนผู้ได้รับและไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้.....	45
13. ตารางที่ 13	แสดงจำนวนร้อยละผู้กู้ทั้งหมดและยอดเงินทั้งสิ้น.....	46
14. ตารางที่ 14	แสดงจำนวนยอดเงินกู้ทั้งหมด.....	46
15. ตารางที่ 15	แสดงจำนวนร้อยละผู้กู้.....	48
16. ตารางที่ 16	แสดงรายชื่อผู้กู้กองทุนหมู่บ้านซบมวัง.....	49
17. ตารางที่ 17	แสดงความเข้มแข็งของกองทุน.....	51
18. ตารางที่ 18	แสดงรายได้ของครอบครัวต่อปี.....	51
19. ตารางที่ 19	แสดงการประกอบอาชีพของผู้กู้.....	53
20. ตารางที่ 20	แสดงรายได้จากผลผลิตของผู้กู้.....	53
21. ตารางที่ 21	แสดงการขยายกิจการของผู้กู้.....	55
22. ตารางที่ 22	แสดงความมีศักยภาพและความเข้มแข็งในอาชีพของผู้กู้.....	58
23. ตารางที่ 22	แสดงความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ...58	58

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นนโยบายของรัฐบาลซึ่งมี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี มีเจตนารมณ์ที่จะแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมือง คือการไม่มีทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อนำมาพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จึงมีการจัดตั้งกองทุนโดยจัดสรรเงินให้กองทุนละ 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) จำนวน 74,881 กองทุน เพื่อสำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและเป็นการสร้างจิตสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น มีการเกื้อกูลผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชนเมือง อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดระบบและบริหารงบประมาณ ติดตามผล ตรวจสอบกันเองภายในกองทุนหมู่บ้านตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

จากกรณีศึกษากองทุนชัยม่วง ตำบลจันทึก อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ก็เป็นชุมชนหนึ่งที่มีความพร้อมในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและได้รับการอนุมัติให้จัดตั้งกองทุนซึ่งเป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของรัฐบาล จากการจัดตั้งกองทุนก็ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของภาครัฐ อีกทั้งประชาชนก็มีส่วนร่วมเป็นอย่างดี การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเมื่อได้รับการจัดสรรเงินจากรัฐบาลแล้วมีทั้งปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นสืบเนื่องมาจากการไม่มีประสบการณ์ในการดำเนินโครงการเพราะเป็นโครงการใหม่และเป็นโครงการที่เร่งด่วน ซึ่งคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านก็ได้เรียนรู้ไปพร้อมกัน ทั้งนี้ก็ได้เข้าหาที่จากทางภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกองทุนให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือ

จากการศึกษากองทุน จำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีบัณฑิตในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ เข้าไปปฏิบัติหน้าที่โดยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลในระดับหมู่บ้านให้กับรัฐบาล โดยนำข้อมูลนั้นมาวิเคราะห์ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการวางแผนแก้ไขปัญหาและพัฒนากองทุนหมู่บ้านต่อไป

วัตถุประสงค์การประเมินโครงการ

1. เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.1 เพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ พัฒนาอาชีพ ของสมาชิกในหมู่บ้าน
 - 1.2 เพื่อลดปัญหาความยากจนของสมาชิกในหมู่บ้าน
 - 1.3 เพื่อให้มีศักยภาพที่ดีของสมาชิกในหมู่บ้าน
 - 1.4 เพื่อศึกษาความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนของหมู่บ้าน
2. เพื่อเป็นการปรับปรุงและพัฒนา ในการบริหารจัดการกองทุนของหมู่บ้าน
3. เพื่อศึกษาด้านบวกที่ส่งผลดีและด้านลบที่ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานของหมู่บ้าน
4. เพื่อศึกษาข้อมูลระดับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน

กรอบแนวคิดทางทฤษฎี

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ จะใช้ ต้นแบบทางความคิดเชิงระบบที่เรียกว่า “ซิฟฟ์โมเดล” ของสตีฟเฟิลบีม ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า “การประเมิน เป็นกระบวนการของการวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ต่อการตัดสินใจในทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่” และจะใช้เป็นเครื่องมือในการประเมิน ซิฟฟ์โมเดล โดยมีคำย่อเป็นภาษาอังกฤษมาจาก CIPP Model ซึ่งมีความหมายดังนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมิน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความพอเพียงของทรัพยากร อาทิ จำนวนคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการของการดำเนินการโครงการ
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไป มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน
4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับจุดประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการขยาย ขยาย หรือ ปรับเปลี่ยนโครงการ

วิธีดำเนินการ

การดำเนินการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีขั้นตอนดังต่อไปนี้
ขั้นที่ 1 การเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ได้จำแนกจากแหล่งข้อมูลดังนี้

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data Source) เป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรงจากคนในหมู่บ้าน
2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data Source) เป็นแหล่งข้อมูลที่เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เอกสารหลักฐาน บันทึกต่างๆ การบอกเล่า ที่เกี่ยวกับหมู่บ้าน

ประเภทของการเก็บข้อมูล ได้จำแนกประเภทดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมที่ได้จากข้อมูลที่เป็นตัวเลข เช่นจำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ จำนวนประชากรทั้งหมด จำนวนครัวเรือนของคนในชุมชน
2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) เป็นข้อมูลที่เก็บได้จากการแสดงความคิดเห็นทัศนคติ ความเข้าใจ โดยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหาต่างๆ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้จำแนกวิธีการดังนี้

1. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการพูดคุยเพื่อหาข้อมูลที่ต้องการจะทราบเป็นรายบุคคล หรือกลุ่มบุคคลภายในหมู่บ้าน
2. การสังเกต (Observation) เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มบุคคล โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุมและงานต่างๆ ที่จัดขึ้นภายในหมู่บ้าน

ขั้นที่ 2 รวบรวมและประมวลผล โดยการนำเอาข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์และจัดเป็นระบบ ระเบียบ เพื่อสะดวก รวดเร็ว และง่ายต่อการทำความเข้าใจ แปลความและสรุปความ โดยเริ่มจากขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การจำแนกประเภทของข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติที่เหมาะสมกับข้อมูลนั้น ๆ แล้วนำข้อมูลมาคำนวณด้วยมือและเครื่องคำนวณ

ขั้นที่ 3 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

ผลการศึกษารั้งนี้จะได้ประโยชน์ดังนี้

1. ได้ทราบถึงกระบวนการและการดำเนินการกองทุนของชุมชนในด้านการสร้างงาน

สร้างรายได้ พัฒนาอาชีพ ของสมาชิกในหมู่บ้านและได้ทราบถึงความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

2. ได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ จะได้นำมาปรับปรุงและพัฒนาต่อไปในหมู่บ้าน
3. ได้ทราบถึงด้านบวกที่ส่งผลดีและด้านลบที่ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินกองทุนของหมู่บ้าน
4. ได้ทราบถึงระดับความเข้มแข็งของสมาชิกในหมู่บ้าน
5. ได้ทราบความคืบหน้าในด้านการพัฒนาอาชีพ การสร้างรายได้ ของสมาชิกผู้กู้กองทุนหมู่บ้าน
6. รัฐบาลได้ข้อมูลเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผู้วิจัยได้ใช้ เอกสาร ระเบียบ ทฤษฎีและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปเป็นหัวข้อ เรื่อง นโยบาย หลักการและวัตถุประสงค์ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกักองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ (ภาคผนวก ก)

1. นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นนโยบายของรัฐบาลซึ่งมี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม และการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โดยรัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุน 1 ล้านบาท พร้อมเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถ ในการจัดระบบบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียน ในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกันเอง

2. หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- 2.1 ความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ทั้งความพร้อมของคนและครัวเรือน การควบคุมดูแลกันเองในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนทางสังคมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองเอง เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กองทุนอาชีพ กองทุนสวัสดิการ ฯลฯ
- 2.2 การบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนของหมู่บ้าน ทั้งในส่วนตัวเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกับกองทุนทางสังคมของชุมชน และกองทุนที่หน่วยงานราชจัดตั้งขึ้นเพื่อให้กองทุนดังกล่าวมีการบริหารจัดการให้สอดคล้องและเกื้อกูลกัน
- 2.3 ตามแนวทางในการปฏิรูประบบราชการแผ่นดิน ให้หมู่บ้าน/ชุมชนเมืองเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา การพัฒนาเป็นของหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยส่วนราชการเป็นผู้สนับสนุนในด้านวิชาการและจัดการกองทุน

- 2.4 การติดตามและประเมินผล โดยมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกองทุน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการพึ่งพาตนเอง เพื่อความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ
3. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีดังนี้
- 3.1 เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนา อาชีพสร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่ายการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน
- 3.2 ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบ และบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
- 3.3 เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 3.4 กระตุ้นเศรษฐกิจ ในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
- 3.5 เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(ที่มา : คู่มือสำหรับประชาชน เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2544 : 1-3)

ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 (ภาคผนวก ข)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ประกอบไปด้วย 2 หมวด ดังนี้

หมวด 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” โดยมีชื่อย่อว่า กทบ.”
2. คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้
 - 2.1 กำหนดนโยบาย การจัดตั้ง และแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและกองทุน

- 2.2 กำหนดแผนการจัดการจัดหาเงินทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแผนการจัดสรรให้แก่กองทุน
- 2.3 จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี
- 2.4 กำหนดแผนงานและออกระเบียบ ข้อบังคับและประกาศในการจัดตั้ง และแนวทางการบริหารงานกองทุน
- 2.5 ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จัดหา และจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุน
- 2.6 ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และการบริหารกองทุน
- 2.7 แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้
- 2.8 ออกระเบียบ คำสั่ง และประกาศอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้
- 2.9 เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน อาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หรือคณะกรรมการอาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้พนักงาน หรือลูกจ้างของรัฐสหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้ โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลา บางเวลาหรือนอกเวลาก็ได้ อีกทั้งอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้
- 2.10 รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 2.11 ปฏิบัติหน้าที่อื่น หรือตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

หมวด 2 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
2. สำนักงานมีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้
 - 2.1 ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
 - 2.2 ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ
 - 2.3 ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการและของกองทุน
 - 2.4 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้ง นโยบาย และแนวทางการบริหารกองทุน
 - 2.5 ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมพร้อมในการจัดตั้งกองทุน และแนวทางการบริหารกองทุน
 - 2.6 จัดให้มี หรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน

งานกองทุน

- 2.7 พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหารและจัดการกองทุน
- 2.8 ให้การสนับสนุน ปรีกษาหารือ และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน
- 2.9 ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุน และ รายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินการในส่วนการบริหารกองทุน
- 2.10 รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานต่อคณะกรรมการ
- 2.11 ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านเข้มงวด (ภาคผนวก ค)

ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเข้มงวด มีดังต่อไปนี้

1. ที่ตั้ง
2. วัตถุประสงค์
3. แหล่งที่มาของกองทุน
4. คุณสมบัติของสมาชิก
5. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก
6. การพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก
7. วิธีชำระค่าหุ้น
8. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุน
9. ประเภทการกู้ยืม
10. การอนุมัติเงินกู้
11. วงเงินกู้
12. หลักประกันเงินกู้
13. การชำระคืนเงินกู้
14. อัตราดอกเบี้ย

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (ภาคผนวก จ)

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีส่วนสำคัญในการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่าง ๆ เนื่องจากกระบวนการ

เลือกคณะกรรมการกองทุน จะต้องเป็นไปตามของระเบียบว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 กล่าวว่

1. จำนวนครัวเรือนที่ร่วมประชุม จะต้องมีครัวเรือนสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

2. การเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามมติที่ประชุม คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน เป็นไปตามของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการกองทุน

2. เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุสี่สิบปีบริบูรณ์

3. ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่คิดการพินัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียทางการเงินตลอดจนยึดมั่น ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

4. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

5. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

6. ไม่เคยต้องพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือการลงโทษในความผิดตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินและความผิดฐานบุกรุก

7. ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด

8. ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิ

9. ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตาม

แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านฉบับว่งนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการกองทุน ได้ประเมินความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ตามสภาพความเป็นจริงและจะต้องมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. สร้างจิตสำนึก และกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

- สร้างจิตสำนึกร่วมกันของประชาชน , สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม และบริหารจัดการ

กองทุน เริ่มจากร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตามตรวจสอบ ร่วมรับผลประโยชน์ ตลอดจน ร่วมสร้างกองทุน ไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

2. เลือกสรรคนดีเป็นกรรมการกองทุน

- จัดเวทีชาวบ้าน เพื่อเลือกสรรคณะกรรมการกองทุนจำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ทั้งชายและหญิง ในสัดส่วนเท่าเทียมกัน โดยจัดเวทีประชาคม คือจำนวน 3 ใน 4 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้าน ร่วมกันดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

3. จัดทำระเบียบข้อบังคับ

- คณะกรรมการกองทุน และประชาชนร่วมกันจัดทำระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้าน

4. การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- คณะกรรมการกองทุน และสมาชิกจะต้องร่วมกันดำเนินการตามกติกาที่วางไว้ เช่น การรับสมาชิก , การระดมทุน , การจัดทำบัญชี , การจัดระบบตรวจสอบ , การมอบหมายภารกิจความรับผิดชอบของกรรมการการขอรับการจัดสรรเงินจากรัฐบาล

- การขอขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้าน ตามแบบ กทบ.2 พร้อมยื่นกับธนาคารออมสิน โดยมีเอกสารยื่นที่เกี่ยวข้อง คือ ระเบียบข้อบังคับของกองทุน

- เปิดบัญชีกับธนาคาร

- การประเมินความพร้อมของกองทุน คณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอร่วมกับกองทุนหมู่บ้าน จะประเมินความพร้อม

5. รับเงินจัดสรร เมื่อได้รับการอนุมัติเงินจัดสรร ให้คณะกรรมการติดต่อธนาคารโดยนำเอกสาร ดังนี้

- สมุดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของกองทุน

- มติที่ประชุม เห็นชอบให้ประธานกองทุนหมู่บ้าน ลงนามกำกับและรับรองสำเนาครบทุกหน้า ในการทำนิติกรรมสัญญากับธนาคาร

- บัตรประจำตัวประชาชนของคณะกรรมการกองทุน

6. ทำอย่างไรเมื่อไม่ผ่านการประเมินความพร้อม

แนวทางการเตรียมความพร้อม คณะกรรมการกองทุนร่วมกันสมาชิก เตรียมความพร้อมตามแนวทางดังนี้

- ร่วมมือกันเองภายในหมู่บ้าน ขอความช่วยเหลือจากกองทุนหมู่บ้านที่ผ่านการประเมินความพร้อมแล้ว

- ขอความช่วยเหลือจากคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ

การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การพิจารณาเงินกู้ให้กับผู้กู้นั้น คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการ กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. ประวัติและอุปนิสัย เป็นคนซื่อสัตย์ รักษาคำพูด ขยันหมั่นเพียร ตั้งใจทำมาหากิน อดทน ไม่เคยโกงเงินคนอื่น ไม่เสเพล ไม่เล่นการพนัน ไม่เคยมีประวัติเสียหายทางการเงิน มีความรู้ และมีประสบการณ์ในธุรกิจที่ทำ

2. หลักประกัน บุคคลที่จะค้ำประกันควรมีฐานะทางการเงินดีพอที่สามารถชำระหนี้แทนได้ หรือต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ น่าเชื่อถือ หรือถ้าเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันก็ต้องมีสภาพคล่องสูงคือสามารถขายได้ง่ายและรวดเร็ว และควรกำหนดว่าจะให้กู้ได้ที่เปอร์เซ็นต์ของราคาประเมินหลักทรัพย์ เพื่อให้มีส่วนต่างสำหรับดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นหากต้องมีการบังคับเอาทรัพย์สินเป็นหลักประกันเพื่อชำระหนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่ว่ากว่าจะบังคับเอาเงินจากทรัพย์สินที่เป็นประกันภาระหนี้ก็เกินมูลค่าประกันแล้ว

3. ความสามารถในการชำระหนี้

3.1 ความสามารถในการชำระหนี้พิจารณาจากรายได้ การกู้เงินไปลงทุนประมาณการรายได้ รายจ่ายแต่ละเดือนจะเหลือเท่าใด และพอเพียงที่จะชำระหนี้ได้ไหม หากไม่พอ ก็ต้องลดจำนวนเงินให้กู้ลง แต่ก็มีข้อพึงระวังคือ หากอนุมัติเงินกู้ให้แล้ว ผู้ขอกู้ได้เงินไม่พอเพียงและต้องไปกู้เงินนอกระบบมาใช้ หรือกู้เงินจากที่อื่นมาใช้ ก็อาจจะชำระหนี้กองทุนหมู่บ้านไม่ได้เช่นกัน กรณีเช่นนี้การปฏิเสธการให้กู้ก็อาจเป็นทางเลือกที่ดีกว่า

3.2 ภาวะตลาดสำหรับการค้าที่จะทำต้องพิจารณาดู (ว่าสินค้าหรือธุรกิจที่จะทำนั้นมีตลาดรองรับหรือไม่ คือสามารถขายได้ไหม และผู้ขอกู้จะขายอย่างไรหรือราคาขายเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นแล้วเป็นอย่างไร

3.3 มีปัญหาในการหาวัตถุดิบมาผลิตหรือไม่

3.4 ท่าเลที่ตั้งของกิจการเป็นอย่างไร มีปัญหาเรื่องสภาพแวดล้อม หรืออยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบหรือใกล้แหล่งสินค้าที่จะขาย หรือสะดวกต่อผู้ซื้อหรือไม่

4. เงินทุนของผู้ขอู้ ผู้ขอู้ควรมีเงินลงทุนของตนเองจำนวนหนึ่ง ที่เตรียมสะสมไว้สำหรับประกอบธุรกิจในส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนเงินลงทุนทั้งหมดที่ต้องใช้ในการทำธุรกิจ เพราะหากใช้เงินทุนของตนเองน้อยแต่ขอกู้มากผู้ขอู้ต้องมีการระนองชำระหนี้สูง ทำให้เกิดหนี้มีปัญหาคืนได้ภายหลัง นอกจากนี้การที่ผู้ขอู้ใช้เงินลงทุนของตนเองมากย่อมเป็นการแสดง

ความมั่นใจในธุรกิจของตนเองอย่างหนึ่ง และมีความตั้งใจจริงที่จะประกอบธุรกิจของตนให้ประสบความสำเร็จ

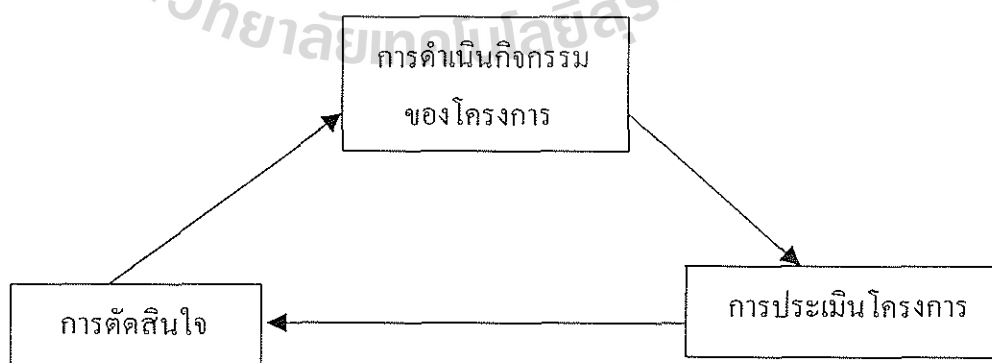
5. เหตุการณ์ที่ไม่อาจควบคุมได้ ความเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ในปัจจุบันมีปัจจัยหลายอย่าง que ผู้ประกอบการไม่อาจควบคุมได้ เช่น ปัญหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตที่มีราคาสูงขึ้นเพราะขาดแคลนปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำที่ทำให้กำลังซื้อลดลง ปัญหาสินค้าล้นตลาดเพราะมีผู้ผลิตมากเกินไปปัญหาสภาพดินฟ้าอากาศที่มีผลกระทบต่อผลผลิตของเกษตรกร ในกรณีที่เห็นว่าอาจมีบางปัจจัยก่อให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจหรือการค้าของผู้ซื้อ และอาจส่งผลต่อการชำระหนี้ก็ต้องพิจารณาว่าจะให้กู้หรือไม่

กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านเข้มแข็ง มีเกณฑ์สำหรับการพิจารณาเงินกู้ มีดังนี้

1. ตัวบุคคลผู้กู้
2. วัตถุประสงค์ของการใช้เงินกู้
3. อาชีพและโครงการของผู้กู้
4. หลักประกันที่ใช้ค้ำประกันเงินกู้

หลักการประเมินโครงการแบบชีพฟ์โมเดล

แนวคิดและรูปแบบการประเมินแบบ CIPP MODEL ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP MODEL) กล่าวว่า “การประเมิน เป็นกระบวนการของการระบุ หรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการรวมทั้งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เกิดสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ” โดยมีแนวความคิดพื้นฐาน คือ

ภาพที่ 2.1 แนวคิดพื้นฐานการประเมินของสตัฟเฟิลบีม

สตัฟเฟิลบีม ได้จำแนกขั้นตอนของการประเมิน เป็น 3 ขั้นตอน คือ
 ขั้นตอนที่ 1 กำหนด หรือระบุข้อมูลที่ต้องการ
 ขั้นตอนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์และจัดการสารสนเทศ เพื่อนำเสนอผู้บริหาร

สตัฟเฟิลบีม ได้กำหนดประเด็นที่ประเมินออกเป็น 4 ประเภท ซึ่งเป็นที่มาของการกำหนดชื่อของรูปแบบการประเมิน ว่า รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

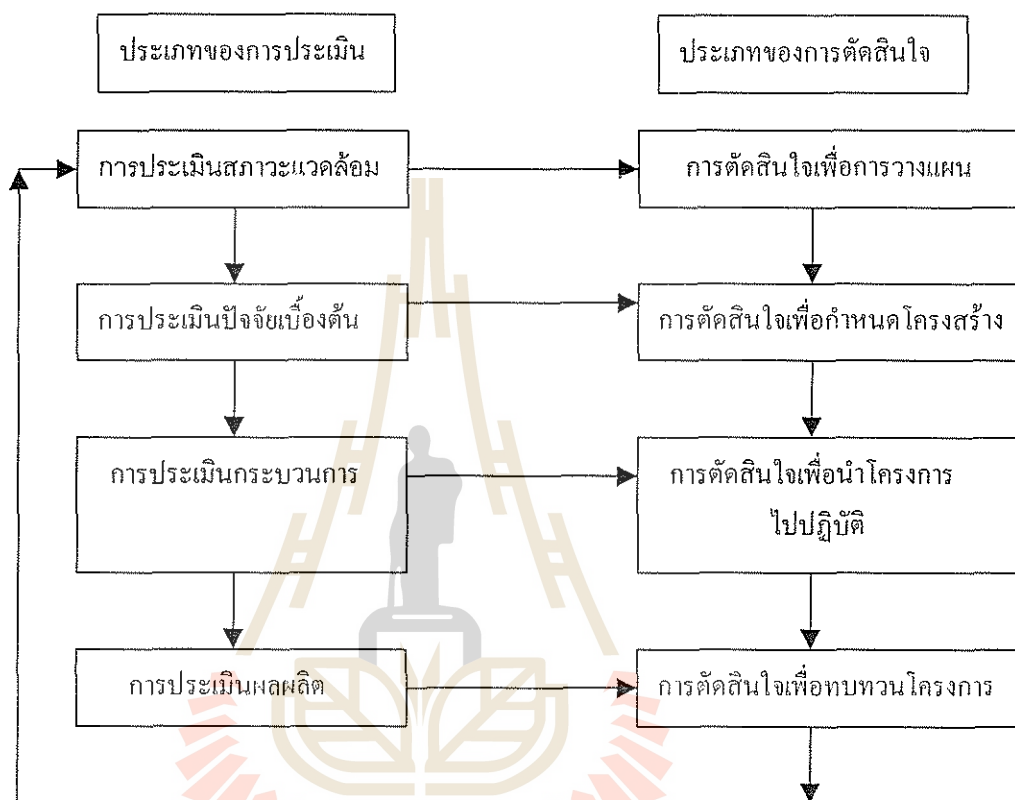
1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการ โครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนิน โครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมิน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความพอเพียงของทรัพยากร อาทิ จำนวนคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการของการดำเนินการ โครงการ
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไป มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน
4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับจุดประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการขยาย เลิก ขยาย หรือ ปรับเปลี่ยนโครงการ

นอกจากนี้ได้นำเสนอประเภทของการตัดสินใจที่สอดคล้องกับประเด็นที่ประเมิน ดังนี้

1. การตัดสินใจเพื่อวางแผน (Planing Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินสภาพแวดล้อมที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ของ โครงการให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินการ
2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ (Structuring Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากปัจจัยเบื้องต้น ที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดโครงสร้างของแผนงาน และขั้นตอนของการดำเนินการของโครงการ
3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Implementing Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินกระบวนการ เพื่อพิจารณาควบคุมดำเนินการให้เป็นไปตามแผนและปรับ

ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ (Recycling Decision) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น เพื่อพิจารณาการยุติ สัมเลิก หรือปรับขยายโครงการที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป

ภาพที่ 2.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจและประเภทของการประเมินกับตัดสินใจ
(ที่มา : หนังสือคู่มือวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา สำนักงานสถาบันราชภัฏ , 2545 : 89 – 91)

การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายจัดตั้งโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนากองทุนไปสู่ความเข้มแข็งด้านสังคมและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน . สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงเห็นสมควรให้มีการสนับสนุนให้จัดตั้งโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(ที่มา : หนังสือคู่มือหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและการประเมิน โครงการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี , 2544 : 1 – 2)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีรายละเอียดของขั้นตอนในการดำเนินการ 7 ขั้นตอน ดังนี้ วิธีการประเมินโครงการ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวชี้วัดการประเมินโครงการโดยภาพรวมและตัวแปรศึกษา ตัวชี้วัดบริบทและตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

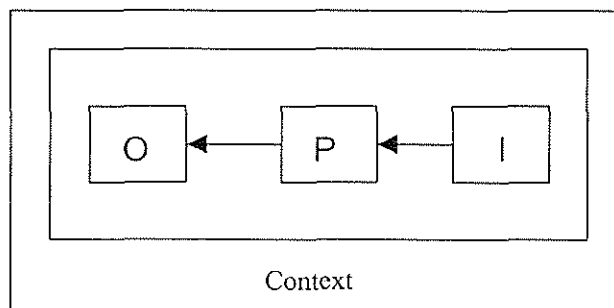
วิธีการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการ เป็นการประเมินเชิงระบบ (System Approach) ซึ่งเป็นแนวคิดและรูปแบบการประเมินของ Stufferbeam ที่เรียกว่า CIPP เป็นคำย่อมาจาก Context – Input – Process – Product Model แบบจำลองชิพฟ์

กรณีการประเมินกองทุนหมู่บ้าน เราจะเลือกใช้ CIPP Model ซึ่งประกอบ 4 ส่วน คือ

1. Context system คือ บริบทของหน่วยระบบ
2. Input system คือ ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ
3. Process system คือ กระบวนการของหน่วยระบบ
4. Product system คือ ผลผลิตของหน่วยระบบ

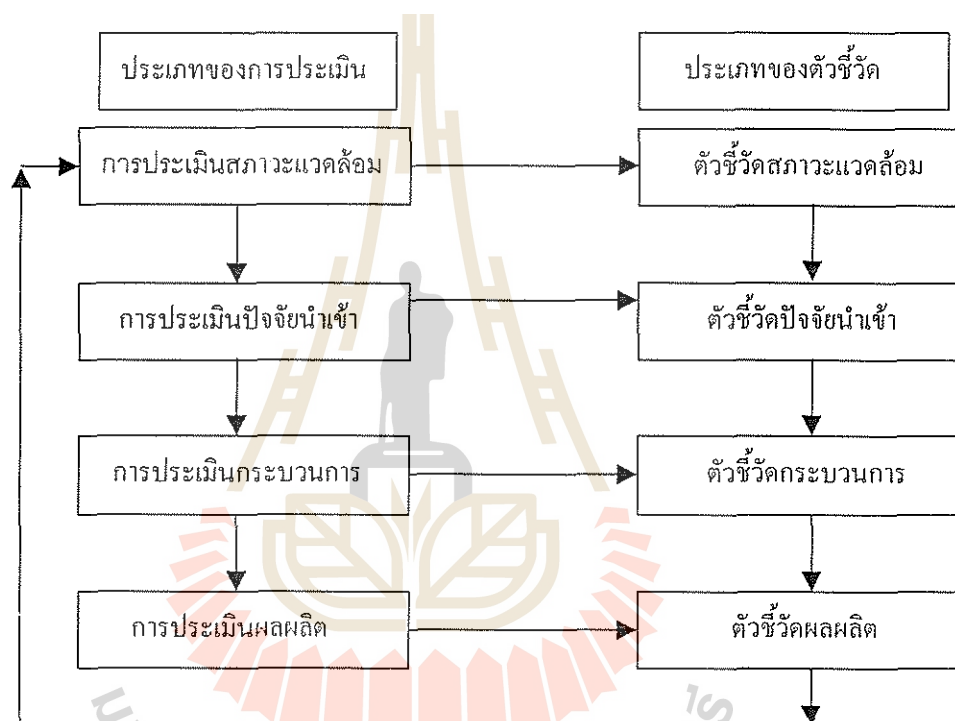
แผนภาพต่อไปนี้ แสดงองค์ประกอบภายในของกองทุนหมู่บ้าน

ภาพที่ 1

O	ย่อมาจาก	Output , Product	คือ ผลผลิตของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Process	คือ กระบวนการของหน่วยระบบ
I	ย่อมาจาก	Input	คือ ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ

แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของการประเมินกับตัวชี้วัด

ภาพที่ 2

กรอบแนวคิดระบบกับการวิจัยประเมินโครงการ

การวิจัยเป็นเครื่องมือที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการประเมิน ความสำเร็จของโครงการหรือเป็นการวัดความสามารถในการบรรลุผลสำเร็จของการกระทำ ผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นตัวชี้วัดความสามารถในการดำเนินงานว่ามีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด นักศึกษาผู้วิจัยจึงเลือกใช้

CIPP Model เป็นทฤษฎีที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้ในการประเมินกองทุนหมู่บ้านเข้มงวด การประเมินสถานะแวดล้อมทั่วไปของหมู่บ้าน (Context Evaluation) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากชาวบ้าน และเอกสารของหน่วยราชการภายในท้องถิ่น ทำให้ทราบถึงสภาพแวดล้อมของหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วย จำนวนครัวเรือน จำนวนประชากร อาชีพ การศึกษา รายได้ สภาพภูมิศาสตร์ ศิลปะวัฒนธรรมประเพณี และสถานที่ราชการ วัด โรงเรียน ฯลฯ รวมทั้งทรัพยากร ได้แก่ ป่าไม้ แม่น้ำ ทำให้ทราบถึงสภาพแวดล้อม ความเป็นอยู่โดยรวมของคนในหมู่บ้าน

นำไปสู่การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การได้รับการอนุมัติเงิน 1 ล้านบาท โดยมีคณะกรรมการกองทุนร่วมกันบริหารจัดการ โดยยึดระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านเข้มงวด และคณะกรรมการต้องชี้แจงให้สมาชิกทราบถึงความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของเงินกองทุน

ดำเนินการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นขั้นตอนการปล่อยเงินกู้ให้กับสมาชิกกองทุน ซึ่งสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ในการเสนอโครงการขอกู้ ถ้ามีปัญหาให้ปรึกษาคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อความถูกต้อง ชัดเจน และรวดเร็ว สำหรับการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ นั้นคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาคุณสมบัติ และโครงการของผู้กู้แต่ละราย อย่างรอบคอบและยุติธรรมด้วยความโปร่งใส เมื่อคณะกรรมการได้อนุมัติเงินกู้แล้ว ต้องมีการติดตามผลตลอดจนการรับชำระหนี้จากผู้กู้ เพื่อจัดทำบัญชีไว้เป็นหลักฐานเพื่อตรวจสอบ

ขั้นตอนสุดท้าย คือ การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ประเมินได้จาก

- จำนวนผู้กู้ทั้งสิ้น จากจำนวนสมาชิกทั้งหมด
- มียอดเงินให้กู้ทั้งสิ้นเท่าไร
- ปัจจุบันกองทุนมีเงินทุนสะสมเท่าไร
- กองทุน 1 ล้านบาท คงเหลือเท่าไร

ทำให้ทราบถึงตัวชี้วัดความเข้มแข็งในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านว่ากองทุนจะยังคงอยู่หรือไม่ ซึ่งวัดได้จากฐานะความเป็นอยู่ของชาวบ้านว่ามีความเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด และมีการหมุนเวียนเงินกองทุนเพื่อให้ชาวบ้านที่ได้รับความช่วยเหลือด้านการเงินอย่างทั่วถึงหรือไม่

กรอบตัวชี้วัดความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านเข้มงวด

1. การนำมิติด้านวัฒนธรรมมาผสมผสานในการทำกิจกรรม เพราะการมีฐานการรวมตัวทางวัฒนธรรม จะเป็นเครื่องยึดโยงให้สามารถสร้างองค์กรได้ง่ายและมีคุณภาพ

2. มีประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อปัญหาที่ประสบอยู่
3. มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
4. มีการจัดการกลุ่มในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
5. มีผู้นำที่ได้รับการยอมรับจากสมาชิกและหมู่บ้าน
6. มีการกระจายผลประโยชน์แก่สมาชิกอย่างยุติธรรม
7. มีการขยายผล ขยายกิจกรรม ขยายเครือข่าย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) หมายถึง กลุ่มทั้งหมดของสิ่งที่ต้องการศึกษาวิจัย ซึ่งอาจเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล หรืออาจเป็นสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ หรือสิ่งไม่มีชีวิต เช่น วัตถุ หิน แร่ธาตุ ซึ่งเหล่านี้มีลักษณะที่ผู้วิจัยสามารถมองเห็นและรับรู้ได้

กลุ่มตัวอย่าง (Sample or Sampling Group) ในการวิจัย หมายถึง กลุ่มที่ถูกเลือกจากประชากรขึ้นมาเป็นตัวอย่าง เพื่อใช้เป็นตัวแทนของประชากรในการศึกษา ดังนั้น กลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนของประชากรที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการศึกษา ผลการศึกษาที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ย่อมเป็นผลการศึกษาจากประชากรด้วยเช่นกัน

จำนวนครัวเรือนและประชากรในหมู่บ้านชัยม่วง ตำบลจันทิก อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา การใช้ แบบรายงาน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนใหญ่จะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 50 ของจำนวน 370 ครัวเรือน ก็จัดว่าเป็นข้อมูลที่มีความชัดเจน ครบถ้วน และนำมาสรุปเป็นข้อมูลจริงได้ ซึ่งแบ่งการกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ
คุ้มหลังสถานีรถไฟ	13	8.67
คุ้มหลังวัด	50	33.33
คุ้มทุ่งเกษียณ	15	10.00
บ้านเชื้อเพลิงใหม่	60	40.00
บ้านเชื้อเพลิงเก่า	12	8.00
รวม	150	100.00

ตัวชี้วัดบริบทและตัวแปรที่ศึกษา

ตัวชี้วัดบริบทและตัวแปรที่ศึกษา ตัวชี้วัดบริบท หมายถึง ตัวชี้วัดสภาพแวดล้อมของหน่วยระบบ ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ แบ่งได้ 2 ระดับ คือ

- 1) บริบทระดับประเทศ หรือ ตัวชี้วัดบริบทรอบนอก ประกอบไปด้วยตัวแปร ดังนี้
 - ฐานะของประเทศ
 - นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
 - ภาวะดุลการค้าของประเทศ
 - สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน
 - ภาระหนี้สินของประชาชน
 - ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ
- 2) บริบทระดับท้องถิ่น ประกอบไปด้วยตัวแปร ดังนี้
 - ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน
 - สภาพปัจจุบันของหมู่บ้าน
 - ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน
 - ด้านวัฒนธรรมประเพณีของหมู่บ้าน
 - ด้านการศึกษาของหมู่บ้าน
 - ด้านสาธารณสุขของหมู่บ้าน
 - ด้านสาธารณูปโภคของหมู่บ้าน

ตัวชี้วัดการประเมินโครงการโดยภาพรวมและตัวแปรที่ศึกษา

โครงการกองทุนหมู่บ้านเข้มแข็ง โดยภาพรวมตามแนวคิดเชิงระบบ ประกอบไปด้วย 2 หน่วยระบบ

1. หน่วยระบบการ A บริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้
2. หน่วยระบบการ B ดำเนินกิจการของผู้กู้ของแต่ละราย

ดังนั้นในการกำหนดตัวชี้วัด เพื่อที่จะประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้าน ตามกรอบความคิดทฤษฎี ซึ่งได้รายการตัวชี้วัด ดังนี้

1. ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ A การบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ ประกอบด้วย ตัวชี้วัด ดังนี้
 - 1.1 ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A ประกอบไปด้วยตัวแปร ดังต่อไปนี้
 - นโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

- เงิน 1 ล้านบาท
- คณะกรรมการหมู่บ้าน
- ผู้สมัครขอกู้

1.2 ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ A ประกอบไปด้วยตัวแปร ดังนี้

- การคัดเลือกผู้กู้
- กระบวนการรับชำระหนี้
- การทำบัญชี

1.3 ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ A ดังนี้

ผลโดยตรง (Immediate Result) ตัวแปร ได้แก่

1. จำนวนผู้กู้
2. ยอดเงินให้กู้

ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)

1. จำนวนผู้ที่กู้ได้
2. จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้าน
3. การขยายกิจการของผู้กู้
4. การเกิดกิจการใหม่ ๆ ขึ้นในหมู่บ้าน

ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)

1. กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็ง
2. หมู่บ้านมีเครือข่ายการเรียนรู้
3. หมู่บ้านมีภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

2. ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ B การดำเนินกิจการของผู้กู้ ประกอบด้วย

2.1 ตัวชี้วัดบริบท แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

2.1.1 ตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดบริบทชนิดเดียวกับ ตัวชี้วัดระดับประเทศของหน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ (ตามที่กล่าวมาแล้วในตัวชี้วัดบริบทและตัวแปรที่ศึกษา)

2.1.2 ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวชี้วัดบริบทชนิดเดียวกับ ตัวชี้วัดระดับท้องถิ่นของหน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ (ตามที่กล่าวมาแล้วในตัวชี้วัดบริบทและตัวแปรที่ศึกษา)

2.1.3 ตัวชี้วัดบริบทเฉพาะตัว ประกอบด้วย ตัวแปร ดังนี้

- ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว
- ฐานะของผู้กู้
- หนี้สินธนาคารของผู้กู้
- หนี้สินนายทุนนอกระบบของผู้กู้
- อาชีพหลักของผู้กู้
- รายได้ของครอบครัว
- ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ

2.2 ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B ประกอบด้วย ตัวแปร ดังนี้

1. เงินที่กู้มาได้
2. การประกอบอาชีพ

2.3 ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ B ประกอบด้วย ตัวแปร ดังนี้

1. การประกอบอาชีพอย่างถูกวิธี
2. การหาตลาดที่ดี

2.4 ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ B แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ผลโดยตรง (Immediate Result) ตัวแปร ได้แก่

1. รายได้เป็นตัวเงิน
2. การหาตลาดที่ดี

ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact) ได้แก่

1. ผู้กู้ได้ขยายกิจการ
2. ผู้กุนำประสบการณ์จากการประกอบอาชีพมาพัฒนาอาชีพของตน

ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact) ได้แก่

1. ผู้กู้มีการพึ่งตนเอง
2. ผู้กุ่มีศักยภาพและความเข้มแข็งในอาชีพของตน
3. การกลับคืนถิ่นที่อยู่เดิม

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน ผู้วิจัยต้องศึกษาและเลือกใช้ให้เหมาะสมกับการเก็บข้อมูล ต้องศึกษาตัวแปร ประเภทของข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบ่งตามลักษณะการสร้างซึ่งเหมาะกับกองทุนหมู่บ้าน คือ

เครื่องมือวัดแบบเฉพาะกิจ เป็นเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผลที่ได้จากการวัดก็มีความเชื่อถือได้ระดับหนึ่ง ถ้ามีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อาจได้เครื่องมือวัดที่เป็นมาตรฐานได้

แบ่งตามลักษณะการใช้งาน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับกองทุนหมู่บ้าน คือ

เครื่องมือวัดทางสังคมศาสตร์ ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลแบ่งออกได้ดังนี้

1. การสังเกต (Observation) เป็นเครื่องมือวิจัยที่จะต้องใช้ตัวบุคคล ซึ่งในที่นี้ คือ ตัวผู้วิจัยเอง ทำหน้าที่ในการวัด โดยใช้หู ตา เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตาม ฝ้าสังเกตพฤติกรรมของบุคคลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วทำการจดบันทึกข้อมูล ที่อยู่ในหัวข้อการวิจัย

2. การสัมภาษณ์ (Interview) การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือรูปแบบหนึ่ง เน้นการสนทนาแต่เป็นการสนทนาอย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้สัมภาษณ์ต้องเตรียมการให้พร้อม ควรใช้การพูดคุยอย่างเป็นกันเองกับผู้ถูกสัมภาษณ์ และควรชี้แจงให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ว่า ต้องการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครั้งนี้ไปใช้ทำอะไร และจะเกิดประโยชน์ในด้านใด

3. แบบสอบถามและแบบสำรวจ เครื่องมือวิจัยประเภทนี้ประกอบด้วย

3.1 แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบคำถามโดยการทำเครื่องหมาย ใช่ – ไม่ใช่ , เห็นด้วย – ไม่เห็นด้วย , มี – ไม่มี , ไป – ไม่ไป แบบตรวจสอบรายการมีข้อคำถามเป็นแบบ ถูก - ผิด

3.2 แบบสำรวจ (Inventory) เป็นเครื่องมือวิจัยที่ให้ผู้ตอบทำเครื่องหมาย เลือก โดยจะถามเพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้น เรื่องที่จะถามอาจเป็นเรื่องของความสนใจ พฤติกรรม หรือคุณธรรมด้านต่าง ๆ

3.3 แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือวิจัยที่นิยมใช้กันมากที่สุดในการเก็บข้อมูล อาจเป็นแบบให้เขียนตอบ กรอกข้อความสั้น หรือยาว ๆ หรือเป็นแบบ Checklist ผสมกับแบบ Inventory ร่วมกันก็ได้

4. มาตรฐานจัดอันดับ (Rating Scale) หรือเรียกว่า มาตรฐานจัดอันดับคุณภาพ เป็นเครื่องมือใช้ประเมินสถานการณ์ ที่ไม่สามารถวัดออกมาเป็นเชิงปริมาณได้ เช่น การวัดความประพฤติ การ

ทดสอบทางภาคปฏิบัติ โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม แบ่งคุณลักษณะที่ต้องการวัดออกมาเป็นระดับต่าง ๆ กัน เช่น มาก ปานกลาง น้อย หรือ 5,4,3,2,1 เป็นต้น

ตารางที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ของกองทุนหมู่บ้านเข้มแข็ง

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล (แบบ บร.)	วิธีการเก็บข้อมูล	จำนวนร้อยละของ ครัวเรือนทั้งหมด
บร.1 แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชน หมู่บ้าน	สัมภาษณ์ ,การสังเกต ข้อมูลมือสอง จปฐ , กชช. 2ค	80%
บร.2 แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความ เข้มแข็งของหมู่บ้าน - ข้อ 1,2,3,4,9 - ข้อ 5,11,12 - ข้อ 6,7,8,10	แบบสอบถาม - แบบมาตราจัดอันดับ - แบบตรวจสอบรายการ - แบบสำรวจ	50%
บร.3 แบบรายงานความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้าน	สัมภาษณ์	50%
บร.4 แบบรายงานการปฏิบัติงาน รายเดือน	เอกสารกองทุนหมู่บ้าน สอบถามคณะกรรมการฯ	
บร.5 แบบรายงานผลการจัดเวที บริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	การจัดประชุมเวทีประชาคมตำบล การสังเกต, จดบันทึก	
บร.6 แบบรายงานผลการจัดเวที กลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน	การจัดเวทีผู้กู้กลุ่มย่อยภายในหมู่บ้าน	
บร.7 แบบรายงานการสัมภาษณ์ เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็ง	สรุปจาก บร. 2	50%
บร.8 โครงการเศรษฐกิจชุมชน หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์	การสัมภาษณ์, การสังเกต, แบบ สอบถาม, ข้อมูลจากองค์การ	
บร. 9 แบบบันทึกการสัมภาษณ์		50%
บร.10 แบบสรุปบทเรียนหมู่บ้าน	การสัมภาษณ์	
บร.11 แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี	การจัดเวทีกลุ่มภายในหมู่บ้าน	
บร.12 การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่ บทชุมชน	การสัมภาษณ์ การประชุมเวทีประชาคมตำบล	

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ความหมาย ของการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนเริ่มต้น ตั้งแต่การระบุประเด็นที่ต้องการ เก็บรวบรวม การจัดลำดับข้อมูลอย่างเป็นระบบ ด้วยวิธีการและหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนแน่นอน และมีการกำหนดตัวชี้วัดของประเด็นที่ต้องการประเมิน ซึ่งมีข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งในเชิงปริมาณที่เป็นตัวเลข และเชิงคุณภาพ ที่เป็นการบรรยายลักษณะของข้อมูลในรูปแบบของข้อความ

การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการประเมินและวิเคราะห์ข้อมูล คือ

ข้อมูลระดับปฐมภูมิ (Primary Data Source) เป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถเก็บข้อมูลโดยตรงจากคนในหมู่บ้าน

- ข้อมูลบริบทชุมชน ได้จากการสังเกต และการสัมภาษณ์
- ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

ข้อมูลระดับทุติภูมิ (Secondary Data Source) เป็นแหล่งข้อมูลที่เก็บรวบรวม โดยใช้เอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหมู่บ้าน

- ข้อมูล จปฐ ประจำปี 2544
- กชช. 2 ค ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน ประจำปี 2544
- ระเบียบกองทุนหมู่บ้านฉบับร่าง
- คู่มือสำหรับประชาชน เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกทบ.และชุมชนเมืองแห่งชาติ
- แผนแม่บทชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลจันทิก ประจำปี 2545

วิธีการเก็บข้อมูล

I. การสังเกต (Observation)

การสังเกตโดยมีส่วนร่วม การสังเกตวิธีนี้เป็นการเก็บข้อมูลจากผู้สังเกตจะเข้าไปร่วมอยู่ในหมู่ผู้ถูกสังเกตและทำกิจกรรมร่วมกับผู้ถูกสังเกต ผู้ถูกสังเกตจะไม่รู้ตัวเลยว่ากำลังถูกสังเกตพฤติกรรมทั้งนี้ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สังเกตกับผู้ถูกสังเกตให้เกิดความสนิทสนมคุ้นเคยกับชาวบ้านทำตนคล้ายกับเป็นสมาชิกคนหนึ่งของหมู่บ้าน แล้วสังเกตพฤติกรรมหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านตามที่ต้องการศึกษา

2. การสัมภาษณ์ (Interview)

การสัมภาษณ์เป็นวิธีการเก็บข้อมูลที่มีการพบปะสนทนากันอย่างมีจุดมุ่งหมาย เป็นการพบปะสอบถามกันโดยตรง หากมีข้อสงสัยหรือคำถามใด คำตอบใดไม่ชัดเจนก็ถามซ้ำหรือทำความเข้าใจได้ และสามารถทำได้ทันที เป็นการสร้างความมั่นใจให้ทั้งผู้ตอบและผู้ทำการวิจัย

3. แบบสอบถาม (Questionnaire)

เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และจัดส่งให้ กลุ่มเป้าหมายได้ดำเนินการตามคำสั่งชี้แจงที่กำหนดให้ เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้ส่งกลับคืนแก่ผู้วิจัย แต่ ข้อมูลที่ได้รับอาจคาดเคลื่อน อันเนื่องจากความไม่เข้าใจในคำถามของแบบสอบถาม การอ่านหนังสือไม่ ออก

4. การอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion)

การอภิปรายกลุ่ม เป็นวิธีการข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันจำนวน 7-8 คน มาร่วมแสดงความคิดเห็นที่ได้รับการกระตุ้น จากคำถามของผู้ประเมิน โดยมีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น และปฏิกิริยาของสมาชิกกลุ่มเป้าหมายระหว่างแสดงความคิดเห็น ซึ่งนำไปใช้ประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Data)

ความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นกระบวนการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาจัดให้เป็นระบบ ระเบียบ เพื่อสะดวก รวดเร็ว และง่ายต่อการทำความเข้าใจ แปลความ และสรุปความ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
2. การจำแนกประเภทของข้อมูล
3. ดำเนินการวิเคราะห์โดยการเลือกใช้ค่าสถิติที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ระดับข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งได้ 2 ประเภท

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่เน้นการใช้ข้อมูลที่มีลักษณะหรืออยู่ในรูปแบบที่เป็นตัวเลขมาใช้ในการวิเคราะห์สรุปผลเพื่อยืนยันความถูกต้องของสิ่งที่ค้นพบ หรือข้อสรุปต่าง ๆ ของปัญหาวิจัย การวิจัยเชิงปริมาณจึงต้องมีการใช้สถิติ

ต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นตัวเลขเหล่านั้น ข้อสรุปหรือข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยประเภทนี้สามารถนำไปใช้ได้อย่างกว้างขวาง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ไม่เน้นการใช้ข้อมูลที่เป็นตัวเลขเป็นหลักในการวิเคราะห์ เป็นการวิจัยที่มีรูปแบบที่เน้นการค้นหารายละเอียดในประเด็นปัญหาต่าง ๆ ในเชิงลึก โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาอาจได้มาจากการสังเกต หรือศึกษากับหน่วยศึกษาเพียงไม่กี่หน่วย ข้อสรุปหรือข้อค้นพบไม่เน้นการนำไปได้อย่างกว้างขวางทั่วไปแต่เป็นการศึกษาในเชิงลึกของเหตุการณ์หรือพฤติกรรมของมนุษย์เป็นสำคัญ บางครั้งเรียกว่า การวิจัยทางมานุษยวิทยา หรือการวิจัยเจาะลึก

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักการประเมินตามสภาพความเป็นจริง ซึ่งผลการติดตามประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีรายละเอียดของขั้นตอนในการติดตามการประเมิน 3 ขั้นตอน ดังนี้ ผลการประเมินบริบทชุมชน , ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม และ สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

ผลการประเมินบริบทชุมชน

1. บริบทระดับประเทศ

ฐานะของประเทศ

ความยากจนนั้น เป็นปัญหาที่ยืดเยื้อและเรื้อรังมานาน ทางภาครัฐก็พยายามที่จะแก้ไขปัญหามาตลอด โดยจะเห็นได้ว่าสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กำหนดเรื่องการลดความยากจนเป็นเป้าหมายสำคัญของแผนพัฒนาประเทศ นอกจากนี้เมื่อประเทศไทย ประสบกับวิกฤติเศรษฐกิจ ส่งผลให้ปัญหาดังกล่าวยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น ส่วนราชการ เริ่มทบทวนถึงการแก้ไขปัญหานี้ จนกระทั่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริ เรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2540 ซึ่งภาครัฐได้น้อมนำกระแสพระราชดำริมาเป็นแนวทางกำหนดเป็นปรัชญานำทางในแผนพัฒนาประเทศ ฉบับที่ 9 และรัฐบาลมีมติจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินโครงการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ขณะเดียวกัน ตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม 2544 เป็นต้นมา รัฐบาลได้ทยอยจัดสรรเงินกองทุน 1 ล้านบาท แก่หมู่บ้าน เพื่อเป็นแหล่งเงินทุน สร้างงาน สร้างรายได้ แก่หมู่บ้านและชุมชนเมือง ถ้าทั้ง 70,000 กว่าหมู่บ้าน มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ชาวบ้านย่อมมีอำนาจซื้อสูง เศรษฐกิจข้างบนก็จะเจริญและมั่นคง ทิศทางการพัฒนา คือ สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็ง พลังชุมชนจะเป็นหลักแผ่นดินที่ทำให้ประเทศไทยมั่นคง

(ที่มา : หนังสือชุดวิชาการจัดการและการวางแผนธุรกิจ สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2545 : 102)

นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)

นโยบายของคณะรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 แสดงเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่มุ่งมั่นจะสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ โดยมีนโยบายในการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยตรง ดังนี้

1. นโยบายการสร้างรายได้

เน้นการสร้างรายได้ทุกระดับ ส่งเสริมการรวมตัวเพื่อดำเนินเศรษฐกิจระดับชุมชน เร่งพัฒนาผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งส่งเสริมเชื่อมโยงกับธุรกิจขนาดใหญ่ สู่ตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสร้างเสริมรายได้ให้กับประชาชนอย่างเป็นระบบ โดยมีแนวนโยบายครอบคลุม 3 ด้าน คือ

1.1 ด้านการเกษตร ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

- 1.1.1 การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร โดยการปรับโครงสร้างด้านสินเชื่อ
- 1.1.2 การส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน
- 1.1.3 การส่งเสริมให้เกษตรกรมีที่ดินทำกิน

1.2 ด้านอุตสาหกรรม

- 1.2.1 ปรับโครงสร้างการผลิตในภาคอุตสาหกรรม โดยคำนึงถึงทรัพยากรธรรมชาติ ทักษะฝีมือภูมิปัญญาไทย ศักยภาพการผลิตและการตลาด
- 1.2.2 มีการพัฒนาอุตสาหกรรมพื้นฐาน
- 1.2.3 พัฒนาบุคลากรและแรงงานภาคอุตสาหกรรม
- 1.2.4 ส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ให้มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมของประเทศ
- 1.2.5 ส่งเสริมบทบาทของสถาบันการเงิน

1.3 ด้านบริการและการท่องเที่ยว

รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานในการให้บริการ และยกระดับความสามารถด้านการพัฒนาการบริหาร จากการปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน และส่งเสริมการท่องเที่ยว ด้วยการเร่งฟื้นฟูระดับความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

2. นโยบายด้านพาณิชย์และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยตรงคือ การส่งเสริมให้ธุรกิจค้าปลีกขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถดำรงอยู่ และปรับตัวรองรับการแข่งขันการเปิดเสรีด้านการค้าและบริการได้ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. จัดตั้งธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME Development Bank) เพื่อเป็นแหล่งเงินทุน ทั้งในรูปเงินกู้และการค้ำประกันสินเชื่อ

2. มอบหมายให้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐเร่งรัดปล่อยสินเชื่อให้กับ SME

3. ลดภาษีเงินได้นิติบุคคลให้กับ SME กรณีผู้ประกอบการมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่เกิน 6 ล้านบาท

- SME ที่มีกำไรไม่เกิน 1 ล้านบาท เสียภาษี 20%
- SME ที่มีกำไรไม่เกิน 1-3 ล้านบาท เสียภาษี 25%
- SME ที่มีกำไรเกินกว่า 3 ล้านบาทขึ้นไป เสียภาษี 30%

4. ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital)

- ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับรายได้ที่เป็นเงินปันผลที่ได้จากการโอนหุ้นที่ธุรกิจร่วมลงทุน
- ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลจากการโอนหุ้นที่ผู้ลงทุนได้รับจากการลงทุน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ การพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความเข้มแข็ง มีวิธีการ ดังนี้

- การให้การฝึกอบรม เพื่อให้บุคลากรหรือผู้ประกอบการมีความพร้อมในการดำเนินการ
- การให้ปรึกษาแนะนำด้านต่าง ๆ ด้านเทคโนโลยีหรือบริการจัดการ
- การประสานงาน ที่จะให้ผู้ประกอบการได้มีโอกาสพบปะเพื่อสร้างสัมพันธ์ติดต่อกัน
- การให้บริการข้อมูลธุรกิจ
- การบริการด้านการเงิน การลงทุน ด้านบริหารจัดการ ฯลฯ

หน่วยงานให้บริการด้านการเงิน ได้แก่

- บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.)
- ธนาคารแห่งประเทศไทย

- ธนาคารกสิกรไทย จำกัด
- ธนาคารกรุงเทพ
- ธนาคารไทยพาณิชย์
- ธนาคารออมสิน
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

หน่วยงานที่ให้บริการด้านวิชาการ การบริหารจัดการ และอื่น ๆ ได้แก่

- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
- คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)
- สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน
- สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
- สถาบันไทย – เยอรมนี
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- สถาบันยานยนต์
- สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
- ฯลฯ

(ที่มา : หนังสือชุดวิชาการจัดการและการวางแผนธุรกิจ สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2545 : 223 - 227)

สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน

จากคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา วันจันทร์ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ได้กล่าวถึง สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันถูกใช้อย่างสิ้นเปลือง ถูกทำลายอย่างต่อเนื่องขาดการดูแลเอาใจใส่ทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างจริงจัง ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย ทำให้การพัฒนาประเทศขาดความสมดุล ตัวอย่างสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทยอย่างเห็นได้ชัด อากาศเป็นพิษ น้ำเน่าเสีย ฝุ่นละออง เสียงดังของโรงงานและเครื่องยนต์ในเมืองใหญ่ ปัญหาดินเสื่อมคุณภาพ ป่าถูกทำลาย การทำประมงผิดวิธี ล้วนเป็นปัญหาที่ต้องทำการแก้ไขโดยเร่งด่วน รัฐบาลจึงมีนโยบายในการบริหารจัดการ ดังนี้

รัฐบาลมีนโยบายในการฟื้นฟูสภาพและคุณภาพการป้องกันเสื่อมโทรม หรือการสูญสิ้นไป และการนำกลับมาใช้ใหม่ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เอื้อต่อการดำรงชีวิตเกิดความสมดุลในการพัฒนาและรากฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน

1. บริหารและจัดการสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพแบบบูรณาการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นดั้งเดิม
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการควบคุมและกำจัดมลภาวะที่มีผลต่อสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิต
3. สนับสนุนให้นำต้นทุนทางสังคมมาพิจารณาในการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในกรณีดำเนินโครงการที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม
4. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของคนไทยในการบริหารจัดการกับสิ่งแวดล้อม

สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วประเทศ

จากคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา วันจันทร์ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ได้กล่าวไว้ว่า สาเหตุเกิดจากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศยากจนและไม่สามารถเข้าสู่แหล่งเงินในระบบได้ และต้องพึ่งพาแหล่งเงินนอกระบบและเสียดอกเบี้ยในอัตราในอัตราที่สูง ทางรัฐบาลจึงมีนโยบายเพื่อจัดการกับปัญหา ดังนี้

1. ปรับโครงสร้างสินเชื่อและเงินทุนภาคเกษตรให้สอดคล้องกับวงจรการผลิต เร่งรัดแก้ไขหนี้สินของเกษตรกร การพักชำระหนี้ให้กับเกษตรกรรายย่อย เป็นเวลา 3 ปี
2. ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน
3. โครงการธนาคารเพื่อการเข้าสู่แหล่งเงินทุนของผู้มีรายได้น้อย
4. ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียง

สภาพท้องถิ่นในชนบททั่วประเทศ

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา วันจันทร์ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ได้กล่าวไว้ว่า บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบทบางคนเรียกว่า ความล้มสลายของท้องถิ่นชนบท สาเหตุเกิดจากช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวย สังคมเมืองกับสังคมชนบทมีมากขึ้น ไม่มีความสมดุลในการพัฒนาประเทศในทางเศรษฐกิจ, สังคม, การปกครอง, การศึกษา, สาธารณสุข และปัญหาการทุจริตคอร์ปชั่นของราชการ ทั้งส่วนกลางและท้องถิ่น รัฐบาลจึงวางนโยบายเพื่อบริหารจัดการดังนี้

1. มุ่งพัฒนาการผลิตภาคเอกชนและสร้างความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจจัดตั้งกองทุน 1 ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน
2. พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรสมัยใหม่ ส่งเสริมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเกษตรและความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศด้านการตลาด การเกษตร เพื่อสามารถวางแผนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ส่งเสริมสหกรณ์ ธุรกิจชุมชน สถาบันการเกษตร และองค์กรชุมชนให้เข้มแข็ง

4. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ส่งเสริมการวิจัยจากภูมิปัญญาไทยผสมกับวิทยาการสมัยใหม่

(ที่มา : หนังสือชุดวิชาการจัดการและการวางแผนธุรกิจ สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภา
สถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2545)

ภาวะดุลการค้าของประเทศ

ภายใต้ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมที่มีการเร่งรัดพัฒนาอุตสาหกรรมมานานับเกือบ 40 ปีมาแล้วจากระบบเศรษฐกิจที่มีภาคเกษตรเป็นภาคนำทางการผลิต รายได้ และการจ้างงาน มาสู่การพัฒนาอุตสาหกรรม การค้า และบริการ แม้ว่าประชากรส่วนใหญ่ยังคงทำงานอยู่ในภาคเกษตร แต่ได้จากภาคเกษตรพื้นฐาน ปัจจุบันเหลือเพียงประมาณร้อยละ 12 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเท่านั้น แม้ว่าเศรษฐกิจไทย มุ่งสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรม แต่ความแตกต่างทางรายได้ ความร่ำรวยของคนกลุ่มน้อย ความยากจนของคนกลุ่มใหญ่

นโยบายการพัฒนาไม่สมดุลโดยการเน้นอุตสาหกรรม ในช่วงแรกการพัฒนาอุตสาหกรรมรัฐบาลเน้นอุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้า (Import Substitution Industries) จึงไม่เพียงให้สิทธิพิเศษเท่านั้น แต่ยังให้การคุ้มครอง กีดกันการนำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อป้องกันมิให้การผลิตภายในถูกแข่งขัน โดยรัฐบาลได้หันมาสนับสนุนนโยบายอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก เนื่องจากอุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้าต้องพึ่งตลาดภายในเป็นหลัก แต่ตลาดภายในมีกำลังซื้อจำกัด กำลังซื้อจึงเพิ่มช้ากว่าการเพิ่มของผลผลิต ยิ่งกว่านั้นจำนวนลูกจ้างแรงงานแม้จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่ถูกกดค่าแรง รัฐบาลควบคุมการเรียกร้องต่อแรง กำลังซื้อจากส่วนนี้จึงต่ำ เช่นเดียวกัน ทางออกจึงต้องเป็นการส่งออก จึงต้องแข่งขันในตลาดโลก มีเพียง 2 ด้าน คือ ด้านคุณภาพของสินค้า และด้านราคา

ดังนั้น ในความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ต้องการอาหารราคาถูกลงยิ่งกรรมกร เพราะอาหารราคาถูกลง หมายถึง ค่าครองชีพต่ำ ทำให้ภาคอุตสาหกรรมจ่ายค่าจ้างต่ำได้ จึงต้องมีภาคเกษตรเพื่อผลิตอาหาร ดังกล่าว ภาคเกษตรจึงกลายเป็นเพียงแหล่งผลิตให้ภาคอุตสาหกรรมบูคริดเพื่อความเติบโตของภาคอุตสาหกรรม ช่องว่างทางรายได้ระหว่างคนทำงานในภาคอุตสาหกรรมกับคนทำงานในภาคเกษตรจึงห่างกันมาก

การแก้ไขปัญหในระดับนโยบายการพัฒนาแบบสมดุล (blanced growth)

1. พัฒนาอุตสาหกรรมควบคู่อย่างสมดุลกับการพัฒนาเกษตรกรรม
2. พัฒนาการผลิตสินค้าควบคู่ไปกับพัฒนาและดูแลสุขภาพ แวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
3. พัฒนาระดับรายได้ควบคู่ไปกับการกระจายรายได้

4. พัฒนาจิตใจ ความคิด จิตสำนึก ของคนให้รู้ประมาณความพอดี ระหว่างความต้องการทางใจกับความจำเป็นที่แท้จริง

(ที่มา : หนังสือชุดวิชาการจัดการและการวางแผนธุรกิจ สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2545 : 132 – 134)

ภาระหนี้สินของประชาชน

ในขณะที่เศรษฐกิจของประเทศไทยเกิดภาวะผันผวนอย่างรุนแรง ทำให้การลงทุนสะดุดหยุดชะงักเกิดภาวะการว่างงานขึ้นทั่วประเทศอย่างรุนแรง แบบที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนมีจำนวนเป็นแสนเป็นล้าน หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้พุ่งสูงอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน ประชาชนจึงต้องแก้ไขปัญหา โดยการกู้เงินจากสถาบันการเงินของภาครัฐ เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อนำมาลงทุนในการประกอบอาชีพของตน เพราะเกษตรกรที่ยากจนส่วนใหญ่จะถูกกีดกันทางการค้าจากทั่วโลกทางการตลาด

(ที่มา : รองศาสตราจารย์ ดร.คณิต ไข่มุกด์ , 2545 , ชุดวิชาการจัดการธุรกิจชุมชน)

ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ

ไทยตกอยู่ภายใต้กระแสของโลกาภิวัตน์ ทำให้คนไทยหลงกระแส เกิดความเชื่อว่าของสากลหรือของฝรั่งเป็นของดีจนหลงลืมพื้นฐาน ทนสังคม สภาพแวดล้อม และวิถีชีวิตไทยของตนเอง มุ่งเข้าเปลี่ยนแปลงระบบต่าง ๆ ตลอดจนเปิดเสรีตามแฟชั่น โดยเฉพาะด้านการเงินการคลัง โดยปราศจากความพร้อมใด ๆ ไม่ว่าด้านบริหารกฎหมาย ฯลฯ และปราศจากความเข้าใจในสาระที่เป็นหลักสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ในสังคม เช่น ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทำให้เกิดสภาวะ “หลง-โลก-โง่-โงง-ก๊าด” เกิดขึ้นในสังคมและครอบงำชีวิตประจำวันของคนไทย

(ที่มา : รองศาสตราจารย์ ดร.คณิต ไข่มุกด์ , 2545 , ชุดวิชาการจัดการธุรกิจชุมชน)

2. บริบทระดับท้องถิ่น

ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน

ที่มาของชื่อหมู่บ้าน ผู้สูงอายุบอกกล่าวว่า ชับม่วง เป็นชื่อของหมู่บ้าน เดิมเป็นหมู่ที่ 6 ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นหมู่ที่ 4 ซึ่งเกิดมาก็ได้ยินชื่อนี้มาแล้ว ก็เรียกต่อ ๆ กันมา เริ่มก่อตั้งเมื่อประมาณ 100 ปีมาแล้ว ซึ่งคนกลุ่มแรกที่มาเริ่มก่อตั้งหมู่บ้าน ไม่มี ใครทราบแน่นอน แต่กลุ่มแรกที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการและพลเรือนของกองทัพบก เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่

ทหาร กองทัพบกจึงได้จัดสรรพื้นที่บางส่วนให้เป็นสถานที่ราชการ เรียกว่า กองเกียกกาย แผนกผลิตเสบียงที่ 5 ทำการผลิตอาหารกระป๋อง เพื่อเป็นเสบียงสำหรับทหารในเวลาฝึกและเมื่อมีการสู้รบ ประชาชนในหมู่บ้านเดิมไม่ใช่คนซบม่วง แต่ต้องย้ายมารับราชการและประจำอยู่ที่บ้านซบม่วง (ผู้ให้ข้อมูล : นายทองดี สุขแสง , ที่ทำการกำนันตำบลจันทึก)

สภาพปัจจุบันของหมู่บ้าน

(ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลจันทึก , 2544)

(ที่มา : แบบประมวลผลและเทียบเป้าหมายข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานของครัวเรือน รายหมู่บ้าน (จปฐ.2) , ข้อมูลพื้นฐาน คณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบท , 2544)

ลักษณะประชากร

หมู่บ้านซบม่วง มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,626 คน เป็น ชาย และ หญิง ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน กลุ่มอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 18 ปี 1 วัน - 50 ปี เต็ม ดังแสดงในตารางที่ 3 ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามเพศและอายุ

ลักษณะประชากร	จำนวน/คน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	778	47.85
- หญิง	848	52.15
	1,626	100.00
2. อายุ		
- 1 วัน - 3 ปีเต็ม	9	0.55
- 3 ปี 1 วัน - 6 ปีเต็ม	110	6.76
- 6 ปี 1 วัน - 12 ปีเต็ม	165	10.15
- 12 ปี 1 วัน - 14 ปีเต็ม	109	6.70
- 15 ปี 1 วัน - 18 ปีเต็ม	250	15.38
- 18 ปี 1 วัน - 50 ปีเต็ม	790	48.59
- 50 ปี 1 วัน - 60 ปีเต็ม	118	7.26
- 60 ปี 1 วันขึ้นไป	75	4.61
	1,626	100.00

(ที่มา : แบบรายงาน บร. 1 เดือนธันวาคม 2544)

การขยายตัวของประชากร

ปัจจุบันมีอัตราการเกิดมากกว่าอัตราการตาย ส่งผลให้มีจำนวนประชากรในหมู่บ้านเพิ่มขึ้นในทุกๆปี จำนวนประชากรในหมู่บ้านทั้งหมด 1,626 คน เป็นชาย 778 คน หญิง 848 คน จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 370 ครอบครั้ว มีบ้าน 320 หลังคาเรือน

การขยายตัวของชุมชน

หมู่บ้านซั่มม่วง เป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ ซึ่งมีการเพิ่มจำนวนหลังคาเรือน ทุก ๆ ปี ปัจจุบัน หมู่ที่ 18 บ้านไร่ และหมู่ที่ 20 บ้านซั่มมืด ได้แยกออกจากหมู่ที่ 4 บ้านซั่มม่วง เพื่อให้การดูแลประชาชนได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง

ระบบนิเวศน์ของชุมชน

อาณาเขตติดต่อ หมู่ที่ 4 (บ้านซั่มม่วง) ตำบลจันทิก อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับหมู่บ้านป่าไผ่ หมู่ที่ 1	ตำบลจันทิก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับหมู่บ้านท่าออย หมู่ที่ 13	ตำบลจันทิก
ทิศใต้	ติดต่อกับหมู่บ้านท่าเลื้อน หมู่ที่ 2	ตำบลหนองสาหร่าย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับหมู่บ้านบ้านไร่ หมู่ที่ 18	ตำบลจันทิก

สภาพภูมิประเทศ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ พื้นที่เป็นดินร่วน มีความสมบูรณ์ปาน

กลาง

สภาพภูมิอากาศ เป็นลักษณะทุ่งหญ้าเมืองร้อน มีอากาศร้อนสลับแล้ง

ด้านเศรษฐกิจของหมู่บ้าน

ประชาชนหมู่บ้านซั่มม่วง มีอาชีพหลัก ดังต่อไปนี้

- รับราชการ ทหาร พลเรือน
- การเกษตรกรรม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ข้าวโพด , อ้อย , หน่อหน่า
- การปศุสัตว์ อาชีพที่สำคัญ คือ การเลี้ยงโคนม , ไก่
- การอุตสาหกรรม ซึ่งแบ่งเป็น
 - อุตสาหกรรมในครัวเรือน คือ ผลิตข้าวเกรียบจำหน่าย
 - อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ คือ บริษัท คูเม็กซ์ จำกัด

จำนวนและร้อยละของประชากรแบ่งตามกลุ่มอาชีพได้แสดงไว้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรแบ่งตามกลุ่มอาชีพ

ลักษณะประชากร	จำนวน/ครอบครัว	ร้อยละ
1. อาชีพ		
- รับราชการ	190	5.35
- ค้าขาย	20	6.76
- ทำสวน,ทำไร่	30	8.10
- เลี้ยงสัตว์	25	6.76
- รับจ้าง	25	6.76
- อาชีพอื่น ๆ	75	20.27
รวม	370	100.00
2. รายได้/บาท		
- 10,001-20,000	10	2.70
- 20,001-30,000	75	20.27
- 30,001-50,000	54	14.60
- 50,001-100,000	231	62.43
รวม	370	100.00

(ที่มา : แบบรายงาน บร. 1 เดือนธันวาคม 2544)

จากตารางที่ 4 รายได้ของประชาชนหมู่บ้านชัยม่วง จัดอยู่ในระดับปานกลาง คือ 50,001-100,000 บาท จำนวน 231 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 62.43 และจำนวน 10 ครัวเรือน มีรายได้น้อย คิดเป็นร้อยละ 2.70

ปัจจุบัน ตั้งแต่กองทุนหมู่บ้านได้ปล่อยเงินกู้ให้กับสมาชิกผู้กู้ ก็มีการพัฒนาอาชีพของแต่ละคนให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น และมีการขยายกิจการ , เปิดร้านใหม่ ภายในหมู่บ้าน ทำให้เศรษฐกิจภายในหมู่บ้าน ทั้งรายได้ของแต่ละครัวเรือนก็เพิ่มขึ้น มีการหมุนเวียนเงินภายในหมู่บ้าน ทั้งด้านการจ้างงาน การลงทุน การจับจ่ายใช้สอย ภาพรวมเศรษฐกิจของหมู่บ้านชัยม่วง ชาวบ้านมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หลังจากมีเงินกองทุนเข้ามาสู่หมู่บ้าน

ด้านวัฒนธรรมประเพณีของหมู่บ้าน

จากการสังเกตและสัมภาษณ์ ประชาชนหมู่ที่ 4 บ้านชัยม่วง อยู่อาศัยกันแบบเครือญาติ รวบรวมซึ่ง เป็นระบบครอบครัวเดี่ยว มีญาติพี่น้องอาศัยอยู่ในบริเวณบ้านใกล้เคียงกัน สามารถให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ เมื่อได้รับความเดือดร้อน

ผู้นำและการเมืองการปกครอง

กำนันทองดี	สุขแสง	ตำแหน่ง	กำนันตำบลจันทน์ทีก
นายยืนยง	เกียรติพงศ์พันธ์	ตำแหน่ง	สมาชิก อบต. ม.4
นางพรจิตร	อุ่อติชาติ	ตำแหน่ง	สมาชิก อบต. ม.4
นายวัชร	สิงห์โตทอง	ตำแหน่ง	ประธานกองทุนหมู่บ้านชัยม่วง

วัดและประเพณี

จากการสำรวจพบว่า วัดประจำหมู่บ้าน มี 1 แห่ง คือ วัดโกศลศิวาราม (วัดชัยม่วง) ซึ่งเป็นวัดแห่งเดียวในตำบลจันทน์ทีกที่มีโรงเรียนศาสนา ชื่อ โรงเรียน พระปติยัตติธรรม-สามัญ มีครูจำนวน 4 คน พระ 8 รูป นักเรียน (เณร) จำนวน 150 รูป

ประเพณีที่สำคัญประจำหมู่บ้าน คือ

1. ประเพณีวันขึ้นปีใหม่
2. ประเพณีวันสงกรานต์
3. ประเพณีวันลอยกระทง

ด้านการศึกษาของหมู่บ้าน

โรงเรียนและการศึกษา

โรงเรียนประจำหมู่บ้าน มี 1 แห่ง คือ โรงเรียนเสนาารัฐวิทยาการ ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2482 ปัจจุบันมีครูทั้งหมด 22 ท่าน ตามหมวดวิชาที่สอนดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนครูที่สอนจบเอกวิชาดังนี้

วิชาเอก	จำนวน/คน
การศึกษา	10
ภาษาไทย	2
ภาษาอังกฤษ	1
คณิตศาสตร์	1
ภูมิศาสตร์	1
ศิลป์	1
พลศึกษา	2
คหกรรม , เกษตร	4
รวม	22

จากตารางที่ 5 จำนวนครูที่จบวิชาเอกการศึกษามากที่สุด จำนวน 10 คน และในโรงเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 479 คน จำแนกตามระดับชั้นดังแสดงในตารางที่ 6 ตารางที่ 6 แสดงจำนวนนักเรียนในโรงเรียนระดับอนุบาล ,ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 และ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1– 3

ระดับชั้นการศึกษา	จำนวน/ห้อง	จำนวนนักเรียน/คน
ชั้นอนุบาล 1	2	30
ชั้นอนุบาล 2	2	34
ชั้น ป.1	2	51
ชั้น ป.2	2	46
ชั้น ป.3	2	52
ชั้น ป.4	2	51
ชั้น ป.5	2	51
ชั้น ป.6	2	45
ชั้น ม.1	2	47
ชั้น ม.2	1	32
ชั้น ม.3	1	30
รวม	20	479

(ผู้ให้ข้อมูล : นางรำพึง พิงสุข ห้องธุรการ โรงเรียนเสนารัฐวิทยาคาร ม.4 ต.จันทึก อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา)

ด้านสาธารณสุขของหมู่บ้าน

ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นายอุทัย ขุนเทียม เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน (อสม.) หน้าที่ คือให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับผลประโยชน์ประชาชนจะได้รับจากรัฐบาลในการรักษาพยาบาล หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับด้านสาธารณสุข ความเป็นอยู่ที่ดีให้กับประชาชน ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนผู้ได้รับความช่วยเหลือทั้งหมู่บ้าน

ผู้ได้รับความช่วยเหลือ	จำนวนเงิน/เดือน	รวม
คนชรา 10 ราย	200 บาท	2,000
ผู้ไม่มีรายได้ 15 ราย	200 บาท	3,000

(ผู้ให้ข้อมูล : นายอุทัย ขุนเทียม อสม. ประจำหมู่บ้านซับม่วง , 2544)

จากตารางที่ 7 ผู้สูงอายุทั้ง 10 ราย ซึ่งไม่มีบุตรหรือญาติพี่น้อง คอยให้ความดูแล รวมทั้งผู้ไม่มีรายได้ 15 ราย รัฐบาลจึงต้องเข้ามาให้ความช่วยเหลือ

ด้านสาธารณสุขโลก

1. แหล่งน้ำในปัจจุบัน ไม่สามารถนำมาใช้อุปโภค บริโภค ได้เหมือนแต่ก่อน สาเหตุมาจากโรงงานอุตสาหกรรม ต่างปล่อยน้ำเสียลงสู่คลอง ซึ่งไหลลงมาจากตัวอำเภอปากช่อง ทำให้น้ำในคลองเริ่มเน่าเสีย สกปรก ส่งกลิ่นเหม็น ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ ทำให้สัตว์น้ำตาย ลดน้อยลงไปทุกทีและมีผลกระทบต่อชาวบ้านด้วย

การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ

● เจาะบ่อน้ำบาดาล ชาวบ้านส่วนใหญ่ก็จะเจาะบ่อน้ำบาดาลกันเองภายในบ้านของตนเพื่อความสะดวก ในการนำน้ำมาใช้อุปโภค บริโภค

● สร้างประปาหมู่บ้าน ซึ่งปัจจุบัน คุ่มหลังวัด และ คุ่มหลังสถานีรถไฟ มีน้ำประปาใช้ในชีวิตประจำวันกันตลอดทั้งปี

2. ไฟฟ้า มีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน
3. ไฟฟ้าสาธารณะ ซึ่งติดตั้งเพื่อให้แสงสว่างในเวลาากลางคืน ภายในหมู่บ้าน
4. โทรศัพท์ประจำบ้าน ติดตั้งจำนวน 10 หลังคาเรือน
5. โทรศัพท์สาธารณะ ติดตั้ง 1 ตู้ ตั้งอยู่ที่หน้าวัดซับม่วง
6. การคมนาคม

มีถนนลาดยางเป็นถนนสายหลักภายในหมู่บ้าน และถนนลูกรังในซอยภายในหมู่บ้าน ชาวบ้านส่วนใหญ่มียานพาหนะในการเดินทาง เช่น รถจักรยานยนต์ รถยนต์ แต่ภายในหมู่บ้านไม่มีรถโดยสาร ชาวบ้านจึงต้องไปขึ้นรถโดยสารสาย ปากช่อง - ป่าไผ่ ซึ่งวิ่งผ่านบ้านซับม่วงตลอดเวลา และมีสถานีรถไฟบ้านซับม่วง เพื่อการคมนาคมที่สะดวก รวดเร็ว

ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ผลการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้านซับม่วง หมู่ 4 ตำบลจันทิก อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา สรุปภาพรวม ดังนี้

1. ผลการประเมินหน่วยระบบ A การบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้

1.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A การบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้

1. นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

จากการสัมภาษณ์ ชาวบ้านในระยะแรก ชาวบ้านส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เพราะทั้งหมู่บ้านขนานรับนโยบายของรัฐบาลพร้อมกัน ซึ่งยังไม่มีการประชุมสัมพันธ์ แม้กระทั่งการให้ข้อมูลอย่างจริงจัง เมื่อมีเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการเข้ามาให้ความรู้ แนะนำ ให้การสนับสนุน และร่วมแก้ไขปัญหาไปพร้อม ๆ กับคณะกรรมการกองทุนและชาวบ้าน ก็เกิดการเรียนรู้ ร่วมกัน เกิดความสามัคคี และความเข้าใจมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่กระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านเข้มงวดอย่างมีประสิทธิภาพ ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงแบบรายงานความรู้ความเข้าใจที่มีต่อกองทุนหมู่บ้าน

ความเข้าใจเกี่ยวกับ กองทุน หมู่บ้าน	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2	
	จำนวนครัว เรือน	จำนวนร้อยละ	จำนวนครัว เรือน	จำนวนร้อยละ
- เข้าใจ	30	20.00	70	46.67
- เข้าใจบ้าง	55	36.67	38	25.33
- ไม่เข้าใจ	65	43.33	42	28.00
รวม	150	100.00	150	100.00

(ที่มา : แบบรายงาน บร. 3 เดือนธันวาคม 2544 และ เดือนมีนาคม 2545)

จากตารางที่ 8 จากการสัมภาษณ์ และใช้แบบบันทึก บร.3 ครั้งที่ 1 เดือนธันวาคม 2544 ชาวบ้านยังไม่เข้าใจนโยบายและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 65 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 43.33 ของจำนวน 150 ครัวเรือน ครั้งที่ 2 เก็บข้อมูลเดือนมีนาคม 2545 ชาวบ้านจำนวน 70 ครัวเรือน เข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านมากขึ้นกว่าครั้งที่ 1 จำนวน 40 ครัวเรือน

2. เงิน 1 ล้านบาท ที่รัฐบาลจัดสรรมาให้หมู่บ้านเข้มงวด ตั้งแต่วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2545 นั้น รวมเป็นระยะเวลา 6 เดือน ซึ่งคณะกรรมการกองทุนก็ได้ประชาสัมพันธ์ให้กับสมาชิกกองทุนและชาวบ้านได้ทราบกันอย่างทั่วถึง ชาวบ้านส่วนใหญ่รู้สึกดีใจที่เงิน 1 ล้านบาท เข้ามาสู่หมู่บ้าน เพื่อช่วยเหลือคนยากจน ขาดเงินลงทุน และคนที่กำลังว่างงาน หรือเป็นหนี้สิน ก็รู้สึกมีกำลังใจในการประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนและครอบครัวต่อไป โดยมีรัฐบาลคอยให้ความช่วยเหลือ รายละเอียดของการให้กู้ยืมแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงวงเงินกู้แบ่งตามกลุ่มอาชีพ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาคืนเงินและเงื่อนไข

ลำดับ ที่	กิจกรรมที่ให้ผู้ยืม	วงเงินกู้ (บาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	ระยะเวลา ชำระเงิน (เดือน)	ข้อกำหนดหรือเงื่อนไข สำคัญ
1	พัฒนาอาชีพ	20,000	9%/ปี	12 เดือน	มีผู้ค้ำประกัน 2 คน
2	ค้าขาย	20,000	9%/ปี	12 เดือน	มีผู้ค้ำประกัน 2 คน
3	เลี้ยงสัตว์	20,000	9%/ปี	12 เดือน	มีผู้ค้ำประกัน 2 คน
4	กู้ฉุกเฉิน	10,000	9%/ปี	3 เดือน	มีผู้ค้ำประกัน 2 คน

(ที่มา ระเบียบกองทุนหมู่บ้านเข้มแข็ง , 2544)

จากตารางที่ 9 จะเห็นว่าวงเงินที่ให้ผู้ส่วนใหญ่จะเป็น 20,000 บาท เพื่อนำไปประกอบอาชีพ และวงเงินให้กู้ 10,000 บาท เพื่อใช้ในกรณีฉุกเฉินของชาวบ้าน แต่ระยะเวลาคืนเงิน แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ 12 เดือนในการประกอบอาชีพ และ ระยะเวลา 3 เดือน เพื่อกู้ฉุกเฉิน โดยมีอัตราดอกเบี้ยและจำนวนผู้ค้ำประกันที่ไม่แตกต่างกัน

3. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเข้มแข็ง

จากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า คณะกรรมการหมู่บ้านต้องคัดเลือกมาจากเสียงของชาวบ้าน โดยมีคุณสมบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี และทั้งประชาชนกองทุน คณะกรรมการกองทุน จะต้องมีความยุติธรรม ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยเฉพาะญาติพี่น้องของตนเอง หรือเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งของหมู่บ้าน ซึ่งจะทำให้การบริหารงานของคณะกรรมการ เกิดความไม่ยุติธรรม ไม่โปร่งใส ทำให้ชาวบ้านขาดความเชื่อถือ และชาวบ้านจะไม่ให้ความร่วมมือภายในหมู่บ้านจะขาดความสามัคคี ทิศนคติของชาวบ้านที่มีต่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้แสดงไว้ในตารางที่ 10 ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวมีประสบการณ์แตกต่างกันดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 10 แสดงทัศนคติของชาวบ้านที่มีต่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

ทัศนคติที่มีต่อคณะกรรมการฯ	จำนวนครัวเรือน	จำนวนร้อยละ
คณะกรรมการกองทุน มีความซื่อสัตย์ในการ บริหารการจัดการกองทุนมากน้อยเพียงใด		
(/) มาก	63	42.00
(/) ปานกลาง	50	33.33
(/) น้อย	37	24.67
รวม	150	100.00

(ที่มา บร.3 เดือนกุมภาพันธ์ 2545)

จากตารางที่ 10 จากการสัมภาษณ์และใช้แบบบันทึก บร.3 ชาวบ้าน จำนวน 63 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 42 ของจำนวน 150 ครัวเรือน เห็นว่าคณะกรรมการมีความซื่อสัตย์ในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านมาก และทำงานอย่างโปร่งใส

ตารางที่ 11 ประสิทธิภาพของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านชัยม่วง

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ประสิทธิภาพ
1. นายวัชร สึงห์โตทอง	ประธาน	รับราชการ
2. นางจันทน์ ผ่องใส	รองประธาน	กรรมการกลุ่มออมทรัพย์
3. นางฉวีณี วิทมาสิงห์	เลขานุการ	กรรมการกลุ่มออมทรัพย์
4. นางพรนภา สุริวงศ์	เหรัญญิก	กรรมการกลุ่มออมทรัพย์
5. นายพัฒนพงษ์ เกษตรชนม์	ประชาสัมพันธ์	กรรมการหมู่บ้าน
6. น.ส.นันทวัล เกษตรชนม์	กรรมการ	-
7. นางจันทิภา ยี่อำพันธ์	กรรมการ	-
8. นางธาริณี พันธุ์มณี	กรรมการ	-
9. นายสง่า พาติชีพ	กรรมการ	กรรมการหมู่บ้าน
10. นายชูเชิด ปานนอก	กรรมการ	กรรมการหมู่บ้าน
11. นายเนาวัล วรรณตะขบ	กรรมการ	กรรมการหมู่บ้าน
12. นายเจริญ หนูกระโทก	การตลาด	กรรมการหมู่บ้าน
13. นายสหชัย กิ่งกิ่ง	ตรวจสอบ	กรรมการหมู่บ้าน
14. นางสมหมาย ดวงใจ	ตรวจสอบ	-
15. นายสุรณ สุทธิผล	ตรวจสอบ	-

ตำแหน่งที่ปรึกษากองทุนหมู่บ้าน		
1. นายถนอม ฤกษ์ตระกูล	ที่ปรึกษา	กรรมการหมู่บ้าน
2. นายฉอ้อน โสวภาคย์	ที่ปรึกษา	กรรมการหมู่บ้าน
3. นายไพฑูรย์ พิมพ์ปัฐ	ที่ปรึกษา	กรรมการหมู่บ้าน
4. ร.อ.กันจร พุ่มอ่องเอี่ยม	ที่ปรึกษา	กรรมการหมู่บ้าน
5. กำนันทองดี สุขแสวง	ที่ปรึกษา	กำนันตำบลจันทัก
6. นายอุทัย ขุนเทียม	ที่ปรึกษา	กรรมการหมู่บ้าน
7. น.ส.ศิริรัตน์ ชุณหรัชพันธ์	ที่ปรึกษา	กรรมการหมู่บ้าน
8. น.ส.สำรวย รัศมี	ที่ปรึกษา	กรรมการหมู่บ้าน

จากตารางที่ 11 คณะกรรมการทั้ง 15 ท่าน มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการ

1. บริหารจัดการกองทุน ตรวจสอบ กำกับ ดูแล ไม่ให้เกิดความเสียหายแก่กองทุน
2. ออกระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน
3. รับสมาชิก จัดทำทะเบียนสมาชิก
4. ดำรง จัดทำข้อมูล ที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพต่าง ๆ
5. พิจารณาการให้กู้เงิน ตามระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการ ที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด
กันเอง
6. ทำนิติกรรมสัญญา กำหนดเงื่อนไข เกี่ยวกับการระดมเงินของกองทุน
7. จัด เรียกประชุมสมาชิก ตามระเบียบกำหนด
8. จัดทำบัญชี ส่งมอบเงิน ที่ได้รับจัดสรร ดอกผล ผลตอบแทน คืนให้แก่กองทุน ให้ครบเต็มตาม
จำนวนที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่าย
9. ให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีผู้ถือหุ้น อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
10. คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจอนุมัติเงินกู้รายหนึ่ง ไม่เกินจำนวน 20,000 บาท หากมีสมาชิกผู้
เกินกว่า 20,000 บาท ให้ประชุมสมาชิกชี้ขาด แต่ต้องไม่เกิน 50,000 บาท
11. คณะกรรมการแต่งตั้งผู้แทนอย่างน้อย 2 คน ทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้กู้
12. คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ย ตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก แล้วปิด
ประกาศอย่างเปิดเผย
13. คณะกรรมการพิจารณาตามความเหมาะสม การชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ภายในกำหนด
ระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี
14. ผู้กู้ยืมนำเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ตามสัญญา ให้คณะกรรมการยกเลิกสัญญาและเรียกเงินกู้

พร้อมดอกเบี้ยเต็มจำนวน โดยทันที แล้วให้คณะกรรมการเรียกประชุมสมาชิกให้พ้นจากสมาชิก ห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกเป็นระยะเวลา 2 ปี

15. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ต้องขอขึ้นทะเบียนจัดตั้งที่ธนาคารสาขา และเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ภายใต้ชื่อบัญชี “กองทุนหมู่บ้าน” (ชื่อบ้านชัยม่วง หมู่ที่ 4 ตำบลจันทิ ก อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา) ไว้ให้กับธนาคาร เพื่อรับ โอนเงินที่ได้รับจัดสรร

4. ผู้สมัครขอกู้ คือสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีความประสงค์จะขอกู้ปฏิบัติดัง

ต่อไปนี้

1. เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งมีคุณสมบัติตรงตามระเบียบ กทบ.
2. เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ ซึ่งฝากเงินตั้งอย่างสม่ำเสมอ
3. เขียน โครงการขอ กู้ ดังนี้
 - แบบเสนอโครงการของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน (กทบ.01)
 - แบบคำขอกู้เงินสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน (กทบ..02)
 - สัญญากู้เงินของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน (กทบ.03)
 - หนังสือส่งจ่ายเงินกู้และ โอนเงินเข้าบัญชีผู้กู้ กทบ.
 - สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้กู้ และผู้ค้ำประกัน คนละ 1 ฉบับ
 - สำเนาทะเบียนบ้านผู้กู้ และผู้ค้ำประกัน คนละ 1 ฉบับ
4. เปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคารออมสิน

ปัญหาที่พบระหว่างการเสนอโครงการขอ กู้

1. เขียนโครงการขอ กู้เงินไม่เป็น
2. เอกสารไม่ครบถ้วน , ไม่ลงลายมือชื่อสำเนาถูกต้อง
3. หาบุคคลค้ำประกันไม่ได้ เพราะขาดความไว้วางใจกัน
4. ยังไม่ได้เปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคารออมสิน
5. เขียนหนังสือไม่ได้ ทำให้เกิดความล่าช้า

การแก้ไขปัญหา

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านร่วมกับบัณฑิตกองทุนหมู่บ้านชัยม่วง ปฏิบัติดังนี้

1. นัดหมายสมาชิกผู้ขอ กู้ เพื่อเขียนโครงการขอ กู้และเปิดบัญชีออมทรัพย์ อย่างพร้อมเพรียงกัน
2. จัดเตรียมแบบเสนอโครงการ และแนะนำวิธีเขียนโครงการอย่างละเอียด
3. แนะนำการหาผู้ค้ำประกัน โดยการจับกลุ่ม 3 คน เพื่อแลกเปลี่ยนผู้ค้ำประกัน

4. รวบรวมเอกสารให้ครบถ้วน และตรวจสอบอย่างละเอียด เพื่อความถูกต้อง
5. สำหรับผู้ที่เขียนหนังสือไม่ได้ คณะกรรมการและบัณฑิต จะทำการเขียนโครงการให้ และให้พิมพ์ลายนิ้วมือข้างขวาแทน

1.2 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A

1. กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ของกองทุน

คณะกรรมการกองทุนอย่างน้อยถึงหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด ร่วมกันพิจารณาแบบเสนอโครงการขอู้ โดยยึดระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านฉบับม่วง เป็นเกณฑ์ ซึ่งประธานและคณะกรรมการให้ความยุติธรรม โดยทำตนให้เป็นกลางกับผู้ขอกู้ทุกราย โดยดูจากสภาพความเป็นจริง ทั้งอาชีพเดิม - รายได้ และความจำเป็นในการนำเงินกู้ไปประกอบอาชีพตามลำดับ คณะกรรมการซึ่งเป็นบุคคลในหมู่บ้านก็จะทราบนิสัย ความซื่อสัตย์ ความตั้งใจจริง ความขยันหมั่นเพียรในการประกอบอาชีพ และความเป็นไปได้ในการผ่อนชำระเงินกู้ ของผู้กู้แต่ละรายว่าจะพิจารณาอนุมัติเงินกู้ให้เท่าไร ซึ่งอยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการเอง แต่จะทำอย่างยุติธรรม และโปร่งใส เพื่อให้สมาชิกกองทุนในหมู่บ้านได้ทราบกันอย่างทั่วถึง ทางคณะกรรมการจึงปิดประกาศรายชื่อผู้ได้รับอนุมัติเงินกู้ทั้งหมด ให้ทราบโดยพร้อมเพรียงกัน ซึ่งผู้ได้รับการอนุมัติเงินกู้จากจำนวนผู้ขอกู้ทั้งหมด ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงโครงการขอู้ จำนวนผู้ได้รับและไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้โดยแสดงเป็นร้อยละ

โครงการขอู้	จำนวนผู้ขอู้	จำนวนผู้ได้รับอนุมัติเงินกู้	ร้อยละ	จำนวนผู้ไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้	ร้อยละ	รวม
ทำไร่ข้าวโพด, อ้อย	34	27	33.75	7	8.75	42.50
เลี้ยงโคนม	25	19	23.75	6	7.50	31.25
ค้าขาย	20	17	21.25	3	3.75	25.00
บริการตัดเย็บ	1	1	1.25	-	-	1.25
รวม	80	64	80.00	16	20.00	100.00

(ที่มา คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฉบับม่วง ระเบียบกองทุนหมู่บ้านฉบับม่วง , 2544)

จากตารางที่ 12 มีผู้เสนอโครงการขอู้ทั้งสิ้น 80 ราย ซึ่งได้รับการอนุมัติเงินกู้ 64 ราย คิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนผู้เสนอโครงการ และจำนวน 16 ราย ไม่ได้รับการอนุมัติเงินกู้ คิดเป็นร้อยละ 20 ของจำนวนผู้เสนอโครงการ

2. กระบวนการรับชำระหนี้

ตามระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านซบมวง ให้ชำระหนี้เป็นรายปี 12 เดือนให้ผู้กู้ส่งคืนเงินกู้เต็มจำนวนพร้อมดอกเบี้ยภายในระยะเวลาไม่เกิน 120 วัน อัตราดอกเบี้ย 9% ต่อปี สำหรับการประกอบอาชีพทุกประเภท ซึ่งผู้กู้ได้รับการอนุมัติเงินกู้จากธนาคารออมสิน เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2545 จนถึงปัจจุบัน นับเป็นระยะเวลาในการนำเงินกู้ไปใช้ 4 เดือน แล้ว ซึ่งยังไม่ถึงกำหนดระยะเวลาการรับชำระหนี้ คณะกรรมการกองทุนได้เพียงตรวจสอบการประกอบอาชีพ และแนะนำการเก็บเงินไว้เพื่อชำระหนี้ให้กับกองทุน เพื่อจะไม่ให้เกิดปัญหาไม่มีเงินชำระหนี้ให้กับกองทุนหมู่บ้านซบมวง

วิธีการควบคุมและติดตามการใช้เงินกู้

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านทำการสุ่มออกไปตรวจสอบผู้กู้ ซึ่งพบว่า ผู้กู้ส่วนใหญ่ นำเงินกู้ไปประกอบอาชีพตามโครงการขอกู้จริง และคณะกรรมการกองทุน ได้ให้ผู้กู้ต้องทำรายงานในการดำเนินงานของอาชีพหรือ โครงการทุกระยะ 3 เดือน ตามความเป็นจริง

วิธีการแก้ไขปัญหาในกรณีที่สมาชิกได้รับเงินกู้ไปแล้วไม่ส่งใช้คืนเงินต้นและดอกเบี้ย

1. สอบถามหาเหตุผลของผู้กู้เพราะเหตุใดจึงไม่สามารถทำตามสัญญาได้
2. ให้มีการผ่อนผันชำระหนี้เป็นกรณีพิเศษในความเป็นไปได้
3. ดำเนินการต่อรองให้ผู้ค้ำประกันเจรจากับผู้กู้ เมื่อไม่สามารถที่จะชำระได้ก็ให้ผู้ค้ำประกันเป็นผู้ชำระหนี้แทน

3. กระบวนการทำบัญชี

เป็นหน้าที่ของเหรียญกิตกองทุนซึ่งไม่มีความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีมาก่อน ทำให้เกิดปัญหาในการจัดทำบัญชี ซึ่งมีความซับซ้อน ละเอียด และต้องการความถูกต้อง เพื่อเป็นหลักฐานไว้สำหรับตรวจสอบได้ การทำบัญชีกองทุนจะจัดทำบัญชีเงินฝากและบัญชีค่าใช้จ่ายของกองทุนอย่างรอบคอบเดือนละ 1 ครั้ง โดยมีประเภทบัญชีที่จะต้องดำเนินการจัดทำดังนี้

- บัญชีเงินฝากออมทรัพย์
- บัญชีรายรับ - รายจ่ายของกองทุน 1 ล้าน และ เงินออม
- ทะเบียนคุมค่าของกู้ , ลูกหนี้รายตัว
- ทะเบียนเงินฝากสัจจะ / ค่าหุ้น
- งบดุล
- งบกำไรขาดทุน

ทางพัฒนากรอำเภอปากช่อง จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน ทำให้เหรียญกษาปณ์ได้รับความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้น และปัจจุบันสามารถจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านได้อย่างถูกต้อง

1.3 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A การบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ผลโดยตรง (Immediate Result) ได้แก่ ตัวแปร

1.1 จำนวนผู้กู้ ปัจจุบันมีจำนวนผู้กู้ทั้งสิ้น 64 ราย ปัจจุบันจำนวนผู้กู้เงินทั้งหมดนำเงินไปดำเนินการประกอบอาชีพ ดังแสดงในตารางที่ 13 และภาคผนวก จ ตารางที่ 13 แสดงอาชีพ จำนวนผู้กู้และจำนวนเงินให้กู้ทั้งสิ้น

อาชีพ	จำนวนผู้กู้/ราย	จำนวนเงิน/บาท
การผลิตทางการเกษตร		
- ทำไร่ข้าวโพด, อ้อย	27	385,000
- เลี้ยงสัตว์ (โคนมตัวผู้, สุกร)	19	305,000
- ค้าขาย (ของชำ,ผลไม้,กับข้าว)	17	295,000
การบริการ ตัดเย็บเสื้อผ้าที่บ้าน	1	10,000
รวม	64	995,000

(ที่มา บร. 4 เดือนเมษายน 2545)

1.2 ยอดเงินให้กู้

จำนวนเงินที่ให้กู้ทั้งสิ้น 995,000.- บาท (เก้าแสนเก้าหมื่นห้าพันบาทถ้วน) คงเหลือ 5,000 บาท ซึ่งปรากฏอยู่ในบัญชีเงินฝากธนาคารออมสิน สาขาปากช่อง ประเภทบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ชื่อบัญชี กองทุนหมู่บ้านซับม่วง ม.4 บัญชีเลขที่ 06-4303-20-085456-8

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนเงินให้กู้ทั้งหมด

จำนวนเงินให้กู้	จำนวนผู้กู้/ราย	รวมเป็นเงิน/บาท
5,000 บาท	2	10,000
10,000 บาท	13	130,000
15,000 บาท	25	375,000
20,000 บาท	24	480,000
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น		995,000

(ที่มา คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านซับม่วง เดือนมีนาคม 2545)

จากตารางที่ 14 จำนวนเงินให้กู้ 5,000 บาท มีจำนวน 2 ราย ซึ่งรวมจำนวนเงินให้กู้ที่น้อยที่สุด และ จำนวนเงินให้กู้ 15,000 บาท มีจำนวน 25 ราย ซึ่งมีจำนวนผู้ได้รับเงินกู้มากที่สุด เงินให้กู้ 20,000 บาท มีจำนวน 24 ราย ซึ่งรวมจำนวนเงินให้กู้ที่มากที่สุด

2. ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact) ได้แก่ ตัวแปร

2.1 จำนวนผู้ที่ได้

มีสมาชิกขอขึ้นเสนอโครงการจำนวน 80 ราย ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติจำนวน 64 ราย เนื่องจากพิจารณาจากความเหมาะสม ความจำเป็นตามลำดับ และจำนวนที่มีจำกัด ทำให้ไม่เพียงพอกับผู้ขอกู้ ดังแสดงในตารางที่ 15 ตารางที่ 15 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มอาชีพของผู้กู้

กลุ่มอาชีพ	คิดเป็นร้อยละของจำนวนผู้กู้ทั้งหมด 64 ราย
ทำไร่ข้าวโพด, อ้อย	42.19
เลี้ยงสัตว์ โคเนื้อตัวผู้, สุกร	29.69
ค้าขาย ของชำ,ผลไม้,กับข้าว	26.56
บริการตัดเย็บเสื้อผ้า	1.56
รวมเป็น	100.00

(ที่มา บร. 11 เดือนพฤษภาคม 2545)

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่า มีประชาชนซึ่งประกอบอาชีพทำไร่ข้าวโพด, อ้อย มีจำนวนร้อยละมากที่สุดถึง 42.19 จากจำนวนผู้กู้ 64 ราย

2.2 จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้าน

เงินทุนสะสมของหมู่บ้าน ซึ่งเก็บได้จากเงินค่าหุ้นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งสมาชิกแรกเข้าจะต้องถือหุ้นอย่างน้อย 1 หุ้น แต่ต้องไม่เกิน 1 ใน 5 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด ที่มีอยู่ในกองทุน โดยสามารถชำระค่าหุ้นเป็นเงินสดเท่านั้น และเพิ่มหุ้นได้ปีละ 1 ครั้ง ซึ่งกองทุนหมู่บ้านได้กำหนดมูลค่าหุ้นละ 10 บาท ปัจจุบันมีจำนวนสมาชิกกองทุน 1 ล้านบาท จำนวน 146 คนมีจำนวนหุ้น 161 หุ้น ราคาหุ้นละ 10 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,610 บาท (หนึ่งพันหกร้อยสิบบาทถ้วน) ซึ่งปรากฏอยู่ในบัญชีเงินฝากธนาคารออมสิน สาขาปากช่อง ประเภทบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ชื่อบัญชี กองทุนหมู่บ้านชัยม่วง ม.4 บัญชีเลขที่ 06-4303-20-085457-7

3. ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact) ได้แก่

3.1 เกิดความเข้มแข็งของชุมชนและการมีศักยภาพของกองทุน จากการประเมิน โดยการสัมภาษณ์และใช้แบบ นร. 2 แสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็ง ดังแสดงในตารางที่ 16 ตารางที่ 16 แสดงจำนวนร้อยละความเข้มแข็งและการมีศักยภาพของกองทุน

ตัวชี้วัดความเข้มแข็ง	ระดับความเข้มแข็ง (มาก) (ปานกลาง) (น้อย)	จำนวน ข้อมูล	ร้อยละ
ผู้นำมีประสิทธิภาพ	(/) () ()	50	15.92
เสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อส่วนรวม	() (/) ()	65	20.70
มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	() (/) ()	47	14.96
มีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม	() (/) ()	20	6.37
มีอาชีพสามารถเลี้ยงครอบครัวได้	(/) () ()	70	22.30
มีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก	() (/) ()	32	10.19
มีการจัดตั้งสวัสดิการ เพื่อช่วยการศึกษาและสาธารณสุขประโยชน์	() (/) ()	30	9.56
รวม		314	100.00

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่า การมีผู้นำมีประสิทธิภาพ และมีอาชีพสามารถเลี้ยงครอบครัวได้ มีความเข้มแข็งในระดับสูง และการเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อส่วนรวม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การมีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม การรับฟังความคิดเห็น การจัดตั้งสวัสดิการ เพื่อช่วยการศึกษาและสาธารณสุขประโยชน์ โดยภาพรวมมีความเข้มแข็งในระดับปานกลาง

3.2 ท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้

- สมาชิกรู้จักกระบวนการจัดการบริหารเงินกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเงินกู้ไปประกอบอาชีพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพิ่มขึ้นตามลำดับ
- มีการนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการประกอบอาชีพของผู้
- มีการปรับปรุง พัฒนาอาชีพของตนให้มีคุณภาพ
- ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการของรัฐมากขึ้น
- มีการติดต่อประสานงาน กันภายในหมู่บ้านและกับบุคคลภายนอก รวมถึงหน่วยราชการ , เอกชน

3.3 ท้องถิ่นมีภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ

การกระตุ้นให้มีภูมิคุ้มกันระดับกองทุนโดยรวม

- มีการแนะนำเรื่องกองทุนให้ประชาชนเข้าใจ หลักการสำคัญที่ว่ากองทุนหมู่บ้านเป็นของสมาชิกทุกคน ให้ตระหนักถึงความสำคัญ
- สร้างความเข้าใจให้กับสมาชิกกองทุน เกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนว่าจะต้องช่วยกัน รักษาเงินกองทุนให้คงอยู่
- ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในกองทุน
- สมาชิกเห็นโอกาสในการนำเงินกองทุนมาใช้อย่างถูกต้อง

ภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจของผู้กู้

- ผู้กู้มีความคิดในการนำเงินกู้ไปประกอบอาชีพ โดยไม่กู้หนีจากแหล่งที่ดอกเบี้ยแพง ลดปัญหาหนี้สิน
- ผู้กู้แต่ละคนนำเงินกู้ไปประกอบอาชีพตามโครงการขอกู้จริง ทำให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ เกิดการหมุนเวียนเงินกองทุน
- ผู้กู้มีความคิดในการประกอบอาชีพ โดยคำนึงถึงการผลิตเพื่อนำมาบริโภคเอง และผลิตเพื่อจำหน่ายสู่ท้องตลาด
- ผู้กู้ประกอบอาชีพใหม่ เกิดการซื้อขายแลกเปลี่ยน ช้างแรงงาน กระจายรายได้ เพิ่มขึ้น

2. ผลการประเมินหน่วยระบบ B การดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย

2.1 ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B

- ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว

ผู้กู้แต่ละคนนำเงินกู้ไปประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความรู้ ความชำนาญ ความสามารถ และประสบการณ์ที่มีอยู่ ทำให้ผู้กู้แต่ละคนประสบความสำเร็จไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับว่าผู้กู้จะรู้จักนำความรู้ใหม่ ๆ มา ปรับปรุง พัฒนา คุณภาพ ในอาชีพของตนให้ดีขึ้นหรือไม่

- ทรัพย์สินและหนี้สินของผู้กู้

ส่วนใหญ่ผู้กู้จะมีฐานะปานกลาง ถึง ยากจน จึงไม่มีเงินลงทุนในการประกอบอาชีพส่วนตัว ทำให้เกิดปัญหาหนี้สินกับนายทุนนอกระบบ ซึ่งจะเสียดอกเบี้ยแพงกว่าปกติ ยิ่งทำให้ผู้กู้บางคนมีหนี้สินมาก จึงนำเงินกู้ที่ได้ไปชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ เพื่อช่วยลดปัญหาหนี้สินของผู้กู้ ส่วนเงินที่เหลือก็นำมาลงทุนประกอบอาชีพ เพื่อให้มีรายได้ต่อไป

- อาชีพหลักของผู้กู้ แบ่งได้ดังนี้

ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ , ทำสวน , เลี้ยงสัตว์ และประกอบอาชีพค้าขาย

ผู้ที่จะนำเงินที่กู้ได้ไปขยายกิจการ หรือนำมาปรับปรุง พัฒนา อาชีพ ของตนให้ได้ผลกำไรมากที่สุด

- รายได้ของครอบครัว/ปี ซึ่งเกิดจากการประกอบอาชีพ โดยเฉลี่ย ดังแสดงใน

ตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้รายได้สุทธิโดยเฉลี่ยของครอบครัวต่อปีในระดับต่าง ๆ

รายได้สุทธิของครอบครัว/ปี	จำนวน/ครัวเรือน	ร้อยละ
15,000 – 20,000 บาท	23	35.94
30,000 – 50,000 บาท	38	59.38
100,000 บาทขึ้นไป	3	4.68
รวม	64	100.00

(ที่มา บร. 11 เดือนมิถุนายน 2545)

จากตารางที่ 17 จะเห็นว่า รายได้สุทธิโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับ 30,000 – 50,000 บาท จำนวน 38 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 59.38 ของจำนวน 64 ครัวเรือน

- ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ

ผู้มีส่วนใหญ่ก็จะนำเงินกู้ไปลงทุนเพิ่ม ในอาชีพเดิมของตน โดยทำการขยายกิจการเพิ่มขึ้น โดยการนำเอาประสบการณ์ที่มีอยู่ มาปรับปรุง แก้ไข พัฒนา อาชีพให้ดีขึ้นเพื่อให้ได้สินค้าและผลผลิตที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของลูกค้าและท้องตลาด และที่สำคัญมีผลกำไรมากที่สุด

1.2 ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B

- เงินที่กู้มาได้ ผู้กู้จะได้รับอนุมัติเงินกู้คนละ 5,000 - 20,000 บาท สำหรับผู้ที่มีฐานะยากจน ไม่มีหนทางทำมาหากินแล้วนั้น ก็จะถือได้ว่าเงินจำนวนนี้สามารถนำมาลงทุนประกอบอาชีพเลี้ยงตัวและครอบครัวได้จริง

- การประกอบอาชีพ กลุ่มผู้กู้้นำเงินกู้ไปประกอบอาชีพดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนผู้กู้ในการประกอบอาชีพ

กลุ่มผู้กู้	จำนวนผู้กู้/ราย	ร้อยละ
กลุ่มผู้กู้ที่นำเงินกู้ไปประกอบอาชีพจริง	59	92.19
กลุ่มผู้กู้ที่ไม่นำเงินกู้ไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์	5	7.81
รวม	64	100.00

(ที่มา บร. 11 เดือนมิถุนายน 2545)

จากตารางที่ 18 จะเห็นว่ากลุ่มผู้ที่ไม่นำเงินกู้ไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีจำนวนน้อยมาก มีเพียง 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.81 ถ้าเปรียบเทียบกับผู้ที่นำเงินกู้ไปประกอบอาชีพจริง ถึงร้อยละ 48.38

1.3 ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ B

- การประกอบอาชีพอย่างถูกวิธี

- ผู้ประกอบการต้องมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพของตนอย่างถ่องแท้
- ผู้ประกอบการต้องมีความรักในอาชีพของตนเอง
- ต้องมีความซื่อสัตย์กับผู้บริโภค ไม่เอาัดเอาเปรียบ
- ไม่ใช่สารเคมีเพื่อเร่งผลผลิต จะทำให้เกิดผลเสียกับตนเองและผู้บริโภค
- ไม่ขายสินค้าในราคาแพงเกินไป ส่งผลให้กระบวนการซื้อขายเกิดการหยุดชะงักได้
- ต้องผลิตสินค้าให้ได้คุณภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคและท้องตลาดทั่วไป
- ไม่เอาัดเอาเปรียบลูกจ้าง
- ศึกษาค้นคว้า ปรับปรุง แก้ไข พัฒนา ผลผลิต/สินค้าของตนให้เป็นที่ยอมรับอยู่เสมอ
- การหาตลาดที่ดี
- ผู้ประกอบอาชีพการเกษตรส่วนใหญ่ก็มีตลาดสำหรับส่งผลผลิตเพื่อจำหน่ายอยู่แล้ว ส่วนใหญ่ไม่ได้มองหาตลาดใหม่
- สำหรับร้านค้าที่เปิดร้านใหม่จำเป็นต้องจัดหาทำเลที่ตั้งในการเปิดร้านใหม่ให้เหมาะสม
- มองหาลูกค้าและผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มใด
- จัดหาสินค้าและผลผลิตที่จำเป็นและเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค
- มีการรวมตัวเพื่อจำหน่ายสินค้าระหว่างหมู่บ้าน
- รู้จักส่งเสริมการขาย

1.4 ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ B

ผลโดยตรง

1. รายได้เป็นตัวเงิน

วัดได้จากผลผลิตและสินค้าที่จำหน่าย ซึ่งผู้กู้แต่ละคนจะมีรายได้ไม่เท่ากัน เพราะการลงทุน และการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน ซึ่งแต่ละอาชีพจะมีรายได้ และค่าใช้จ่ายที่ไม่เท่ากัน ซึ่งเก็บข้อมูลรายได้เป็นตัวเงินได้จากสัมภาษณ์ ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 แสดงรายได้สุทธิจากผลผลิตเฉลี่ยต่อปีของครอบครัว

รายได้สุทธิ/ปี/ บาท	อาชีพ ทำไร่	ร้อยละ	อาชีพเลี้ยง สัตว์	ร้อยละ	อาชีพ ค้าขาย	ร้อยละ	บริการ ตัดเย็บ	ร้อยละ
15,000-20,000	9	33.33	8	42.11	5	29.41	1	100.00
30,000-50,000	16	59.26	11	57.89	11	64.70	-	
100,000 บาท ขึ้นไป	2	7.41	-	-	1	5.86	-	
รวม	27	100.00	19	100.00	17	100.00	1	100.00

(ที่มา บร. 11 เดือนมิถุนายน 2545)

จากตารางที่ 19 จะเห็นว่าอาชีพทำไร่ , เลี้ยงสัตว์ , ค้าขาย มีรายได้สุทธิต่อปี อยู่ในระดับปานกลาง 30,000 – 50,000 บาท รวมเป็น 38 ครัวเรือน

2. ผู้ที่ได้ผลผลิตจากการประกอบอาชีพ

ยังไม่สามารถตรวจสอบได้ เพราะผู้มีส่วนใหญ่มักจะเก็บเกี่ยวผลผลิตกันเป็นช่วงๆ เช่น ข้าวโพด 2 ครั้ง/ปี ถ้าเลี้ยงสัตว์ก็ใช้ระยะเวลาเป็นปีเหมือนกันกว่าจะจำหน่ายผลผลิตได้

ผู้ที่จะได้ผลผลิตมากน้อยเพียงใด ต้องขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมด้วย เช่น

- สภาพดิน ฟ้า อากาศ
- การดูแลเอาใจใส่ บำรุงรักษาผลผลิต ใส่น้ำปุ๋ย หนึดยา ทั้งพืชและสัตว์อย่างสม่ำเสมอ
- ระยะเวลาในการผลิต
- ความต้องการของผู้บริโภคและตลาด

ผลกระทบทางตรง

1. ผู้ที่ได้ขยายกิจการ ผู้ที่ได้ทำการขยายกิจการเดิมให้เติบโตขึ้น เพราะมีเงินลงทุนเพิ่ม ดังแสดงในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 แสดงการขยายกิจการเพิ่มของแต่ละอาชีพ

อาชีพ	จำนวนผู้/ราย	ร้อยละ
ทำไร่ข้าวโพด, อ้อย	5	27.78
เลี้ยงโคนม	7	38.89
ค้าขาย	6	33.33
รวม	18	100.00

(ที่มา บร.11 เดือนมิถุนายน 2545)

ประเภทเกษตรกรรม ทำไร่ข้าวโพด , อ้อย

ขยายกิจการเพิ่มขึ้น 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.78 ของจำนวนผู้ผู้ที่ขยายกิจการ

- มีเงินทุนสำหรับเสี่ยค่าเช่าพื้นที่ทำการเกษตรเพิ่มขึ้น
- ขยายพื้นที่ทำการเกษตรเพิ่มขึ้น
- มีการจ้างงานงานเพิ่มขึ้น

ประเภทเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ วัว , ไก่

ขยายกิจการเพิ่มขึ้น 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.89 ของจำนวนผู้ผู้ที่ขยายกิจการ

- มีเงินทุนเพื่อนำไปซื้อวัว , ไก่ มาเลี้ยงเพิ่ม
- มีการทำคอกเพิ่มให้เพียงพอกับจำนวนสัตว์เลี้ยง
- มีทุนหมุนเวียนสำหรับซื้ออาหารมาให้สัตว์เลี้ยง

ประเภทค้าขาย ร้านขายของชำ ร้านก๋วยเตี๋ยว ร้านส้มตำ ร้านก๋วยจั๊ว

ขยายกิจการเพิ่มขึ้น 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.33 ของจำนวนผู้ผู้ที่ขยายกิจการ

- มีการต่อเติมร้านให้มีความทนทาน หนาแน่น ซึ่งมีอายุการใช้งานยาวนานขึ้น
- ซื้อสินค้าใหม่ ๆ มาจำหน่ายได้มากขึ้น
- ซื้อสินทรัพย์ถาวรที่มีความจำเป็นภายในร้าน เช่น ตู้แช่

2. ผู้ผู้นำประสบการณ์จากการประกอบอาชีพมาพัฒนาอาชีพ

จากการประกอบอาชีพเดิม ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบในการประกอบอาชีพ

ประเภทค้าขาย

- ลูกค้าไม่ค่อยเข้าร้าน ต้องมีการปรับปรุงร้าน และเน้นราคาและคุณภาพของสินค้าให้คืออยู่เสมอ
- มีกำไรน้อย เพราะราคาจากร้านขายส่งมีราคาสูง ต้องเน้นขายให้ได้จำนวนมาก
- ถ้าฤดูฝนจะขายสินค้าไม่ดี

ประเภทเกษตรกรรม

- ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล มีการจัดเตรียมท่อส่งน้ำเมื่อขาดแคลนน้ำ
- ราคาปุ๋ย ยาฆ่าแมลง มีราคาสูง เกษตรกรจึงหันมาใช้แบบเกษตรธรรมชาติแทนสารเคมี คุบ้าง
- ราคาผลผลิตตกต่ำ จึงต้องการให้หน่วยราชการมีการประกันราคาให้เกษตรกรบ้าง และขาดแคลนแรงงาน ต้องเพิ่มค่าแรงงาน

ผลกระทบทางอ้อม

1. ผู้ที่มีการพึ่งพาตนเอง

ผู้รู้จักนำทฤษฎี เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต คือ การผลิตสินค้าเพื่อนำมาบริโภคและจำหน่าย ทำให้มีรายได้ และลดค่าใช้จ่ายลงได้

2. ผู้ที่มีศักยภาพและความเข้มแข็งในอาชีพของผู้รู้ ดังแสดงในตารางที่ 21 ตารางที่ 21 แสดงจำนวนร้อยละตัวชี้วัดและระดับความและความเข้มแข็งในอาชีพของผู้รู้

ตัวชี้วัดความเข้มแข็ง	ระดับความเข้มแข็ง	จำนวนผู้รู้/ราย	ร้อยละ
มีความอดทนในการประกอบอาชีพมากขึ้น	มาก	48	75
	ปานกลาง	10	15.63
	น้อย	6	9.37
รู้จักแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น	มาก	40	62.50
	ปานกลาง	20	31.25
	น้อย	4	6.25
มีการบริหารจัดการเงินกู้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด	มาก	52	81.25
	ปานกลาง	12	18.75
	น้อย	-	-
มีความซื่อสัตย์	มาก	55	85.94
	ปานกลาง	4	6.25
	น้อย	5	7.81
ครอบครัวมีความอบอุ่นและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	มาก	29	45.31
	ปานกลาง	28	43.75
	น้อย	7	10.94
มีอาชีพที่มั่นคง	มาก	58	90.63
	ปานกลาง	6	9.37
	น้อย	-	-
ไม่มีหนี้สิน	มาก	52	81.25
	ปานกลาง	10	15.63
	น้อย	2	3.12

(ที่มา บร. 2 , บร.7 เดือนกรกฎาคม 2545)

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่า การรู้จักแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร้อยละ 62.50 การบริหารจัดการการเงินกู้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดร้อยละ 81.25 มีความซื่อสัตย์ร้อยละ 85.94 ครอบครัวมีความอบอุ่นร้อยละ 45.31 มีอาชีพที่มั่นคงร้อยละ 9.63 ไม่มีหนี้สินร้อยละ 81.25 โดยภาพรวมความเข้มแข็งจัดอยู่ในระดับสูง

3. การกลับคืนถิ่นที่อยู่เดิม

กลุ่มบุคคลที่ไปทำงานต่างถิ่นส่วนใหญ่ก็ยังไม่กลับมาแต่มีบางคนกลับมายังถิ่นที่อยู่เดิม สาเหตุมาจากปัญหาการว่างงาน จึงต้องกลับมาประกอบอาชีพในท้องถิ่น ซึ่งถึงแม้รายได้จะน้อยกว่า แต่ค่าครองชีพก็ต่ำตามลงมาด้วย ทำให้มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนและครอบครัวได้

สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านซั่มม่วง บรรลุเป้าหมายในระดับหนึ่ง ดังนี้

1.1 กองทุนหมู่บ้านซั่มม่วง สมาชิกผู้กู้มีการประกอบอาชีพตามโครงการขอกู้จริง ทำให้เกิดการสร้างงาน มีการจ้างแรงงาน ทำให้เกิดการกระจายรายได้ และช่วยลดปัญหาการว่างงานภายในหมู่บ้าน

1.2 ช่วยลดปัญหาความยากจนของประชาชนในหมู่บ้าน และลดปัญหาหนี้สินของสมาชิกกองทุน เนื่องจากมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย จึงไม่เกิดปัญหาด้านการเงิน

1.3 ระบบการบริหารจัดการกองทุน คณะกรรมการกองทุนร่วมกันใช้ความรู้ ความสามารถ บริหารเงิน 1 ล้านบาท ด้วยความยุติธรรม ความโปร่งใส ทำการบริหารจัดการกองทุนเกิดผลประโยชน์ และมีประสิทธิภาพ

1.4 การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของหมู่บ้าน เกิดความสามัคคี เสียสละเพื่อส่วนรวมภายในท้องถิ่น สร้างและส่งเสริมการเป็นผู้นำที่มีคุณภาพ มีศักยภาพ ในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน การบริหารจัดการกองทุนอย่างมีระบบ ระเบียบ มากขึ้น มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ติดตามตรวจสอบร่วมกัน และรับประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นธรรม ประชาชนในหมู่บ้านมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ด้านเศรษฐกิจและสังคมเกิดการหมุนเวียนเงินทุนภายในหมู่บ้าน เงิน 1 ล้านบาทยังคงอยู่

2. ปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์

2.1 ปัจจัยด้านบวก ที่ส่งผลดีในการดำเนินการกองทุน

1. การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุน ซึ่งมีบุคคลดังต่อไปนี้

นายจรูญ ไตรลาศ ตำแหน่ง พัฒนาการอำเภอปากช่อง , กำนันทองดี สุข

แสวง ตำแหน่ง กำนันตำบลจันทน์ทิว หัวหน้าครอบครัวและตัวแทนชาวบ้านตำบลวังม่วง เข้าร่วมประชุม เสนอรายชื่อผู้ที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการ โดยไม่จำกัดจำนวนทั้งหญิงและชาย และให้ลงคะแนนเสียงแบบลับ และมีการนับคะแนนอย่างเปิดเผยต่อหน้าผู้เข้าร่วมประชุม เพื่อให้การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน

2. มีกองทุน กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ (กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต) ก่อตั้งเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2544 วัตถุประสงค์หลัก คือ ให้สมาชิกรู้จักประหยัด อดออม และการระดมเงินทุน ซึ่งมีสมาชิกจำนวน 201 คน ปัจจุบันมีเงินทุนสะสมจำนวน 94,770 บาท (เก้าหมื่นสี่พันเจ็ดร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน)

3. คณะกรรมการกองทุนร่วมกันจัดทำระเบียบข้อบังคับเงินผ่านการอนุมัติ

2.2 ปัจจัยด้านลบที่ก่อให้เกิดปัญหา

1. ความไม่เข้าใจของชาวบ้านในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน

ชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่เข้าใจถึงนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน จึงไม่เข้าร่วมประชุม ทำให้ต้องจัดประชุมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการเกิดความล่าช้า

2. ชาวบ้านไม่เข้าร่วมประชุม

ชาวบ้านขาดความสามัคคี ไม่ให้ความร่วมมือ เพราะบ้านวังม่วงเป็นหมู่บ้านใหญ่การประชาสัมพันธ์ ไม่ทั่วถึง และไม่คอยให้ความสำคัญกับเรื่องของส่วนรวม กลัวเสียเวลา บ้าง เมื่อผู้เข้าร่วมประชุมน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดก็ไม่สามารถเปิดประชุมได้ ทำให้การจัดเวทีประชาคมต้องดำเนินการ ถึง 2 ครั้ง จึงจะประสบผลสำเร็จ

3. มีอคติกับคณะกรรมการกองทุน สำหรับการบริหารงานและการอนุมัติเงินกู้ ทำให้การบริหารงานกองทุนมีความล่าช้า เพราะชาวบ้านขาดความเชื่อถือเป็นระยะแรก

4. ผู้กู้บางคน ไม่นำเงินกู้ไปประกอบอาชีพ เช่น นำไปซื้อรถจักรยานยนต์แทน

5. ผู้กู้บางคนอาจจะชำระหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยล่าช้า ทำให้เกิดผลกระทบต่อสมาชิกกองทุน เพราะมีเงินให้กู้จำนวนน้อยลง

3. ความเข้มแข็งของชุมชน ได้นำมาวิเคราะห์และสรุปผล ดังแสดงไว้ในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด พบว่า

ความเห็น ของชาวบ้าน	ระดับการ ชี้วัด	ครั้งที่ 1		ระดับการ ชี้วัด	ครั้งที่ 2	
		จำนวนผู้ให้ ความคิดเห็น	คิดเป็น ร้อยละ		จำนวนผู้ให้ ความคิดเห็น	คิดเป็นร้อย ละ
ความสามัคคี	มาก	30	20.00	มาก	60	40.00
	ปานกลาง	76	50.67	ปานกลาง	60	40.00
	น้อย	44	29.33	น้อย	30	20.00
ความซื่อสัตย์	มาก	40	26.67	มาก	75	50.00
	ปานกลาง	80	53.33	ปานกลาง	45	30.00
	น้อย	30	20.00	น้อย	30	20.00
ชุมชนยกย่อง คนทำความดี	มาก	59	39.33	มาก	62	41.33
	ปานกลาง	67	44.67	ปานกลาง	74	49.33
	น้อย	24	16.00	น้อย	14	9.34
การช่วยเหลือ ซึ่งกันและ กัน	มาก	30	20.00	มาก	52	34.67
	ปานกลาง	78	52.00	ปานกลาง	74	49.33
	น้อย	42	28.00	น้อย	24	16.00
มีโอกาสหา ความรู้เพิ่ม	ใช่	82	54.67	ใช่	98	65.33
	ไม่ใช่	68	45.33	ไม่ใช่	52	34.67
มีอาชีพเลี้ยง ครอบครัวได้	เพิ่มขึ้น			เพิ่มขึ้น		
	เท่าเดิม	130	86.67	เท่าเดิม	130	86.87
รับฟังความ คิดเห็นของ สมาชิก	มาก	50	33.33	มาก	63	42.00
	ปานกลาง	86	57.33	ปานกลาง	72	48.00
	น้อย	14	9.34	น้อย	15	10.00
มีการช่วย เหลือเด็ก สตรี คนชรา	มาก	52	34.67	มาก	50	33.33
	ปานกลาง	78	52.00	ปานกลาง	72	54.67
	น้อย	20	13.33	น้อย	18	12.00
มีผู้นำที่มีคุณ ธรรม ยุติ ธรรม	ใช่	65	43.33	ใช่	87	58.00
	ไม่ใช่	47	31.33	ไม่ใช่	31	20.66
	ไม่แน่ใจ	38	25.34	ไม่แน่ใจ	32	21.37
ร่วมกันแก้ไข ปัญหา	ใช่	73	48.67	ใช่	81	54.00
	ไม่ใช่	77	51.33	ไม่ใช่	69	46.00

(ที่มา บร.2 , บร7 เดือนกรกฎาคม 2545)

จากตารางที่ 22 ประชาชนในหมู่บ้านมีความสามารถในการมีความซื่อสัตย์ ซึ่งจากการสัมภาษณ์และใช้แบบ บร. 2 และ บร.7 ในการเก็บรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนความเข้มแข็ง ครั้งที่ 2 เดือนกรกฎาคม 2545 จัดอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 50.00

โดยภาพรวม ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ ชุมชนยกย่องคนทำความดี ชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีอาชีพเลี้ยงครอบครัวได้ การรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก การมีช่วยเหลือเด็ก สตรี คนชรา ความคิดเห็นของประชาชนจัดอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

สำหรับความคิดเห็นของประชาชนโดยภาพรวม การมีโอกาสหาความรู้เพิ่ม การมีผู้นำที่มีคุณธรรมยุติธรรม และการร่วมกันแก้ไขปัญหาภายในชุมชน ประชาชนแสดงความคิดเห็นว่า ใช่

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายละเอียดและเนื้อหาบทที่ 5 เป็นการสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะที่ผู้จัดทำสารนิพนธ์ค้นพบ จากการติดตามประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านเข้มงวด ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2544 ถึงเดือนสิงหาคม 2545 รวมระยะเวลา 10 เดือน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปผลการประเมินโครงการ

จากการติดตามประเมินผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านเข้มงวด สรุปได้ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

เพื่อทำการได้ศึกษาถึงกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านโดยติดตามดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาตินี้มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด พร้อมทั้งการติดตามความคืบหน้าในการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพตรงตามวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านหรือไม่ รวมถึงการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่ขัดขวางกระบวนการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและปัญหาของผู้กู้แต่ละราย ซึ่งนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สรุปผลเพื่อนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

1.2 วิธีดำเนินการ

ผู้จัดทำสารนิพนธ์ได้นำการประเมินโครงการเชิงระบบ (System Approach) โดยใช้แบบจำลองซิปป์ (CIPP Model) โดยทำการประเมินหน่วยระบบย่อย ได้แก่ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ หน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้ และหน่วยระบบบริบทของหมู่บ้าน ซึ่งมีการกำหนดตัวชี้วัด และตัวแปร และเพื่อใช้ในการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) การประเมินกระบวนการทำงาน (Process) การประเมินผลผลิต (Product) ของหน่วยระบบแล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เพื่อประเมินถึงผลการดำเนินโครงการกองทุนหมู่บ้านว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่

1.3 ผลการดำเนินงาน

1.3.1 สรุปบริบทหมู่บ้าน

บริบทสภาพแวดล้อมของหมู่บ้านซำม่วง ที่เป็นประโยชน์ต่อโครงการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้ประสบผลสำเร็จ คือ ความเข้มแข็งของชุมชน โดยมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งในการบริหารจัดการกองทุน ซึ่งต้องให้ความสำคัญและความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ที่มีอยู่ โดยการนำความรู้มาถ่ายทอดให้กับสมาชิกในกองทุนให้เกิดความเข้าใจกระบวนการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ทำให้การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กระบวนการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านโดยมีชาวบ้านเป็นผู้คัดเลือกและไว้วางใจให้ปฏิบัติหน้าที่ ส่วนขั้นตอนในการอนุมัติโครงการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเกิดความยุติธรรม โปร่งใส ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน ส่งผลให้สมาชิกในชุมชนเกิดความสามัคคีเต็มใจที่จะเสียสละเวลาเพื่อทำงานให้กับส่วนรวม เมื่อมีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านเมื่อมีปัญหาที่ร่วมกันแก้ไขปัญหาหมู่บ้านเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานมากขึ้น ประกอบกับสมาชิกในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตรเป็นอาชีพหลักอยู่แล้ว จึงทำให้สามารถนำความรู้และประสบการณ์มาพัฒนาอาชีพได้อย่างต่อเนื่อง สภาพความเป็นอยู่ของชุมชนเป็นแบบสังคมของคนในชนบทอยู่กันแบบเครือญาติและครอบครัวเดียวกันมีความสนิทสนมใกล้ชิดกัน คณะกรรมการกองทุนจึงสามารถทราบถึงภูมิหลังของสมาชิกผู้กู้เงินกองทุนได้เป็นอย่างดี เพื่อใช้เป็นข้อมูลการตัดสินใจในการอนุมัติเงินให้แก่สมาชิกผู้กู้ จึงทำให้เกิดกระบวนการร่วมคิดร่วมทำร่วมกันตรวจสอบดูแล เพื่อให้กระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

กล่าวโดยสรุปได้ว่าหมู่บ้านซำม่วง เป็นชุมชนที่มีการพัฒนาการที่เข้มแข็งชุมชนหนึ่งถือว่าเป็นศักยภาพของชุมชนที่มีส่วนช่วยให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการได้

1.3.2 สรุปผลการประเมินหน่วยระบบการบริหารจัดการและส่งเสริมแนะนำผู้กู้

ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ระยะเวลา 10 เดือนที่ผ่านมา พบว่ามีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านซำม่วงขึ้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2544 ปัจจุบันมีสมาชิกกองทุนจำนวน 146 ราย มีสมาชิกผู้กู้เงินกองทุนจำนวน 64 ราย ยอดเงินที่ปล่อยกู้ทั้งสิ้นจำนวน 995,000 บาท การดำเนินงานบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบ ข้อบังคับกองทุน มีการจัดทำบัญชีกองทุนให้เป็นปัจจุบัน และยังไม่มีการชำระคืนเงินกู้ เนื่องจากการชำระเงินกู้ของสมาชิกผู้กู้ทั้งหมดเป็นแบบรายปี

1.3.3 สรุปผลการดำเนินงานกิจการของผู้กู้แต่ละราย

การดำเนินงานกิจการของผู้กู้ พบว่ามีการกู้เงินกองทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ ตรงตามวัตถุประสงค์และค่อนข้างประสบผลสำเร็จ แยกตามกลุ่มอาชีพได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

ร้อยละ 29.69 ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์

ร้อยละ 42.19 ประกอบอาชีพปลูกพืช

ร้อยละ 26.56 ประกอบอาชีพค้าขาย

ร้อยละ 1.56 ประกอบอาชีพบริการ

2. อภิปรายผล

2.1 การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านชั้นม่วง 5 ข้อ ได้แก่

2.1.1 การบริหารจัดการกองทุน พบว่ากองทุนหมู่บ้านชั้นม่วง ได้มีการจัดแบ่งโครงสร้างองค์กรไว้อย่างชัดเจน มีการจัดแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างถูกต้อง

2.1.3 การมีการเรียนรู้เพื่อพึ่งพาตนเอง มีการจัดประชุมคณะกรรมการกองทุนและสมาชิกกองทุนซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกและคณะกรรมการได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทักทายกันและกัน และร่วมรับฟังปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

2.1.4 การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น จากการเกิดกองทุนหมู่บ้านได้ส่งผลให้สมาชิกกองทุนมีความมุ่งมั่นในการประกอบอาชีพ มีความซื่อสัตย์ เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่จะวางแผนการผลิต และการจัดการเงินทุนของตนเอง ทำให้การดำเนินงานของผู้กู้แต่ละรายเกิดความเข้มแข็ง ซึ่งผลจากการประเมินพบว่าร้อยละ 78.13 ของผู้กู้เงินกองทุน ได้นำเงินไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์และประสบผลเป็นที่น่าพอใจ

2.1.5 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม ในช่วงระยะเวลา 10 เดือนที่ผ่านมาพบว่า การมีกองทุนหมู่บ้านทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจของหมู่บ้านประชาชนในหมู่บ้านสามารถพึ่งพาตนเองได้ สืบเนื่องจากการมีทุนในการพัฒนาอาชีพที่เพิ่มขึ้นจำนวน 68 ครอบครัว จากจำนวนครัวเรือนในหมู่บ้านทั้งหมด 370 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 18.38 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

2.2 ปัญหาและอุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนากองทุนหมู่บ้าน

การมีอคติและความขัดแย้งส่วนตัวของสมาชิกในหมู่บ้านบางคนเป็นปัจจัยหลักที่นำไปสู่การปฏิเสธกระบวนการมีส่วนร่วม ไม่ยอมรับในกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และการนำเงินไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของสมาชิกผู้กู้เงินกองทุนบางส่วน โดยคิดเป็นร้อยละ

ละ 3.13 ของสมาชิกผู้กู้เงิน เนื่องจากยังไม่ถึงระยะเวลาของการชำระคืนเงินกู้ ผู้จัดทำสารนิพนธ์ จึงยังไม่สามารถสรุปได้ว่า ผู้ที่นำเงินไปใช้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์นั้นจะสามารถทำการชำระคืนเงินกู้ได้ทั้งหมดหรือไม่ และถ้าหากมีผู้ที่ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้เกิดขึ้นในชุมชน จะเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความขัดแย้งในชุมชนหรือไม่ และสมาชิกในชุมชนจะร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างไร

2.3 การติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานกิจกรรมของสมาชิกผู้กู้เงินกองทุน

จากการติดตามการประกอบกิจการของผู้กู้เงินกองทุน จำนวน 64 ราย ในช่วงระยะเวลา 10 เดือนที่ผ่านมา พบว่าสมาชิกผู้กู้เงินส่วนใหญ่จะนำเงินไปดำเนินการประกอบอาชีพทำไร่ คิดเป็นร้อยละ 43.34 จะดำเนินการเป็นอาชีพหลัก และกลุ่มอาชีพที่มีการขยายกิจการมากที่สุดคือ ค้าขาย เป็นที่น่าสังเกตว่าในการดำเนินการใดก็แล้วแต่ หากผู้ดำเนินการมีประสบการณ์มักจะประสบผลสำเร็จ ได้ผลผลิตเป็นที่น่าพอใจ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน สืบเนื่องมาจากสภาพความเป็นจริงของปัญหาการบริหารจัดการกองทุน พบว่าคณะกรรมการบางคนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และการจัดทำบัญชีกองทุนยังไม่ครบถ้วน จึงควรที่จะมีการจัดการศึกษาดูงานของคณะกรรมการกองทุน เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของคณะกรรมการในการบริหารจัดการและการจัดทำบัญชีกองทุนสามารถที่จะดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

3.2 การปรับปรุงแก้ไขระเบียบกองทุนหมู่บ้านชั่วคราว ให้ความชัดเจน ควรมีการจัดทำระเบียบข้อบังคับเพิ่มเติมเกี่ยวกับระเบียบการติดตามผลการดำเนินการของผู้กู้แต่ละรายเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านให้นำเงินไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์มากที่สุดคือให้เกิดการใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

3.3 ด้านการพัฒนากิจการของผู้กู้ ควรมีการจัดการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการของผู้กู้ในแต่ละกลุ่มอาชีพ โดยการจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญในหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความรู้ให้กับผู้ด้อยโอกาสในชุมชน และผู้ที่สนใจไปสู่การพึ่งพาตนเองได้ที่สุด

3.4 การค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติมภายหลังจากสิ้นสุดโครงการเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองลง ยังควรที่จะมีการประเมินติดตามผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านอยู่เป็นระยะๆต่อไป เนื่องจากในช่วงที่ผู้จัดทำสารนิพนธ์ทำการประเมินโครงการอยู่นั้น ยังไม่ถึงระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ จึงทำให้การประเมินผลผลิตของโครงการยังขาดความครบถ้วนสมบูรณ์

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 . กรุงเทพฯ : สหพัฒนการพิมพ์.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. คู่มือสำหรับประชาชน เพื่อเตรียมการจัดตั้ง และดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงาน กองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอ. 2544. ยุทธศาสตร์กองทุนหมู่บ้านยั่งยืน. กรุงเทพฯ.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเข้มแข็ง. 2544. ระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านเข้มแข็ง
- สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครราชสีมา : ทิศนทองการพิมพ์.
- สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาการวิจัยชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี : เอส . อาร์. พรินต์ติ้ง แมสโปรดักส์
- สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาการจัดการและการวางแผนธุรกิจ . พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ศรีสยามพริ้นท์แอนด์แพคค์ .
- สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาการจัดการธุรกิจชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ศรีสยามพริ้นท์แอนด์แพคค์ .
- บุญชม ศรีสะอาด. 2535. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม จิตต์อนันต์. 2540. การวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เพ็ญแข แสงแก้ว. 2541. การวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3 . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
นโยบาย หลักการ และวัตถุประสงค์ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

นโยบายและหลักการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเป็นนโยบายของรัฐบาลซึ่งมี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความริเริ่ม และการแก้ปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โดยรัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชน กองทุน ละ 1 ล้านบาท พร้อมเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถ ในการจัดระบบบริหารจัดการกองทุนหมุนเวียน ในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกันเอง

1.2 หลักการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. ความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ทั้งความพร้อมของคนและครัวเรือน การควบคุมดูแลกันเองในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนทางสังคมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กองทุนอาชีพ กองทุนสวัสดิการ ฯลฯ

2. การบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนของหมู่บ้าน ทั้งในส่วนเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกับกองทุนทางสังคมของชุมชนและกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้น เพื่อให้กองทุนดังกล่าวมีการบริหารจัดการให้สอดคล้องและเกื้อกูลกัน

3. ตามแนวทางในการปฏิรูประบบราชการแผ่นดิน ให้หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา การพัฒนาเป็นของหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยส่วนราชการเป็นผู้สนับสนุนในด้านวิชาการและการจัดการกองทุน

4. การติดตามและประเมินผล โดยมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกองทุน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการพึ่งพาตนเอง เพื่อความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ

1.3 วัตถุประสงค์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 หมวด 2 กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ข้อ 6) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

- 1.1.1 เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉิน และความจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 1.1.2 ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
- 1.1.3 เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพ ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 1.1.4 กระตุ้นเศรษฐกิจ ในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
- 1.1.5 เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ภาคผนวก ข
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
พ.ศ. 2544

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

พ.ศ. 2544

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วน ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเห็นควรมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เพื่อให้มีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผนงานในการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนดังกล่าว เป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2544 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์กรมมหาชน)

“กองทุนหมู่บ้าน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แล้วกรณีตามระเบียบนี้

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลในเขตการปกครองท้องที่พิเศษและชุมชนอื่น ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 5 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 6 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง” โดยมีชื่อชื่อย่อว่า กทบ. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธานคนที่สอง ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน 10 คน เป็นกรรมการเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน 4 คน ให้ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการจำนวนอย่างน้อยสามคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน

ข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดวาระตามวาระหนึ่ง หากยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ 8 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) คณะรัฐมนตรีมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ข้อ 9 การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการผู้มีอาวุโสตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการมาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 10 คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานที่เกี่ยวกับกองทุน กำหนดแผนการจัดการหาเงินทุนของกองทุน และหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินทุนให้แก่กองทุนหมู่บ้าน
- (2) กำหนดแผนงาน และออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งเกี่ยวกับการจัดตั้ง การจดทะเบียนกองทุนหมู่บ้าน การเลิกหรือรวมกองทุนหมู่บ้าน และวิธีการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน
- (3) ออกระเบียบเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิก สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินมาลงหุ้นในกองทุนหมู่บ้านของสมาชิก
- (4) ออกระเบียบเกี่ยวกับการคัดเลือก คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งอำนาจหน้าที่และการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- (5) ออกระเบียบเกี่ยวกับเงินรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงินของกองทุนหมู่บ้าน
- (6) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อดำเนินการแทนคณะกรรมการ
- (7) ออกระเบียบเกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน
- (8) เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน อาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หรืออาจขอให้คณะรัฐมนตรีให้พนักงาน หรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้ โดยถือว่าการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลาบางเวลาหรือนอกเวลาก็ได้อีกทั้งอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

(9) ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(10) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งอื่น ๆ เพื่อดำเนินการให้เป็นการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

(11) ปฏิบัติการอื่นใดตามระเบียบนี้ หรือตามกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ 11 การประชุมของคณะกรรมการให้นำข้อ 9 มาใช้กับการประชุมและวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมอนุกรรมการ โดยอนุโลม

ข้อ 12 ให้คณะกรรมการ ที่ปรึกษา และคณะกรรมการ ที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบนี้ ได้เข้าประชุมคำตอบแทนที่ปรึกษา ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยเบิกจ่ายจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

หมวด 2

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 13 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ข้อ 14 สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ทำหน้าที่เป็นสำนักเลขานุการของคณะกรรมการ
- (2) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการและคณะกรรมการ
- (3) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการและของกองทุน
- (4) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้งนโยบายและแนวทางการบริหารกองทุน
- (5) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อม ในการจัดตั้งกองทุน และแนวทางการบริหารกองทุน
- (6) จัดให้มีหรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุน
- (7) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหารและจัดการ
- (8) ให้การสนับสนุน ปรึกษาหารือ และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน
- (9) ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุนและรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินงานในส่วนการบริหารกองทุน

- (10) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ
- (11) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ประกาศ ณ วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2544

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 นายกรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 ”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ 6 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน 4 คน”

ประกาศ ณ วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2544

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2544

โดยที่สมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 เพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อันจะมีผลทำให้มีนโยบายของรัฐบาลเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 ”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์กรมหาชน) พ.ศ. 2544 มีผลใช้บังคับเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” และคำว่า “กองทุน” ในข้อ 4 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์กรมหาชน) พ.ศ. 2544

“กองทุนหมู่บ้าน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง แล้วแต่กรณีตามระเบียบนี้

ข้อ 4 ให้ยกเลิกในข้อ 10 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“ข้อ 10 คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานที่เกี่ยวกับกองทุน
- (2) กำหนดแผนการจัดการหาเงินทุนของกองทุน และหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินทุนให้แก่กองทุนหมู่บ้าน

- (3) กำหนดแผนงาน และออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งเกี่ยวกับการจัดตั้ง การจดทะเบียนกองทุนหมู่บ้าน การเลิกหรือรวมกองทุนหมู่บ้าน และวิธีการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน
- (4) ออกระเบียบเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิก สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินมาลงหุ้น ในกองทุนหมู่บ้านของสมาชิก
- (5) ออกระเบียบเกี่ยวกับการคัดเลือก คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งอำนาจหน้าที่และการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- (6) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงินของกองทุนหมู่บ้าน
- (7) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อดำเนินการแทนคณะกรรมการ
- (8) ออกระเบียบเกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน
- (9) เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน อาจมีคำสั่งข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หรืออาจขอให้คณะรัฐมนตรีให้พนักงาน หรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้ โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลาบางเวลาหรือออกเวลาที่ได้อีกทั้งอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้
- (10) ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (11) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งอื่น ๆ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้
- (12) ปฏิบัติการอื่นใดตามระเบียบนี้ หรือตามกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ประกาศ ณ วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาศัยอำนาจตามความในข้อ 10 (8) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2545 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ดังนี้

หมวด 1

ข้อมูลทั่วไป

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นหมู่บ้านตามระเบียบ

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลในเขตปกครองท้องที่พิเศษและชุมชนอื่น ทั้งนี้ การจะกำหนดว่าชุมชนใดเป็นชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“คณะอนุกรรมการสนับสนุน” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

“คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร

“คณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ” หมายความว่า คณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอหรือเขต

“คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือกรรมการในคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารที่คณะกรรมการกำหนดให้บริหารจัดการกองทุน

“ครัวเรือน” หมายความว่า ครอบครัวตามทะเบียนบ้าน อันประกอบด้วยบิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร ญาติพี่น้อง เป็นต้น อยู่ร่วมกัน

“หัวหน้าครัวเรือน” หมายความว่า ผู้มีชื่อเป็นเจ้าบ้านตามทะเบียนบ้าน

“ผู้แทนครัวเรือน” หมายความว่า หัวหน้าครัวเรือนหรือบุคคลในครัวเรือน ซึ่งหัวหน้าครัวเรือนมอบหมายเป็นหนังสือให้เป็นผู้แทนครัวเรือน

“หุ้น” หมายความว่า การออมทรัพย์ในรูปแบบหนึ่ง โดยมูลค่าของหุ้นให้เป็นไปตามที่กองทุนกำหนด

“เงินฝากสัจจะ” หมายความว่า เงินที่สมาชิกตกลงที่จะฝากหรือออมไว้กับกองทุนตามแต่จะตกลงกัน โดยถือว่าเงินออมเป็นเงินสะสม และจะถอนหรือปิดบัญชีได้ก็ต่อเมื่อพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิกตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

“เงินรับฝาก” หมายความว่า เงินรับฝากประเภทต่าง ๆ นอกเหนือจากเงินออมตามที่กองทุนกำหนด

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของกองทุน

“ที่ประชุมสมาชิก” หมายความว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีหรือที่ประชุมใหญ่วิสามัญข้อ 4 ให้ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด 2

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 5 ปรัชญาหรือหลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติคือ

- (1) เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
- (2) ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง
- (3) เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
- (4) เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม
- (5) กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

ข้อ 6 กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการดังนี้

- (1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน
- (2) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการการเงินของตนเอง
- (3) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- (4) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
- (5) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ข้อ 7 กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังนี้

- (1) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (2) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- (3) เงินกู้ยืม
- (4) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากกองทุน
- (5) เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ที่กองทุนได้รับ โดยไม่มีเงื่อนไขผูกพันหรือภาระติดพันอื่นใด

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ “กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง” เข้าบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองตามคำสั่งจ่ายของคณะกรรมการ

ข้อ 9 ให้คณะกรรมการจัดสรรเงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ไปยังบัญชีกองทุนหมู่บ้านและบัญชีกองทุนชุมชนเมืองตามหมวด 9 แห่งระเบียบนี้บัญชีละหนึ่งล้านบาท ภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด

ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถจัดสรรเงินให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ขยายระยะเวลาต่อไปได้อีกไม่เกินสิบห้าวัน

ข้อ 10 ในการอนุมัติให้คณะกรรมการกองทุนเริ่มเข้าบริหารจัดการและเบิกจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือบัญชีกองทุนชุมชนเมือง ให้คณะกรรมการพิจารณาในหลักการดังนี้

(1) ความพร้อม ความสนใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง รวมทั้งการแสดงออกอย่างชัดเจนซึ่งความพร้อมในการเข้าร่วมบริหารจัดการกองทุน และการควบคุมดูแลตนเองในการใช้ประโยชน์จากกองทุนของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(2) ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุนที่เป็นความพร้อมของบุคคลด้านความรู้ และประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุนสังคมของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง เช่น กลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารหมู่บ้าน หอชุมชนอาชีพ และกองทุนสวัสดิการ และความพร้อมในการเข้าบริหารจัดการกองทุน

(3) การบริหารจัดการกองทุนที่สอดคล้องและเกื้อกูลกันในส่วนเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และกองทุนทางสังคมหรือกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้น

(4) การมีระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการของคณะกรรมการกองทุนโดยสมาชิก และมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพการดำเนินกิจกรรมของกองทุนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการพึ่งพาตนเอง เพื่อความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ภายใต้บังคับแห่งข้อ 11 และบทบัญญัติในหมวด 8 แห่งระเบียบนี้ เมื่อคณะกรรมการได้อนุมัติให้คณะกรรมการกองทุนเริ่มเข้าบริหารจัดการและเบิกจ่ายจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือบัญชีกองทุนชุมชนเมืองแล้ว คณะกรรมการย่อมหมดอำนาจในการบริหารจัดการเงินกองทุน และจะเข้าแทรกแซงการบริหารจัดการเงินกองทุนของคณะกรรมการกองทุนมิได้

ข้อ 11 คณะกรรมการมีอำนาจระงับการจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหรือให้กองทุนชดใช้หรือให้ส่งคืนในกรณีที่กองทุนเบิกจ่ายไปแล้ว อันเนื่องจากมีหลักฐานอันควรได้ว่าคณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดหรือกระทำการอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อกองทุน

หมวด 3

คณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ 12 ให้มีคณะกรรมการสนับสนุน ประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นรองประธานคนหนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นรองประธานคนที่สอง ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคน ซึ่งแต่งตั้งโดยประธานกรรมการ เป็นอนุกรรมการ ผู้แทนจากสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนจากสำนักงานเป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 13 คณะกรรมการสนับสนุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) กำหนดแผนปฏิบัติการบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เป็นไปตามแนวทางให้หมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา

(2) สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด ในการทำหน้าที่ให้การสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการแก่กองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) บรณาการแผนงาน โครงการ กิจกรรม และงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของกองทุน

(4) ปรับปรุง แก้ไข ระเบียบ ข้อบังคับกองทุนตามแผนงานโครงการของรัฐซึ่งมีวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกับกองทุน เพื่อให้อำนาจให้กลุ่มหรือองค์กรในหมู่บ้าน สามารถรองกองทุนอื่นกับกองทุนได้ตามวัตถุประสงค์

(5) แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสนับสนุน

(6) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด 4

คณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด

ข้อ 14 ให้มีคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน ปลัดจังหวัด เป็นรองประธาน ผู้แทนคณะกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งจากประธานกรรมการ และผู้แทนหน่วยงานระดับจังหวัด ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาธารณะสุขจังหวัด เจริญพัฒนาชุมชนบพขงจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้า และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคน ซึ่งแต่งตั้งโดยประธานกรรมการเป็นอนุกรรมการ และพัฒนาการจังหวัดเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดอาจจัดตั้งศูนย์ประสานงานคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด เพื่อทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

สำหรับกรุงเทพมหานคร ให้คณะกรรมการดังกล่าวตามวรรคแรก ประกอบด้วย ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน ผู้แทนการเคหะแห่งชาติ ผู้แทนคณะกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากประธานกรรมการ ผู้แทนหน่วยงานระดับจังหวัด ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กรมประชาสัมพันธ์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคนเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ข้อ 15 ให้คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) รับขึ้นทะเบียนกองทุนตามระเบียบและวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด
- (2) ให้ความเห็นผลการประเมินความพร้อมของกองทุน ซึ่งผ่านการประเมินของคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอร่วมกับชุมชนตามระเบียบและวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด
- (3) สนับสนุนให้เกิดการเตรียมความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- (4) ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนในจังหวัด ให้เป็นไปตามระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์
- (5) ประสานความร่วมมือเพื่อสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและและความต้องการของกองทุนในจังหวัด

(6) จัดทำระบบข้อมูลเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนต่าง ๆ ในจังหวัดเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนและส่วนที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ให้ทราบ

(7) รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนในจังหวัดให้คณะกรรมการทราบตามระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด

(8) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด

(9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะอนุกรรมการสนับสนุนมอบหมาย

ให้คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดแต่งตั้งคณะอนุกรรมการระดับอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต เป็นประธานแล้วแต่กรณี ปลัดอำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนา หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตแล้วแต่กรณี ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชากรและอื่น ๆ จำนวนไม่น้อยกว่า เจ็ดคนแต่ไม่เกินเก้าคน เป็นอนุกรรมการ และพัฒนาการอำเภอหรือหัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนเขตแล้วแต่กรณีเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอมีหน้าที่ประเมินความพร้อม สนับสนุนการเตรียมความพร้อม สร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชนเมือง สนับสนุนและติดตามการดำเนินกิจกรรมของกองทุน และปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดมอบหมาย

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกลไกของท้องถิ่นในการดำเนินการพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกันในการบริหารจัดการกองทุนด้วยความสมัครใจ ให้คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดแต่งตั้งคณะทำงานเครือข่ายชุมชนระดับอำเภอประกอบด้วย ผู้แทนกลุ่มหรือองค์กรประชาชน เครือข่ายชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำธรรมชาติในท้องถิ่นมีความรู้หรือมีประสบการณ์ ด้านการพัฒนากองทุนหรือพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ในจำนวนตามความเหมาะสมของพื้นที่ โดยให้มีบทบาทในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ

หมวด 5

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ 16 ให้กองทุนแต่ละกองทุนมีคณะกรรมการกองทุน จำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกินสิบห้าคน ประกอบด้วยกรรมการทั้งชายและหญิงในสัดส่วนเท่าเทียมกัน ซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเองโดยสมาชิกซึ่งกรรมการดังกล่าวเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความรับผิดชอบ ที่จะบริหารจัดการกองทุน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง และต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 17

หลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกกรรมการกองทุนนั้นให้คณะกรรมการกองทุนออกข้อบังคับกองทุนตามมติของที่ประชุมสมาชิก

ข้อ 17 กรรมการกองทุนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังนี้(1) เป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสองปี ก่อนวันที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุน

(2) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุสิบปีบริบูรณ์

(3) ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียด้านการเงิน ตลอดจนขยันหมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

(4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(5) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความรับผิดชอบที่ได้กระทำโดยประมาท

(6) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดต่อการกำหนดโทษหรือการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความรับผิดชอบเกี่ยวกับทรัพย์สิน ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินและความผิดฐานบุกรุก

(7) ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด

(8) ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา 68 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

(9) ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ 20(3) และ (4)

ข้อ 18 คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) บริหารจัดการกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุนเพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน

(2) ออกระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก

(3) รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก ทั้งที่เป็นกลุ่ม องค์กรชุมชน หรือปัจเจกบุคคลในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(4) สํารวจและจัดทําข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อุตสาหกรรมครัวเรือนและวิสาหกิจชุมชน ในเขตท้องที่หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองนั้น ตลอดจนสํารวจและจัดทําข้อมูลดังกล่าวของกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(5) พิจารณาการให้กู้เงินตามระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

(6) ทํานิติกรรมสัญญา หรือเนนการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุน

(7) จัดหรือเรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนดหรือได้ตกลงกัน หรือตามที่สมาชิกทั้งหมดลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอ ปล่อยให้ต้องดำเนินการให้เสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่รับคำร้อง

(8) จัดทำบัญชีและส่งมอบเงินที่ได้รับการจัดสรร ดอกผล ผลตอบแทน หรือรายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินที่ได้รับการจัดสรรจากคณะกรรมการคืนให้แก่กองทุนให้ครบเต็มตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่าย ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือหรือคำสั่งเป็นที่สุดเนื่องจากคณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตามหรือบริหารจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

(9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย

ข้อ 19 กรรมการกองทุนมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และให้คณะกรรมการกองทุนจัดให้มีการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งแทนกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ 16 ภายในระยะเวลาสามสิบวัน

กรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับคัดเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินวาระติดต่อกันมิได้

ข้อ 20 นอกจากการพ้นวาระจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่ง

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) คณะกรรมการกองทุนมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(4) ที่ประชุมสมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(5) มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 17 (4)(5)(6)และ(7)

(6) คณะกรรมการให้ออก เนื่องจากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 17

ในกรณีที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะกรรมการกองทุนอาจแต่งตั้งบุคคลจากสมาชิกเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกองทุนก็ได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ให้นำบทบัญญัติในข้อ 19 วรรคสาม มาใช้บังคับกับกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตาม (2) และ (3)

ข้อ 21 ให้คณะกรรมการกองทุนเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการกองทุน รองประธานกรรมการกองทุน เภรียญิกกองทุน และเลขาธิการกองทุน

ข้อ 22 การประชุมคณะกรรมการกองทุนต้องมีกรรมการมาประชุมเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการกองทุนไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการกองทุนทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการกองทุนและรองประธานกรรมการกองทุนไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

กรรมการกองทุนผู้ใดมีส่วนเสียเป็นส่วนตัวในเรื่องใด ห้ามมิให้เข้าร่วมประชุมในเรื่องนั้น

หมวด 6

กองทุนและสมาชิก

ข้อ 23 กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง อาจประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

- (1) เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
- (2) เงินหรือทรัพย์สินที่บริจาคให้โดยปราศจากภาระผูกพัน
- (3) เงินกู้ยืม
- (4) ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากกองทุน
- (5) เงินฝากสัจจะและเงินรับฝาก
- (6) เงินค่าหุ้น

- (7) เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
- (8) เงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

ข้อ 24 สมาชิกกองทุน ประกอบด้วยบุคคลธรรมดาที่อาศัยในหมู่บ้านนั้นและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับของกองทุน

การรับสมัครสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่กองทุนกำหนด ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความต้องการและการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองเป็นหลัก

ข้อ 25 คณะกรรมการกองทุนสามารถกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการส่งเสริมกสนับสนุน ให้สมาชิกถือหุ้นของกองทุนหรือมีเงินฝากตั้งจะไว้ที่กองทุนในการชำระค่าหุ้น สมาชิกอาจชำระเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือแรงงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ 26 ให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีผู้ถือหุ้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในกำหนดระยะเวลาสิบห้าวัน นับจากวันที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนและรับรองคณะกรรมการกองทุนที่ได้รับเลือกวิธีการในการเรียกประชุมให้เป็นไปตามที่กองทุนกำหนด โดยคำนึงถึงจารีตประเพณีของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ข้อ 27 นอกจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปีแล้ว คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้ เมื่อมีเหตุที่ต้องขอมติหรือขอความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกตามระเบียบนี้ หรือเมื่อคณะกรรมการกองทุนจะเห็นชอบสมควร

นอกจากกรณีตามวรรคที่หนึ่ง ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอเป็นหนังสือจากสมาชิกซึ่งเข้าร่วมชื่อกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

ข้อ 28 ในการประชุมสมาชิกต้องมีสมาชิกมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

สมาชิกจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้บุคคลอื่นมาประชุมแทนตนก็ได้ แต่ผู้รับมอบอำนาจนั้น จะรับมอบอำนาจสมาชิกเกินกว่าหนึ่งรายมิได้

การประชุมคราวใดมีสมาชิกมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้นัดประชุมอีกครั้งหนึ่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันนัดประชุมครั้งแรก ในการประชุมครั้งที่หลังถ้ามิใช่เป็นการประชุมใหญ่สามัญประจำปีเมื่อมีสมาชิกมาประชุม ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดก็ให้ถือเป็นองค์ประชุม

ข้อ 29 สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

หมวด 7

การกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ 30 สมาชิกตามข้อ 18 (3) ที่ประสงค์จะขอกู้เงินจากกองทุนต้องจัดทำคำขอกู้โดยระบุดัต ประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน โดยให้ยื่นคำขอดังกล่าวต่อคณะกรรมการกองทุนให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาเงินกู้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ 31 คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งไม่เกินจำนวนสองหมื่นบาท ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายใดเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ตามวรรคที่หนึ่งให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป แต่ทั้งนี้ การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกินจำนวนห้าหมื่นบาทการอนุมัติเงินกู้ฉุกเฉิน ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็น

ข้อ 32 ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติอนุมัติเงินกู้ยืมตามคำขอกู้ยืมเงิน ตลอดจนเงื่อนไขและรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้ แจ้งให้ผู้กู้และธนาคารรับทราบโดยเร็ว ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้แทนกรรมการกองทุนอย่างน้อยสองคน เป็นผู้แทนคณะกรรมการกองทุนในการทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ให้ผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ เปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคาร และแจ้งหมายเลขบัญชีออมทรัพย์ให้คณะกรรมการกองทุนรับทราบโดยเร็ว การโอนเงินเข้าบัญชีผู้กู้ตามวรรคสอง ธนาคารจะเป็นผู้ทำหน้าที่โอนเงินเข้าในบัญชีผู้กู้ที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุน ตามคำสั่งและเงื่อนไขของคณะกรรมการกองทุน

ข้อ 33 คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้ ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลหรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และตามวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ 34 ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงินฝากเงินกู้เป็นอัตราที่แน่นอนตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก โดยคำนึงถึงจารีตประเพณี และสภาพเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหลัก และปิดประกาศอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนดังกล่าวอย่างเปิดเผย

ข้อ 35 กำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมแห่งสัญญาเงินกู้แต่ละราย การชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนให้ผู้กู้ชำระให้แล้วเสร็จสิ้น

ภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกินป็นปี นับแต่วันที่ทำสัญญาการชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนประเภท ผู้กู้หรือผู้ที่นำเงินไปลงทุนจะต้องนำเงินไปส่งคืน ณ ธนาคาร และนำหลักฐานการส่งชำระคืนเงินกู้ หรือเงินลงทุนไปมอบให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชีหรือดำเนินการใน ส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 36 ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนตามเงื่อนไขที่ กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับตามจำนวนที่ระบุเบี้ยหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนดไว้ อย่างแน่นอนสำหรับจำนวนที่ขาดหรือค้างชำระ เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้

คณะกรรมการกองทุนอาจพิจารณายกเลิกหรือปรับลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้กู้อย่างใดก็ได้เมื่อ มีเหตุผลอันสมควร และด้วยความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกด้วยเสียงเกินกึ่งหนึ่ง หรือดำเนินการ อื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

ข้อ 37 ในกรณีที่ผู้กู้มิได้เริ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมเงินหรือเมื่อมีหลักฐานอันควร เชื่อได้ว่าผู้กู้นำเงินไปใช้ในกรอบวัตถุประสงค์โดยปราศจากเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนที่ค้างชำระคืนเต็มจำนวนได้ โดยทันทีให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อลงมติให้ผู้กู้ซึ่งนำเงินไปใช้ในกรอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในคำขอกู้ยืมเงินพ้นจากสมาชิกภาพในระยะเวลาสามสิบวันหลังจากวันยกเลิก สัญญาสมาชิกซึ่งที่ประชุมสมาชิกมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามวรรคสอง ห้ามมิให้สมัครเข้าเป็น สมาชิกของกองทุนเป็นระยะเวลาสองปี

หมวด 8

การทำบัญชีและการตรวจสอบ

ข้อ 38 ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำบัญชีของกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ กำหนดอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และแจ้งให้สมาชิกทราบ รวมทั้งให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงาน ประจำปีรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง คณะกรรมการกองทุนต้องจัดให้มีระบบ การตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี และการพัสดุ โดยคำนึงถึงการมี ส่วนร่วมในการตรวจสอบของสมาชิกเป็นหลักคณะกรรมการอาจตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลที่เห็นสม ควรเป็นผู้ตรวจสอบกองทุน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการกองทุนและการ ดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนได้ตามที่เห็นสมควร ในการนี้ให้คณะกรรมการกองทุนมีหน้าที่ อำนาจความสะดวกในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกองทุน

ข้อ 39 ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำรายงานเงินตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด และส่งให้ผู้ตรวจสอบบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดภายในระยะเวลาสามสิบวันแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของทุกปี ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุน เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของกองทุน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด และให้ทำบันทึกรายงานผลการสอบบัญชีต่อคณะกรรมการกองทุน พร้อมทั้งจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อสมาชิกและสาธารณชน

ข้อ 40 การจัดสรรกำไรสุทธิ เมื่อสิ้นปีทางบัญชีหากปรากฏว่าปีใดมีกำไรสุทธิคณะกรรมการกองทุนสามารถนำกำไรสุทธิมาจัดสรรตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กองทุนกำหนด

หมวด 9

บทเฉพาะกาล

ข้อ 41 ในวาระแรกในส่วนของหมู่บ้าน ให้ผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้าน ครัวเรือนละหนึ่งคน เพื่อเปิดเวทีชาวบ้านในการชี้แจง ทำความเข้าใจเตรียมความพร้อมและดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุนจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ 17 โดยมีคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนสนับสนุนให้การเลือกสรรดำเนินไปด้วยความโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ผู้มาประชุมจะต้องมีหัวหน้าครัวเรือนจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน ทั้งนี้ หัวหน้าครัวเรือนอาจมอบหมายให้ผู้แทนครัวเรือนเข้าประชุมแทนได้เมื่อที่ประชุมกำหนดวิธีการเลือกแล้วเสร็จ ให้ผู้ใหญ่บ้านและประชาคมหมู่บ้าน ตลอดจนคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอสนับสนุนให้การเลือกคณะกรรมการกองทุนเป็นไปตามมติของเวทีชาวบ้าน

ในส่วนของผู้แทนชุมชนเมืองให้ประธานคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ทำหน้าที่แทนผู้ใหญ่บ้านตามวรรคแรก

ข้อ 42 เมื่อครบกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่กรรมการกองทุนตามข้อ 41 เข้าดำรงตำแหน่ง ให้กรรมการกองทุนจับสลากออกจำนวนกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการกองทุนทั้งหมดให้นำบทบัญญัติในข้อ 19 วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับกรณีตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ข้อ 43 คณะกรรมการกองทุนตามข้อ 41 ต้องดำเนินการยื่นขอขึ้นทะเบียนจัดตั้งกองทุนต่อคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ และเปิดบัญชีเงินฝากของคณะกรรมการกองทุนให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันหลังจากได้รับเลือก

ข้อ 44 ให้คณะกรรมการกองทุนตามข้อ 41 เปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ภายใต้ชื่อบัญชี “กองทุนหมู่บ้าน (ชื่อบ้าน.....หมู่ที่.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ.....

จังหวัด.....)” ไว้กับธนาคาร เพื่อรับโอนเงินที่ได้นับจัดสรรจาก

คณะกรรมการ

ข้อ 45 ภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการประเมินการดำเนินการตามระเบียบนี้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

ลงนาม สุวิทย์ คุณกิตติ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

ประธานคณะกรรมการกองทุนแห่งชาติ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ภาคผนวก ก
ระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านชัยม่วง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านซำม่วง

หมวดที่ 1

ข้อความทั่วไป

ข้อที่ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านซำม่วง หมู่ที่ 4 ตำบลจันทิก อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ข้อที่ 2 ระเบียบนี้บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

ข้อที่ 3 ที่ทำการกองทุนตั้งอยู่ที่ หมู่ 4 บ้านซำม่วง ตำบลจันทิก อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

หมวดที่ 2

วัตถุประสงค์ของกองทุน

ข้อที่ 4 วัตถุประสงค์ของกองทุนประกอบด้วย

- 1.1 เพื่อเสริมสร้างการพึ่งพาตนเองของประชาชนด้านการพัฒนาความคิดริเริ่มโครงการประกอบอาชีพและการแก้ไขปัญหาของตนเอง
- 1.2 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้บุคคลมีความสามารถในการจัดการบริหารเงินกองทุน
- 1.3 เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน สำหรับการลงทุน
- 1.4 เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจให้ดีขึ้น
- 1.5 เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน

หมวด 3

คณะกรรมการบริหารกองทุน

ข้อที่ 5 คณะกรรมการบริหารกองทุน มีจำนวน 15 คน ประกอบด้วยกรรมการซึ่งมาจากการคัดเลือกโดยสมาชิกในหมู่บ้าน ซึ่งกรรมการจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และมีความรับผิดชอบ ในการบริหาร จัดการกองทุนและเป็นที่ยอมรับของประชาชนในหมู่บ้าน

ข้อที่ 6 คุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารกองทุน

- 1.1 เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลา 2 ปีก่อนวันที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุน
- 1.2 เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ โดยมีอายุ 20 ปี บริบูรณ์

- 1.3 ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และไม่มีประวัติเสียทางการเงิน
- 1.4 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- 1.5 ไม่เคยได้รับโทษจำคุก
- 1.6 ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษหรือรอการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน
- 1.7 ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญของราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการองค์กรหรือหน่วยงานที่สังกัด
- 1.8 ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา 68 วรรค 2 ของรัฐธรรมนูญของราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540
- 1.9 ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งกรรมการกองทุนต่าง ๆ
- 1.10 ต้องเป็นสมาชิกกลุ่มเงินสัจจะออมทรัพย์ของหมู่บ้าน
- ข้อที่ 7 คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้
- 7.1 บริการจัดการกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุนเพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน
- 7.2 ออกระเบียบ ข้อบังคับหลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และจะต้องได้รับความเห็นจากสมาชิก
- 7.3 รับสมัครสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิกที่เป็นกลุ่ม องค์กรชุมชนและบุคคลธรรมดา
- 7.4 สำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ตลอดจนสำรวจและจัดทำข้อมูลอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้ว
- 7.5 พิจารณาการให้เงินกู้/ ติดตามเงินกู้ยืม
- 7.6 ทำนิติกรรมสัญญา หรือดำเนินการกำหนดเงื่อนไขของกองทุน
- 7.7 จัดหรือเรียกประชุมสมาชิก
- 7.8 จัดทำบัญชีและส่งมอบเงินที่ได้รับการจัดสรร ดอกผล ผลตอบแทนแก่กองทุน
- 7.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ
- ข้อที่ 8 การพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารกองทุนนอกจากตามข้อที่ 7 ยังมีดังนี้
- 8.1 ตาย

8.2 ลาออก

8.3 คณะกรรมการกองทุนมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนคณะกรรมการ กองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

8.4 ที่ประชุมสมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิกทั้งหมด

8.5 มีลักษณะต้องห้ามตามข้อที่ 6

8.6 คณะกรรมการให้ออกเนื่องจากขาดคุณสมบัติ

ข้อที่ 9 คณะกรรมการบริหารกองทุนประกอบด้วย

1. นายวัชร	สิงห์โตทอง	ตำแหน่ง	ประธานกองทุนหมู่บ้าน
2. นางจันท	ผ่องใส	ตำแหน่ง	รองประประธานกองทุนหมู่บ้าน
3. นางณริณี	วิทมาสิงห์	ตำแหน่ง	เลขานุการฯ
4. นางพรนภา	สุวิวงศ์	ตำแหน่ง	ผู้ช่วยกองทุนหมู่บ้าน
5. นางสมหมาย	ดวงใจ	ตำแหน่ง	ประชาสัมพันธ์
6. นายพัฒนพงษ์	เกษตระชนม์	ตำแหน่ง	ประธานตรวจสอบ
7. น.ส.นันท	เกษตระชนม์	ตำแหน่ง	กรรมการ
8. นางจันจิพา	ยี่อำพันธ์	ตำแหน่ง	กรรมการ
9. นางสาวธาริณี	พันธ์มณี	ตำแหน่ง	กรรมการ
10. นายสุธน	สุทธิผล	ตำแหน่ง	กรรมการ
11. นายสง่า	พาลีชีพ	ตำแหน่ง	กรรมการ
12. นายชูเชิด	ปานนอก	ตำแหน่ง	กรรมการ
13. นายเนา	ควรตะขบ	ตำแหน่ง	กรรมการ
14. นายเจริญ	หนูกระโทก	ตำแหน่ง	ผู้ตรวจสอบภายใน
15. นายสหัสชัย	กินกิ้ง	ตำแหน่ง	ผู้ตรวจสอบภายใน

ตำแหน่งที่ปรึกษากองทุนหมู่บ้าน

1. นายถนอม	ฤกษ์ตระกูล	ตำแหน่ง	ที่ปรึกษา
2. นายฉอ้อน	โสวภาคย์	ตำแหน่ง	ที่ปรึกษา
3. นายไพฑูรย์	พิมพ์ปรุ	ตำแหน่ง	ที่ปรึกษา
4. ร.อ.กันจร	พุ่มอ่อมเอี่ยม	ตำแหน่ง	ที่ปรึกษา

5. กำนันทองดี	สุขแสวง	ตำแหน่ง	ที่ปรึกษา
6. นายอุทัย	ขุนเทียม	ตำแหน่ง	ที่ปรึกษา
7. น.ส.ศิริรัตน์	ชุนหรัชพันธ์	ตำแหน่ง	ที่ปรึกษา
8. น.ส.สำรวย	รัศมี	ตำแหน่ง	ที่ปรึกษา

หมวด 4

กองทุนและสมาชิกกองทุน

ข้อที่ 10 วิธีการชำระค่าหุ้น สมาชิกสามารถชำระค่าหุ้น โดยวิธีการดังต่อไปนี้
วิธีการมีดังต่อไปนี้

1. ชำระโดยใช้เงินสด
2. ชำระทรัพย์สินที่สมาชิกมีอยู่ให้แก่กองทุน ฯ โดยใช้สินทรัพย์ดังต่อไปนี้
3. ผลผลิตทางการเกษตรที่สมาชิกเก็บผลผลิต
4. สัตว์เลี้ยงต่าง ๆ มีวัวเนื้อ วัวนม
5. ทรัพย์สินอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร

ข้อ 11 คุณสมบัติของผู้เป็นสมาชิก

1. เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนจัดตั้งกองทุน
2. จัดตั้งปฏิบัติตากฎระเบียบของกองทุน
3. มีความปรารถนาดี อุดหนุน เสียสละ และมีความซื่อสัตย์
4. ต้องถือหุ้นร่วมกันอย่างน้อย 1 หุ้น และไม่เกิน หนึ่ง ใน ห้า ของกองทุนหุ้นทั้งหมด

ข้อ 12 การสมัครเข้าเป็นสมาชิก โดย

1. ยื่นคำขอสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุน ได้ที่คณะกรรมการกองทุน
2. ผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ 6 สามารถยื่นความจำนงหรือสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุน

ได้เดือนละ 1 ครั้ง โดยสามารถสมัครเข้าเป็นสมาชิกได้ทั้งในลักษณะปัจเจกบุคคลและกลุ่มหรือองค์กร
ชุมชนแล้วแต่ความสมัครใจของผู้สมัครสมาชิก

3. คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่า จะรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิกโดย

ชอบธรรม

ข้อ 13 เงื่อนไขการเข้าเป็นสมาชิก

1. ต้องมีการออมเงินกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

2. ต้องเสียค่าสมัคร ค่าธรรมเนียมแรกเข้า 20 บาท
3. ครัวร์เวียน 1 สมัครได้ 1 คน หรือหลายคนก็ได้ หุ่นละ 10 บาท

ข้อที่ 14 สมาชิกกองทุนจะพ้นจากการเป็นสมาชิกเมื่อ

1. ตาย ถ้าตายกลุ่มจะคืนเงินที่ลงทุนให้กับคืน
2. ลาออก จะไม่คืนเงินให้แล้วแต่กรณี กรรมการจะพิจารณา
3. ต้องโทษให้ล้มละลายหรือจำคุก
4. ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของกองทุน

หมวดที่ 5

การกู้ยืมเงินกองทุน

ข้อที่ 15 ให้การกู้ยืมเงินของกองทุนของสมาชิกจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำโครงการ ยื่นคำขอกู้ยืมต่อคณะกรรมการกองทุน ประเภทการกู้ยืมมีดังนี้ การเกษตร ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และขายบริการอื่น ๆ
2. คณะกรรมการกองทุนพิจารณาเอกสาร
3. คณะกรรมการกองทุนพิจารณาอนุมัติ
4. ให้สมาชิกเปิดบัญชีออมทรัพย์ที่ธนาคารออมสิน
5. ทำสัญญาการกู้ยืม โดยคนค้ำต้องมาเซ็นชื่อต่อหน้าคณะกรรมการ

ข้อที่ 16 หลักประกันในการกู้ยืมเงินกองทุนประกอบด้วย

1. บุคคลค้ำประกัน 2 คน (ต้องเป็นสมาชิกกองทุน)
2. มีหลักทรัพย์
3. สมุดบัญชีฝ่ายเงินตั้งจะออมทรัพย์

ข้อที่ 17 ผู้มีสิทธิกู้ยืมเงินต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นสมาชิกกองทุน
2. ไม่มีหนี้ค้างชำระกองทุนอื่น ๆ ในหมู่บ้าน
3. เงื่อนไขอื่น ๆ ที่กรรมการกองทุนกำหนด

ข้อที่ 18 การส่งคืนเงินกู้และกำหนดอัตราดอกเบี้ย

1. การส่งคืนเงินกู้ให้ชำระภายในเดือน 31 มีนาคม ของทุกปี
2. การชำระเงินคืนมี รายสิบสองเดือน

3. การคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 9 บาทต่อปี เงินกู้ถูกเงิน ร้อยละ 3 บาทต่อเดือน
4. หากผู้กู้ยืมผิดสัญญาไม่ชำระเงินคืนตามสัญญาจะต้องถูกปรับดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น
5. ถ้ากรณีมีเหตุสุดวิสัยไม่สามารถชำระคืนได้ตามกำหนด ให้กรรมการเรียนประชุมสมาชิก เพื่อประชาคมอนุมัติ อนุญาตให้ผ่อนผันได้เป็นกรณีไป ด้วยคะแนนเสียง 2 ใน 3

ข้อที่ 19 หากมารตราการในการดำเนินการกรณีสมาชิกไม่ชำระเงินกู้ยืมคืน

1. ให้ประชุมสมาชิก เพื่อลงมติให้ออก ด้วยคะแนนเสียง 2 ใน 3 ของสมาชิกทั้งหมด
2. ให้ประชุมสมาชิก เพื่อลงมติให้พ้นจากการเป็นสมาชิกภายใน 30 วัน หลังจากวันยกเลิกสัญญา
3. ห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนเป็นระยะเวลา 2 ปี
4. ดำเนินการตามกฎหมาย ตามมารตราการกรณีสมาชิก นำเงินยืมไปดำเนินการไม่ตรงตามโครงการที่ขอกู้ ทางคณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกเงินคืนพร้อมดอกเบี้ยได้ทันที
5. ให้ดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ค้าประกัน

หมวดที่ 6

การบัญชี

ข้อที่ 20 ให้มีการจัดทำบัญชีตามแบบที่กำหนดอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และให้เป็นปัจจุบันพร้อมกันให้สมาชิกรับทราบ และให้มีการแจ้งยอดสมาชิกให้ทราบทุกเดือน

ข้อที่ 21 การจัดสรรกำไรสุทธิ

1. เป็นเงินปันผลค่าหุ้น ร้อยละ 15 ต่อปี
2. เป็นเงินประกันความเสี่ยง ร้อยละ 25 ต่อปี
3. เป็นเงินค่าตอบแทนคณะกรรมการกองทุน ร้อยละ 10 ต่อปี
4. เป็นทุนการศึกษาและพัฒนาอาชีพของประชากรในหมู่บ้านร้อยละ 10 ต่อปี
5. เป็นทุนเพื่อสมทบกองทุนร้อยละ 10 ต่อปี
6. เป็นทุนเพื่อจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกร้อยละ 10 ต่อปี
7. เป็นทุนเพื่อสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้านร้อยละ 15 ต่อปี
8. อื่น ๆ ตามคณะกรรมการกองทุนเห็นสมควรร้อยละ 5 ต่อปี

หมวดที่ 7

บทเฉพาะกาล

ข้อที่ 22. ให้ประชุมคณะกรรมการเพื่อลงมติคัดเลือกตัวแทน ดังนี้

1. คัดเลือกกรรมการจำนวน 3 คน เพื่อเปิดบัญชีธนาคาร ชื่อบัญชี “กองทุนหมู่บ้าน” หมู่ที่ 4 บ้านชัยม่วง ต.จันทิก อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

1. ประธานกรรมการกองทุน

2. เลขานุการกองทุน

3. เสร็จบัญชี

2. คัดเลือกตัวแทนคณะกรรมการ จำนวน 2 คน เพื่อทำนิติกรรมสัญญาในนามของกองทุน

3. ทั้งสองกรณีจะต้องมีบันทึกการประชุมไว้เป็นหลักฐาน

ข้อที่ 23 คณะกรรมการทั้ง 15 คน เมื่อดำรงตำแหน่งครบ 1 ปี จะต้องมีการจับฉลากออก จำนวนกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการทั้งหมดคัดเลือกตัวแทน

ข้อ 24 ประเภทการกู้ยืม สมาชิกสามารถยื่นขอกู้เงินต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อนำไปใช้จ่ายในกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาอาชีพ

2. การสร้าง และ/ หรือ เพิ่มรายได้

3. การสร้างงาน

4. ลดรายจ่าย

5. บรรเทาเหตุฉุกเฉิน และจำเป็นเร่งด่วน

ข้อ 25 การอนุมัติเงินกู้ สมาชิกที่ประสงค์จะขอกู้เงิน จะต้องทำโครงการเพื่อขอเงินจากคณะกรรมการกองทุน โดยระบุวัตถุประสงค์ประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน

ข้อ 26 ลักษณะของโครงการ สมาชิกสามารถยื่นขอเงินตามข้อ 28 (1) (2) (3) และ (4) ต้องมีลักษณะหรือคุณสมบัติ คือ เป็นโครงการที่ต้องสามารถดำเนินการ ได้จริง มีความเป็นไปได้ทางการตลาด และสามารถเห็น ได้ชัดเจนว่ามีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

ข้อ 27 วงเงินกู้ เงินกู้ตามข้อ 28 (1) (2) (3) และ (4) ให้แก่สมาชิกรายหนึ่งในวงเงินไม่เกิน 20,000 บาท ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายใดเกินกว่า 20,000 บาท คณะกรรมการกองทุนจะเรียกประชุมสมาชิกเพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกิน 50,000 บาท โครงการที่สมาชิกยื่นขอตามข้อ 25 (5) ต้องเป็นการกู้เงินเฉพาะกรณีเพื่อการอันจำ

เป็นหรือมีประโยชน์ตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร แต่จะให้เงินกู้เพื่อการสุรุ่ยสุร่าย หรือการ
 เก่งกำไรไม่ได้ในวงเงินรายละ 5,000 บาท

ข้อ 28 การดำเนินการตามโครงการที่ขอกู้และการจัดทำรายงาน สมาชิกจะต้องดำเนินโครงการที่ขอกู้
 ให้สำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และจัดทำรายงานความก้าวหน้าตามและรายงานที่คณะกรรมการกอง
 ทุนกำหนด

ข้อ 29 การทำสัญญาเงินกู้ เงินกู้ทุกประเภทต้องมีการทำสัญญาไว้กับคณะกรรมการกองทุนตามแบบ
 และเงื่อนไขที่กำหนด

ข้อ 30 หลักประกันเงินกู้ มีข้อกำหนดดังนี้

1. เงินกู้ตามข้อ 28 (1) (2) (3) และ (4) จะต้องให้สมาชิกของกองทุนจำนวน 2 คน ขึ้นไปเป็นผู้ค้ำ
 ประกัน สำหรับเงินกู้ตามข้อ 28 (5) ให้ทำสัญญาเพียงอย่างเดียว
2. เงินกู้ตามข้อ ให้ทำสัญญาเพียงอย่างเดียว หรือหลักทรัพย์มีเอกสาร ทะเบียนหรือ มอบเงินฝากใน
 สมุดฝากสัจจะสะสมทรัพย์ อย่างใดอย่าง หนึ่ง หรือทั้ง 3 อย่างก็ได้

ข้อ 31 กองทุนจะจัดทำบัญชีเงินฝากและบัญชีค่าใช้จ่ายของกองทุนอย่างรอบคอบเดือน

ละ 1 ครั้ง แล้วคิดประกาศอย่างเปิดเผย ณ ที่ทำการกองทุนให้สมาชิกทราบ
 โดยมีบัญชีจะดำเนินการจัดทำดังนี้

- 32.1 บัญชีเงินฝากออมทรัพย์
- 32.2 รายรับและรายจ่ายของกองทุน
- 32.3 สินทรัพย์และหนี้สินของกองทุน

ข้อ 32 คณะกรรมการกองทุนจะตรวจสอบบัญชีของกองทุน และรายงานการตรวจสอบ

บัญชีต่อคณะกรรมการสนับสนุนเพื่อทราบถึงความก้าวหน้า ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกองทุน ทุก 6 เดือนและทุกรอบปี พร้อมทั้งแสดง
 บัญชีกำไร ขาดทุน และงบดุลในปีบัญชีที่ล่วงมาภายใน 120 วันนับแต่วันสิ้นปี
 บัญชี

ข้อ 33 ให้คณะกรรมการกองทุนนัดประชุมใหญ่สมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยมี

วาระการประชุม ดังนี้

- 34.1 ประธานกล่าวเปิดการประชุม
- 34.2 เรื่องที่ประธานจะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
- 34.3 รับรองการประชุมครั้งที่ผ่านมา

- 34.4 พิจารณาเรื่องที่ค้างในที่ประชุมครั้งก่อน
- 34.5 เสร็จญูกรายงานฐานะทางการเงิน
- 34.6 วาระที่ต้องการพิจารณา
- 34.7 เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)
- 34.8 สรุปผลและปิดการประชุม

- ข้อ 34 บรรดาประกาศ คำสั่ง ข้อบังคับและระเบียบต่างๆ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่
ระเบียบนี้ใช้บังคับให้ใช้บังคับต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบข้อบังคับนี้
จนกว่าจะได้มีการแก้ไขหรือยกเลิก
- ข้อ 35 ภายใน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการกองทุนประเมิน
การดำเนินงานตามระเบียบนี้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป
- ข้อ 36 ให้คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ใช้บังคับตั้งแต่ 12 กรกฎาคม 2545

(นายวิชรา สิงห์โตทอง)

ประธานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านซำบม่วง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ภาคผนวก จ
แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง

กทบ.1

ชื่อบ้าน/ชุมชน บ้านชัยม่วง หมู่ที่ 4 ตำบล/แขวง/เทศบาล จันทิ อำเภอ/เขต ปากช่อง
จังหวัด นครราชสีมา

๑. กระบวนการเลือกตั้งคณะกรรมการกองทุน ตามข้อ ๔๑ ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วย การจัดตั้งและบริหาร
กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ (สังเกตการ)

(๑.๑) จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมประชุม จะต้องมีการเวียนสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

ถูกต้อง

ไม่ถูกต้อง

(๑.๒) การเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เป็นไปตามมติที่ประชุม

ถูกต้อง

ไม่ถูกต้อง

(๑.๓) วันที่เลือกคณะกรรมการกองทุน

ก่อนประกาศคณะกรรมการ

หลังประกาศคณะกรรมการ

๒. คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน ตามข้อ ๑๗ ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหาร

กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ (สอบถามข้อมูลภายในหมู่บ้าน และข้อมูลทางราชการ)

คุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ
๑. เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี ก่อนวันที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการกองทุน
๒. เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุสิบปีบริบูรณ์
๓. ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียทางการเงิน ตลอดจนยึดมั่นในการเมืองการปกครองระบบประชาธิปไตย
๔. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
๕. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาท
๖. ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษในความผิดตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินและผิดฐานบุกรุก
๗. ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด
๘. ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา ๖๘ วรรค ๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๐
๙. ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๒๐ (๓) และ(๔)

ผลการประเมิน

มีคุณสมบัติครบถ้วนทุกข้อ/ทุกคน

มีคุณสมบัติครบถ้วนทุกข้อ เฉพาะบาง

๑. ขาดคุณสมบัติเรื่อง.....

๒. ขาดคุณสมบัติเรื่อง.....

๓. ขาดคุณสมบัติเรื่อง.....

๔. ขาดคุณสมบัติเรื่อง.....

๕. ขาดคุณสมบัติเรื่อง.....

มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนทุกข้อ/ทุกคน

(นายจรูญ...ไตรลาศ.)

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์

ผู้ติดตาม/สังเกตการณ์

วันที่ 26 มิถุนายน 2544

แสดงรายชื่อผู้กู้กองทุนหมู่บ้านเข้มแข็งทั้งหมด

สัญญาเลขที่	บ้านเลขที่	ชื่อ - สกุล	ชื่อโครงการ	จำนวนเงินอนุมัติ
1	42	นางสุพิศ อธิริยานนท์	เลี้ยงไก่	15,000
2	724	นางจันจิพา ยีอำพันธ์	เลี้ยงสุกร	20,000
3	162	นายสมาน วันธงไชย	ทำไร่ข้าวโพด	20,000
4	133	นางสุวณีย์ กองจุก	ทำไร่ข้าวโพด	10,000
5	666	นายอุทัย ขุนเทียม	ทำไร่ข้าวโพด	20,000
6	187	นางสมควร จันทร์รอด	ทำไร่ข้าวโพด	15,000
7	167	นางสวัสดิ์ รอดจันทร์	ค้าขาย	15,000
8	183/2	นายสุพจน์ อ้นจันทร์	ทำไร่อ้อย	20,000
9	183	นางแวง ศรสวาท	ทำไร่อ้อย	10,000
10	678	นางบุปผา อริญยะ	เลี้ยงสุกร	15,000
11	414	นางสกุล ประพิณ	ค้าขาย	15,000
12	84	นางชนิกา บุญประเสริฐ	เย็บผ้า	10,000
13	107/1	นางสุรัสวดี ท้วมพุดชา	เลี้ยงไก่	15,000
14	83	นางยุพา ยางนอก	เลี้ยงโค	15,000
15	122	นางกุหลาบ แก่นทิพย์	เลี้ยงสุกร	15,000
16	19	น.ส.เอ๋ ชาญนอก	เลี้ยงโค	10,000
17	267	นายชูเชิด ปานนอก	ค้าขาย	20,000
18	280/2	นางถาวร เย็นหลักร้อย	ทำไร่ข้าวโพด	20,000
19	144	นางธาริณี พันธุ์มณี	ทำไร่ข้าวโพด	20,000
20	553	นางสมหมาย ปรีชากุล	ทำไร่ข้าวโพด	15,000
21	150/2	นางสุพรพิศ เสาะประสิทธิ์	เลี้ยงโคนม	20,000
22	541	นายประชวน กานโลกกรวด	ค้าขาย	20,000
23	400/31	นางนงค์เยาว์ เชื้อจันทิก	ค้าขาย	10,000
24	635	นายสนธยา นิลเลิศสมพร	เลี้ยงไก่	20,000
25	419	น.ส.สำรว รัศมี	เลี้ยงสุกร	15,000
26	706	นางจ่านงค์ ผ่องใส	เลี้ยงสุกร	20,000
27	192	นายเฉลิม หนองปรือ	ค้าขาย	15,000
28	608/1	นายสอิ่ง โสวภาคย์	ค้าขาย	20,000

สัญญาเลขที่	บ้านเลขที่	ชื่อ - สกุล	ชื่อโครงการขอกู้	จำนวนเงินอนุมัติ
29	138	นางสนธยา บ่อเงิน	เลี้ยงไก่	15,000
30	161	นางสุดใจ บ่อเงิน	ค้าขาย	20,000
31	520	นายจันทร์ บ่อเงิน	ทำไร่ข้าวโพด	15,000
32	43	นางสมหมาย ดวงใจ	ทำไร่ข้าวโพด	20,000
33	424	นางชูศรี รอดประจง	ค้าขาย	15,000
34	152	นายเนาว์ ทวรตะขบ	ค้าขาย	20,000
35	141	นางพอใจ จิตรเชื้อ	เลี้ยงโค	15,000
36	765	นายพัฒนพงษ์ เกษตระชนม์	เลี้ยงสุกร	20,000
37	135/1	นางแบ่ง เข้มสูงเนิน	ทำไร่ข้าวโพด	10,000
38	837/1	นางทองบ่อ อินใหญ่	ทำไร่ข้าวโพด	5,000
39	146	นางอำพร ลำฟองคำ	ทำไร่ข้าวโพด	15,000
40	634	นายจรูญ อึ้งสูงเนิน	ทำไร่ข้าวโพด	15,000
41	782	นายล้อม ถ้ายสูงเนิน	ทำไร่ข้าวโพด	5,000
42	97	นางสายพิน เฟ็งสูงเนิน	เลี้ยงโคนม	15,000
43	127/1	นางหวัน หนูช่อ	ค้าขาย	10,000
44	85	น.ส.ศิริรัตน์ ชุณหรั้งพันธ์ุ	ค้าขาย	20,000
45	147	นางวันเพ็ญ สุทธิผล	ค้าขาย	20,000
46	22	นางสำรวย วิชาเพียร	ทำสวน	10,000
47	400/123	นางจิรพร ศรีคุ้ม	เลี้ยงโค	15,000
48	400/115	นางชลทิพย์ บัวผดุง	ทำไร่ข้าวโพด	20,000
49	87	นายชูชาติ ชุณหรั้งพันธ์ุ	เลี้ยงไก่	20,000
50	400/45	นางจิรภรณ์ ประพัฒน์	ทำไร่ข้าวโพด	15,000
51	310	นายแรม ตีบกลาง	เลี้ยงไก่	15,000
52	39	นางวาสนา ฤกษ์ตระกูล	เลี้ยงกระบือ	10,000
53	400/92	นายธีรศักดิ์ ทาสวัสดิ์	ค้าขาย	15,000
54	400/69	นางณริณี วิทมาสิงห์	ค้าขาย	20,000
55	400/185	จ.ส.อ.สมยศ โสวภาคย์	ทำไร่ข้าวโพด	10,000
56	400/14	นางคอกไม้ รักษาวงษ์	ทำไร่ข้าวโพด	10,000
57	621	นางทองหีบ คงเพียรธรรม	ทำไร่ข้าวโพด	15,000

สัญญาเลขที่	บ้านเลขที่	ชื่อ - สกุล	ชื่อโครงการ	จำนวนเงินอนุมัติ
58	561	น.ส.วนิดา คำพุด	ทำไร่ข้าวโพด	15,000
59	400/10	น.ส.ศรีสุดา พิเชษฐภิญโญ	ทำไร่ข้าวโพด	20,000
60	60	น.ส.วิไล แข็งทานยะกำ	ค้าขาย	20,000
61	400/57	นางนิต คุ้มกลาง	ค้าขาย	20,000
62	400/25	น.ส.กรองแก้ว ต่อมกระโทก	ทำไร่ข้าวโพด	10,000
63	52	นางบุญเลี้ยง หล้าสืบสาย	ทำไร่ข้าวโพด	15,000
64	47	นายสุข สุขจิตต์	ทำไร่ข้าวโพด	10,000

